საქართველოს რესპუბლიკა

გამოდის 1918 წლიდან

www.sak.ge • ელ. ფოსტა: sak@sak.ge

№19-20 (9851-9851) 2025 წლის 12 თებერვალი, ოთხშაბათი

ფასი 1,5 ლარი

ნაბიჯი აფხაზეთისკენ

ლორენცო შარანგია:

თუ რუსეთ-საქართველოს შორის არ დათბა ვითარება, გამორიცხულია, რომ აფხაზები დაგველაპარაკონ!

სპარტაკ ქობულია:

იხ. მე-4-5 გვ.

სწორედ მონანიებით და ბოდიშით უნდა დავიწყოთ

მხოლოდ „ქართული ოცნების“ დამფუძნებელი და ნაცურ რადიკალურ ოპოზიციას, იმათ დასავლეთელ, მოსყიდულ მხარდამჭერებთან თორმეტწლიან ომში პირწმინდად გამარჯვებული ბიძინა ივანიშვილი ამბობს გამოკვეთილად: ჩვენ ბოდიში უნდა მოვუხადოთ აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში დაღუპულთა ოჯახებს, შვილმოკლულ დედებს, გულწრფელად დაველაპარაკოთ ჩვენს ძმებს და ყოველგვარი ამბიციების გარეშე, მხოლოდ დიალოგით უნდა აღვადგინოთ ნდობა, მეგობრობა და საუკუნოვანი ქართულ-აფხაზური, ქართულ-ოსური ტრადიციები.

2

ირაკლი კობახიძე:

ჩვენ ვქმნით მომავალზე გათვლილ ეკონომიკას!

თეიმურაზ ქორიძე

3

„მანი, მანი, მანიიი“

ჯიმი ყიფიანი

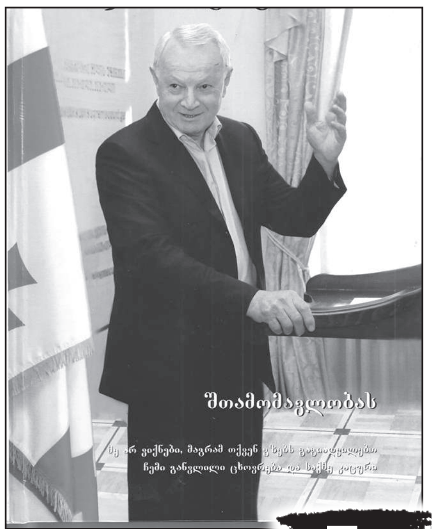

7

მართლ-მსაჯულების რაინდი

ქართული რეპრესიული კანონმდებლობა სააკაშვილიდან დღემდე!

10

ვინ და რამ ამოისროლა „დიდების მწვერვალზე“ ჩვენი მდაბიო პრეზიდენტები?!

ნიჰილიზმის რევოლუციები

8

ია პატარკაციშვილი და დოქტორი ევგენი ხუნიაკი

13

ზოგჯერ ჩრჩილიც მარგებელია

საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ირაკლი კობახიძის გამოსვლა დუბაის მსოფლიო მთავრობათა სამიტზე

ირაკლი კობახიძე: ჩვენ ვქმნით მომავალზე გათვლილ ეკონომიკას!

ჩემთვის დიდი პატივია, რომ თქვენ მოგმართავთ დღეს!

გულთბილად მოვიკითხავ მის უდიდებულესობა შეიხ მოჰამედ ბინ ზაიედ ალ ნაჰიანს, არაბთა გაერთიანებული საამიროების პრეზიდენტს; მის უდიდებულესობა შეიხ მოჰამედ ბინ რაშიდ ალ მაქტუმს, არაბთა გაერთიანებული საამიროების ვიცე-პრეზიდენტს, პრემიერ-მინისტრსა და დუბაის მმართველს, ასევე არაბთა გაერთიანებული საამიროების მთავრობის წევრებს. თქვენი გულუხვი სტუმართმოყვარეობა და მტკიცე ერთგულება არა მხოლოდ ამ სამიტის ჩატარებას უწყობს ხელს, არამედ მას მართლაც შთამბეჭდავ და გავლენიან შეხვედრად აქცევს.

მხოლოდ ღია და უწყვეტი საუბრით შეგვიძლია ურთიერთგაგების გაღრმავება და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღება ყველას საკეთილდღეოდ. აქ მყოფ გამორჩენილ მონაწილეებს აქვთ ცოდნა და გავლენა, რათა წარმართონ მოვლენები, წაახალისონ პოზიტიური ცვლილებები და შეიტანონ წვლილი მეტად უსაფრთხო და კეთილდღეობით სავსე მომავალში.

რთული გეოპოლიტიკური გარემოს მიუხედავად, ჩვენი მთავრობა მტკიცედ ერთგული რჩება ეკონომიკური ზრდის, სოციალური თანასწორობის, უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის პრინციპებისადმი საქართველოში. ჩვენი ერთგულება ძლიერი და კონკურენტუნარიანი ეკონომიკის ხელშეწყობისადმი არა მხოლოდ ქვეყნის შიდა განვითარებას უწყობს ხელს, არამედ ქმნის მყარ საფუძველს საერთაშორისო პარტნიორობის გაფართოებისთვის.

ერთ-ერთი ასეთი გამორჩეული პარტნიორობა გვაკავშირებს არაბთა გაერთიანებულ საამიროებთან, ქვეყანასთან, რომელთანაც გვაერთიანებს საერთო ინტერესები და მიზნები. ჩვენი ხედვები და საერთო მისწრაფებები მყარ საფუძველს ქმნის თანამშრომლობისთვის, რომელიც აძლიერებს ორმხრივ ურთიერთობებს და ხელს უწყობს გლობალურ პროგრესს.

საქართველო, ისევე როგორც არაბთა გაერთიანებული საამიროები, სტრატეგიულ პოზიციას ფლობს და გლობალურ გზაჯვარედინად გვევლინება. საქართველო წარმოადგენს მნიშვნელოვან კარიბჭეს აღმოსავლეთსა და დასავლეთს შორის, ხოლო არაბთა გაერთიანებულ საამიროებს საკვანძო როლი აქვს მსოფლიოს ძირითადი რეგიონების დაკავშირებაში. ეს ხელსაყრელი გეოგრაფიული მდებარეობა ორივე სახელმწიფოს აყალიბებს საერთაშორისო ვაჭრობის, ლოჯისტიკისა და გლობალური კავშირების მნიშვნელოვან ცენტრად, რაც აძლიერებს ჩვენს პარტნიორობას და ახალ შესაძლებლობებს ქმნის თანამშრომლობისთვის.

ჩვენი პარტნიორობის ერთ-ერთი ბოლო წარმატებული მაგალითია იმ მემორანდუმის ხელმოწერა, რომელიც უპრეცედენტო ინვესტიციას ითვალისწინებს საქართველოში: 6 მილიარდი დოლარის კაპიტალდაბანდებას **EMAAR**-ჯგუფი და **Eagle Hills** განახორციელებს.

ეფექტური მმართველობისა და წინდახედული პოლიტიკის შედეგად, საქართველომ 2021-2023 წლებში მნიშვნელოვან, 9.7 % ეკონომიკურ ზრდას მიაღწია საშუალოდ.

წინასწარი შეფასებით, 2024 წელს ეკონომიკურმა ზრდამ 9.5% შეადგინა.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზით, საქართველოს ყველაზე სწრაფი ეკონომიკური ზრდა ექნება საშუალოვადიან პერსპექტივაში რეგიონისა და ევროპის ქვეყნებს შორის. საქართველოს უცხოური პირდაპირი ინვესტიციების და მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ) თანაფარდობა ერთ-ერთი ყველაზე მაღალია მსგავს ქვეყნებს შორის და 2022-2024 წლებში საშუალოდ 6%-ს აღემატება.

რეკორდული მაჩვენებლები დადასტურდა საქონლის ექსპორტსა და საერთაშორისო ტურიზმიდან მიღებულ შემოსავლებში. 2024 წელს საქონლის ექსპორტი 7.8%-ით გაიზარდა და 6.6 მილიარდ დოლარს მიაღწია, ხოლო ტურიზმის შემოსავლებმა 7.3%-იანი ზრდა აჩვენა და ისტორიულ მაქსიმუმს - 4.4 მილიარდ დოლარს გადააჭარბა.

ამასთან ერთად, საქართველო ინარჩუნებს ინფლაციის ერთ-ერთ ყველაზე დაბალ დონეს უფრო ფართო რეგიონში, რაც კიდევ ერთხელ აჩვენებს მის ეკონომიკურ სტაბილურობას.

დაბალი და სტაბილური ინფლაცია ძლიერ ეკონომიკურ ზრდასთან ერთად შესაძლოა, განპირობებული იყოს პროდუქტიულობისა და პოტენციური მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ) გაუმჯობესებით.

ჩვენი მთავრობის პირობებში, ქვეყანამ მნიშვნელოვან პროგრესს მიაღწია ბიზნესისთვის მეგობრული გარემოს შექმნასა და ეკონომიკური შესაძლებლობების გაფართოებაში.

საქართველოს ხელსაყრელი სავაჭრო ჩარჩო საშუალებას აძლევს კომპანიებს, ისარგებლონ 2.3 მილიარდ მომხმარებლიანი ბაზრით, რასაც არ ახლავს საბაჟო თუ იმპორტის ტარიფები.

მსოფლიო ბანკის ბიზნესგარემოს კვლევით, საქართველო 2024 წელს 50 ქვეყანას შორის პირველ სამეულში აღმოჩნდა სინგაპურთან და ესტონეთთან ერთად. ამ კვლევისა და რეიტინგის მიზანია კერძო სექტორის განვითარებისათვის ბიზნესგარემოს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი შეფასება.

მსოფლიო ბანკის 2023 წლის სამეწარმეო კვლევით შედეგებით, საქართველოს ბიზნესგარემო თითქმის ყველა ასპექტში უკეთესია როგორც მსოფლიოს, ისე ევროპის და ცენტრალური აზიის საშუალო მონაცემებთან შედარებით.

გარდა ამისა, მსოფლიო ბანკის თანახმად, საქართველო რჩება მსოფლიოს ყველაზე დაბალი საგადასახადო წნეხის მქონე მესამე ქვეყანად, 9.9%-ით.

ფრეიზერის ინსტიტუტის 2024 წლის მსოფლიოს ეკონომიკური თავისუფლების კვლევის მიხედვით, საქართველო მსოფლიოში 21-ე ადგილზეა, წინ უსწრებს ევროკავშირის 19 წევრ სახელმწიფოს და უპირობო ლიდერად გვევლინება ევროკავშირის კანდიდატ ქვეყნებს შორის, ისევე, როგორც ფართო რეგიონში. გარდა ამისა, საერთაშორისო საბიუჯეტო პარტნიორობის მიერ ჩატარებული სახელმწიფო ბიუჯეტის ღიაობის კვლევის მიხედვით, საქართველო მსოფლიოს პირველი ქვეყანაა საბიუჯეტო გამჭვირვალობის ნიშნით.

საინვესტიციო პოლიტიკის შეფასების საფუძველზე, საქართველო პირველად მოექცა ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (**OECD**) უცხოური პირდაპირი ინვესტიციების შეუზღუდავი რეგულირების ინდექსში და კვლავ მე-8 პოზიცია დაიკავა მსოფლიოს ყველაზე ღია ეკონომიკებს შორის ინვესტიციების მოზიდვის კუთხით.

ჰერითიჯის ფონდის 2024 წლის ეკონომიკური თავისუფლების ინდექსში საქართველო წინ უსწრებს 19 სახელმწიფოს ევროპაში.

მსოფლიო სამართლის პროექტის 2024 წლის ინდექსში, საქართველო პირველ ადგილზეა აღმოსავლეთ ევროპასა და ცენტრალურ აზიაში. საშუალო შემოსავლის მქონე 41 ქვეყანას შორის საქართველო პირველ შვიდეულშია. რაც შეეხება ანტი-კრიმინოგენურ ინდექსს, საქართველო ევროპაში მე-8, ხოლო მსოფლიოში მე-20 ადგილზეა 2024 წლის მონაცემებით, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე უსაფრთხო ქვეყანა.

საქართველო ბუნებრივ კავშირს წარმოადგენს ერთი მხრივ, ევროპას, ახლო აღმოსავლეთსა და სამხრეთ აზიას შორის, ხოლო მეორე მხრივ, ცენტრალურ და აღმოსავლეთ აზიასთან. საერთაშორისო დაკავშირებადობა და მარშრუტები იძლევა იმის შესაძლებლობას, რომ საქართველო გახდეს მთავარი კვანძი და ციფრული ჰაბი ევროპა-აზიის მიმართულებით. შავი ზღვით ევროკავშირთან საზღვრის გაზიარებით, საქართველო წარმოადგენს ერთადერთ გზას საშუალოვადიან პერიოდში, რომლითაც მონაცემთა დერეფნების განვითარება შეუძლია ევროპას ახლო აღმოსავლეთსა და სამხრეთ აზიას შორის, ხოლო საშუალო და გრძელვადიან პერიოდში – ევროპას, ცენტრალურ და აღმოსავლეთ აზიას შორის.

საქართველოს მთავრობა მიესალმება ინვესტიციებს არაბთა გაერთიანებული საამიროებიდან და მსხვილი დეველოპერული და ლოჯისტიკური კომპანიების დაინტერესებას საქართველოში ინვესტირების თვალსაზრისით. აბუ-დაბის პორტების გაერთიანებამ ხელი მოაწერა მემორანდუმს საქართველოსთან თბილისში მშრალი პორტის შესაქმნელად, ლოჯისტიკისა და ინტერმოდალური ტრანსპორტირების მიმართულებით საკუთარი გამოცდილების გამოყენებით. ამ ინიციატივის მიზანია, თბილისი გადაიქცეს სტრატეგიულ შიდა კვანძად, რომელიც შავ ზღვაზე საქართველოს პორტებს დააკავშირებს ფართო რეგიონის სავაჭრო ქსელებთან.

მშვიდობიანი და სტაბილური განვითარების პროცესი გაგრძელდება ჩვენს ქვეყანაში, რაც პროგრესისა და მდგრადობისადმი ჩვენი ერთგულებით არის განპირობებული. ეს მიღწევები ხაზს უსვამს საქართველოს პოტენციალს მეტად ძლიერი, დინამიური და მომავალზე გათვლილი ეკონომიკის შესაქმნელად.

არაბთა გაერთიანებული საამიროები ეკონომიკური წარმატების გამორჩეულ მაგალითს წარმოადგენს. ეს არის ქვეყანა, რომელმაც ინოვაცია, გამძლეობა და მდგრადი ზრდა უზრუნველყო. მისი პროგრესი არის ღირებული მოდელი, რომელიც აძლიერებს იდეას, რომ სტრატეგიულ ხედვას და მიზანსწრაფულობას შეუძლია ხანგრძლივი კეთილდღეობის უზრუნველყოფა.

გულითად მადლობას ვუხდი ორგანიზატორებს ამ სამიტის ჩატარებისთვის. ეს მხოლოდ შეხვედრა არ არის; ეს არის პროგრესისადმი ერთგულება. სწორი ხედვით, მიზანდასახულობით და ერთიანობით, ჩვენ უფრო ძლიერ და კეთილდღეობით სავსე მომავალს შევქმნით.

მთავრობის ადმინისტრაციის პრესსამსახური

11 თებერვალი, 2025 წ.

მშვიდობიანი და სტაბილური განვითარების პროცესი გაგრძელდება ჩვენს ქვეყანაში, რაც პროგრესისა და მდგრადობისადმი ჩვენი ერთგულებით არის განპირობებული. ეს მიღწევები ხაზს უსვამს საქართველოს პოტენციალს მეტად ძლიერი, დინამიური და მომავალზე გათვლილი ეკონომიკის შესაქმნელად.

USAID - MONEY,MONEY,MONEY...

როგორც 21-ე საუკუნის საბოლოოდ გამოქუჩურებული ეროვნული პოლიტიკური ოპოზიცია გვასწავლის, გამეორება ცოდნის დედაა. ჩვენც მოდი, კიდევ ერთხელ ტკბილად გავიხსენოთ ჯერ კიდევ გუშინდლამდე ასე მშობლიური დედა-ტერმინი **USAID**.

ეს გახლავთ ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტო (**United States Agency for International Development an USAID**). იგი შეიქმნა ჯერ კიდევ 1961 წელს, ტრაგიკულად დაღუპული (1963 წლის 22 ნოემბერს) ჯონ ფიცჯერალდ კენედის პრეზიდენტობისას. ოღონდ, ამ კეთილშობილური ორგანიზაციის არსებობის შესახებ მაშინდელ საქართველოში კომპარტიის ცეკას პირველმა მდივანმა ვასილ მჟავანაძემ და სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარე (შინაურულად – კგბ-ს უფროსმა) ალექსი ინაურმა თუ იცოდნენ.

იუსაიდის არსებობაზე ახლა ხელისუფლებამ და სპეცსამსახურებმა კი არა, საქართველოში მოქმედმა 25 ათასივე არასამთავრობომ და უკვე ორთვენახევარზე მეტია ქუჩებში ევროკავშირის დროშების მოფრიალე ყველა პატრიოტმა იცის. ყოველ შემთხვევაში, დარწმუნებულია, რომ ეს არის ყოვლად კეთილშობილი, გულღია და გულუხვი უმდიდრესი საერთაშორისო ორგანიზაცია; ემსახურება სოფლის მეურნეობის, ვაჭრობის, ჯანმრთელობის დაცვისა და სოფლის მეურნეობის განვითარებას, კონფლიქტების თავიდან არიდებას, ჰუმანიტარულ დახმარებებს თანამედროვე მსოფლიოს 70-მდე ქვეყანაში. **რაც მთავარია, ამ ბედნიერი ქვეყნების რიცხვშია საქართველოც. ალბათ ისიც საინტერესოა, რომ ეს საქველმოქმედო ორგანიზაცია ფინანსდება აშშ-ის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, მისი შემოსავლები ბოლო ათი წლის განმავლობაში თითქმის ორჯერ გაიზარდა და 2024 წელს 50 მილიარდ დოლარს მიაღწია!**

ამერიკის შეერთებული შტატების ხელგაშლილობასა და უანგარობაზე საუბარი შორს წაგვიყვანს. მხოლოდ იმას ვიტყვი, რომ ყოველწლიურად 50 მილიარდი დოლარის უგზო-უკვლოდ ფლანგვამ, როგორც ჩანს, თვით მილიარდერი პრეზიდენტი დონალდ ტრამპიც კი გააოცა. მით უფრო, როცა მისმა ადმინისტრაციამაც კი ვერ გაარკვია, სად მიფრინავდა აშშ-ის ბიუჯეტიდან წელიწადში 50 მილიარდი დოლარი. მაპატიეთ, ვერ გაარკვია კი არა, სწორედ მაშინ შეძრწუნდა, როცა ბიუჯეტიდან გაფრენილი ათეულ მილიარდობით დოლარის გზა-კვალის გარკვევა სცადა.

როგორც დადგინდა (და ახლა ამას აღარავინ მალავს), იუსაიდის მილიარდების ამხოლუტური უმრავლესობა მრავალი წლის განმავლობაში ხმარდებოდა აშშ-ის პოლიტიკური, ეკონომიკური და სამხედრო გავლენების გაძლიერებას „მეგობარ“, მათ შორის, თვით ევროკავშირის წევრ ქვეყნებზეც; აფინანსებდა „ფერად რევოლუციებს“, სახელმწიფო გადატრიალებებსა და საარჩევნო კამპანიებს მსოფლიო მასშტაბით. მაგალითად, მხოლოდ ეგრეთ წოდებული უკრაინული „მაიდნის“ მოსაწყობად ამ ყოვლად კეთილშობილმა საერთაშორისო ორგანიზაციამ ხუთი მილიარდი დოლარი გაიღო.

ერთი შეხედვით, თითქოს ძნელი ასახსნელია, რომ ეს ყოვლად კეთილშობილი საერთაშორისო ორგანიზაცია, თვით პირადად პრეზიდენტი ჯო ბაიდენიც კი, ხელს უწყობდნენ, თანამედროვე მოდური ტერმინი რომ მოვიშველიო, „ავიარებდნენ“ ე. წ. სექსუალური უმცირესობების (ანუ ელგებეტე თემის) პოპულარიზაციას მსოფლიო მასშტაბით. სინამდვილეში, რთული და ძნელი ასახსნელი არაფერია – ეს გარყვნილი, ყოვლის მკადრებელი „თემი“ თავისი საქციელისა და საზოგადოებრივი მდგომარეობის გამო, მოქალაქეთა პატიოსან, სერიოზულ ნაწილთან შედარებით განუზომლად ადვილად სამართავია. ადვილია მისი ქუჩაში გამოყვანა, ანტისახელმწიფოებრივ, თვით სახელმწიფო გადატრიალებების პროცესებში ჩართვა, მათი სასიკვდილოდ გაწირვაც კი! ფერადი დროშების ფრიალის, გულისამრევი ხვევნაკოცნების უკან სწორედ ეს „კეთილშობილი“ ზრახვები დგას.

გაირკვა ისიც, რომ იუსაიდი ხელს უწყობდა მსოფლიო მასშტაბით სამხედრო კონფლიქტების გაღვივებას და იყო უზარმაზარი „მეწველი ძროხა“ (უშრომლად სახელმწიფო ქონების დატაცების საშუალება) მისი ათი ათასობით თანამშრომლისთვის.

ამჟამად ყველას თავისი დრო აქვს და არსებობიდან 65-ე წლისთავზე პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა ამ მთელი მსოფლიოსთვის საშიში და მავნებლური ორგანიზაციის გაუქმება, მისი „მოღვაწეობის“ შესწავლა-გამოძიება გადაწყვიტა.

ამავე დროს პრეზიდენტმა ტრამპმა საიდუმლო ინფორმაციებზე წვდომის უფლება გაუუქმა რამდენიმე წამყვან დემოკრატს, მათ შორის, შეერთებული შტატების ყოფილ სახელმწიფო მდივან **ენტონი ბლინკენს**, მანჰეტენის ოლქის პროკურორ **ელვინ ბრაგს** და ნიუ-იორკის გენერალურ პროკურორ **ლეტიცია ჯეიმსს.** აგრეთვე ეროვნული უსაფრთხოების სამსახურის ყოფილ მრჩეველ **ჯეიკ სალივანს, ჯო ბაიდენის** გენერალური პროკურორის მოადგილე **ლიზა მონაკოს** და ადვოკატებს **ენდრიუ ვაისმანს, მარკ ზეიდს** და **ნორმა ეიზენს.** მეტიც, საიდუმლო დოკუმენტაციებზე წვდომის უფლება გაუუქმა თვით ყოფილ პრეზიდენტ **ჯო ბაიდენსაც.**

ჩვენთვის და დანარჩენი თანამედროვე მსოფლიოსთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის ფაქტიც, რომ გაპრეზიდენტებიდან ძალიან მალე დონალდ ტრამპი რუსეთის პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინსაც ესაუბრა. სავარაუდოდ, საუბრის ერთ-ერთი მთავარი თემა რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტიც იქნებოდა.

ვერ დავიჩემებ ჭეშმარიტებას ვლადადებ-მეთქი, მაგრამ ვფიქრობ, რომ საქართველოს ხელისუფლებას „სააკაშვილის ეპოქაში“ ჩადენილი ენით უთქმელი დანაშაულების გამომძიებელი საპარლამენტო კომისიის შექმნისკენ აშშ-ის ადმინისტრაციის სწორედ ამ გადაწყვეტილებამაც უბიძგა.

ამას ზედ დაერთო კოლექტიური ნაცოპოზიციის აკვიატება საპარლამენტო მუშაობაზე კატეგორიული უარის შესახებ. პარლამენტმა დააკმაყოფილა მათი მოთხოვნა და სადეპუტატო მანდატები გაუუქმა. ამით თავადაც საბოლოოდ გაეხსნა ხელ-ფეხი და ოპოზიციაც მხოლოდ ქუჩაში მოპროტესტე მხარდამჭერების ამარა დატოვა. იმის დავიწყებაც არ ღირს, რომ ბოლო პერიოდში (ანუ, თეთრ სახლში ტრამპის ადმინისტრაციის ოფიციალურად მისვლის შემდეგ) ევროპული ქვეყნების დამოკიდებულება საქართველოს ხელისუფლებისადმი საკმაოდ სწრაფად იცვლება უკეთესობისკენ.

მოკლედ, საქართველოს პარლამენტმა უკვე მიიღო გადაწყვეტილება ათკაციანი საპარლამენტო საგამოძიებო კომისიის შექმნის თაობაზე. როგორც პარლამენტის ოფიციალური განცხადებებიდან შევიტყვეთ, საგამოძიებო კომისია მუშაობას უახლოეს მომავალში დაიწყებს.

სწორედ ამის თაობაზე მინდა ვთქვა ორიოდე სიტყვა. კიდევ ერთხელ გავიმეორებ, კომისიას ჯერჯერობით არაფერი უთქვამს და, ბუნებრივია, მეც ვერაფერს ვიტყვი მისი მომავალი მუშაობის დეტალებზე. უბრალოდ, ვარაუდის გამოთქმას ვბედავ.

ორიოდე სხვა ჟურნალისტთან ერთად, მეც ვიყავი ერთ-ერთი, ვინც დამოუკიდებელ ჟურნალისტურ გამოძიებას ეწეოდა და მედიაში სისტემატურად აქვეყნებდა მასალებს საქართველოში „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომ პერიოდში სააკაშვილისა და მისი „ჩემი გუნდის“ მიერ ჩადენილი უმძიმესი და უბინძურესი დანაშაულების თაობაზე. დამეთანხმებით, ეს იყო ურთულესი და სიცოცხლისათვის ფრიად საშიში საქმე. მართალია,

იუესაიდი ხელს უწყობდა მსოფლიო მასშტაბით სამხედრო კონფლიქტების გაღვივებას და იყო უზარმაზარი „მეწველი ძროხა“ (უშრომლად სახელმწიფო ქონების დატაცების საშუალება) მისი ათი ათასობით თანამშრომლისთვის.

თემის გაგრძელება მე-6 გვ.

„მანი, მანი, მანიიი“

სწორედ მონანიებით და ბოდიშით უნდა დავიწყოთ

...ერთი თვის წინათ ცოდვის კალო ტრიალებდა გალის რაიონის სოფელ საბერიოში. ჩოლარიების მრავალშვილიან ოჯახში ბებიამ, შემთხვევით, ნავთის მაგივრად ბენზინი შეასხა ღუმელში და... ელვის სისწრაფით გაჩენილმა ხანძარმა ხუთი მცირეწლოვანი ბავშვის სიცოცხლე შეიწირა! 9 იანვარს გლოვის დღე იყო მთელ საქართველოში. ჩვენმა ცოცხალმა წმინდანმა, სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქმა და ცხუმ-აფხაზეთის მიტროპოლიტმა ილია მეორემ საოცარი თანაგრძნობის, იმედისა და სულიერი სიმტკიცის გამომხატველი წერილი გაუგზავნა ჩოლარიების ოჯახს.

დანა პირს არ უხსნიდა აფხაზთა და ქართველთა ღირსეულ შვილს, შესანიშნავ მეოჯახეს, ოთხი ბიჭის მამას და უთვალავი შვილიშვილ-შვილთაშვილის ბაბუას, ჩვენი გაზეთის მკითხველისთვის კარგად ცნობილ მწერალსა და პუბლიცისტს ლორენცო შარანგიას.

– რა დროს ჩემი იუბილეა, მერე რა, რომ 10 იანვარს 90 წლისა გავხდი, არაფრის აღნიშვნა არ მინდა... პატარა, უმანკო ჩოლარიები უნდა ვიგლოვო და ჩვენს ტაძარში სანთლები ავუნთო!

ამას საოცარი გულწრფელობით ამბობდა ბატონი ლორენცო და თან ცრემლს იმშრალებდა.

ეს ის ტაძარია, ჩემო ძვირფასო მკითხველო, რომლის შესახებაც შარშან მოგითხრეთ – დედაქალაქის საუკეთესო ადგილას, ვახუშტის ხიდის მიმდებარედ, დიდუბის რაიონში... ილორის წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესიის ტყუპისცალი, აფხაზეთიდან დევნილ ქართველთა სულის ნაწილად, საგანმანათლებლო ცენტრად და ჭკუასაკითხავ ქართველთა საფიხვნოდ რომ იქცა.

რამდენიმე კვირის შემდეგ მაინც მოვახერხეთ მუდამ სევდიან, ფიქრიან და ამ ასაკშიც კარგად მოაზროვნე ლორენცოსთან შეხვედრა და საიუბილეო მამითადის წამყვანთან, ბატონ გივი ემუხვართან, იუბილარის ძველისძველ მეგობრებთან – პავლე ქვაჩახიასთან, რევაზ ნაჭყებიასთან, ომარ ჟვანიასთან, რეზო ჩხეტიასთან, თენგიზ გობეჩიასთან, ლევან ლაგვილავასთან, თამაზ ჩიქობავასთან, იური დოჩიასთან, თემურ ჩიქობავასთან, მერაბ პატარაიასთან, ზვიად ესებუასთან ერთად, მოვახერხეთ იმ აქტუალური ინტერვიუს ახლიდან გაანალიზება, რომელიც 2014 წელს დაიწერა და ერთობ გავლენიანი, სახელმწიფო მოხელეების (იმათ შორის აფხაზებისაც!) მოთხოვნით მაშინ აღარ დაიბეჭდა! არადა, ჩვენდა სამწუხაროდ, იმის შემდეგ თითქმის არაფერი შეცვლილა, ორ ერს შორის ნდობის აღდგენის პროცესი ადგილიდან არ დაძრულა და მხოლოდ ლაპარაკის დონეზე დარჩა!

მხოლოდ „ქართული ოცნების“ დამფუძნებელი და ნაცურ რადიკალურ ოპოზიციას, იმათ დასავლეთელ, მოსყიდულ მხარდამჭერებთან თორმეტწლიან ომში პირწმინდად გამარჯვებული ბიძინა ივანიშვილი ამბობს გამოკვეთილად: ჩვენ ბოდიში უნდა მოვუხადოთ აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში დაღუპულთა ოჯახებს, შვილმოკლულ დედებს, გულწრფელად დაველაპარაკოთ ჩვენს ძმებს და ყოველგვარი ამბიციების გარეშე, მხოლოდ დიალოგით უნდა აღვადგინოთ ნდობა, მეგობრობა და საუკუნოვანი ქართულ-აფხაზური, ქართულ-ოსური ტრადიციები.

ჩვენ თუ აფხაზებისა და ოსების უფროსი ძმები ვართ, ჩვენი სულგრძელობით, მიმტევებლობით, შენდობით და ისევ ერთად ყოფნის აუცილებლობის პერსპექტივით უნდა ვიაზროვნოთ!

ვიაზროვნოთ და ვიმოქმედოთ!

მუდამ ქართველებისა და აფხაზთბის ერთად ყოფნის აუცილებლობაზე მზრუნველი ლორენცო შარანგიაც დღეს ერთმნიშვნელოვნად ამბობს: ბატონი ბიძინა ივანიშვილი და „ქართული ოცნების“ გუნდი სამართლიანად, პრაქტიკულად, სწორად მსჯელობს და ყველა გონიერმა ქართველმა ეს უნდა შეიგნოს. უკვე აღარ არის ის დრო, როცა აფხაზებს შერიგებაზე, მიტევებასა და ნდობის აღდგენაზე ვერ დაელაპარაკებოდი... განვლილი წლების განმავლობაში მსოფლიო პოლიტიკაში ბევრი რამ შეიცვალა... ვთქვათ პირდაპირ, პუტინსაც აღარ აქვს იმის ძალა, რომ **„აგრესორი ქართველების მიერ დაჩაგრული პატარა ერები“** დაიცვას და შეინახოს!, უკრაინის ომმა ხომ ბევრი რამ დაანახა აფხაზებსაც და ოსებსაც!.. თბილისი, რაც შეიძლება მალე, მოსკოვსაც უნდა დაელაპარაკოს, **რადგანაც რუსეთთან ურთიერთობის დათბობის გარეშე არაფერი, აბსოლუტურად არაფერი არ გამოვა!**

ლორენცო შარანგიას ეს თხოვნა და მოთხოვნა პირდაპირ ეხმაურება ჩვენი გაზეთის ზედიზედ სამ ნომერში ახლახან დაბეჭდილ აფხაზეთისა და აფხაზების კიდევ ერთი ქართველი გულშემატკივრის, ლეგენდარული ნეიროქირურგის, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორის, აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის ყოფილი მოადგილის, თავისი სიმართლიით და პრინციპულობით გამორჩეული პიროვნების **ნაპო მესხიას** წერილს **„სიმართლე აფხაზეთზე, ანუ იმაზე, თუ როგორ გასხვისდა იგი“...**

პირდაპირ ვიტყვი: როცა აფხაზეთისა და სრულიად საქართველოს ჭკუასაკითხავი, ძალიან მართალი და პრინციპული შვილები, აფხაზებთან და ოსებთან უცილობელი შემორიგების ნაღდ პროგრამას გვიდებენ ხელის გულზე, დავიწყოთ მოქმედება, ჩვენო მომთმენო და ზედმეტად ფრთხილო ხელისუფლებავ! არ შეგაშინოთ იმან, რომ ეს ხალხი, ამ შემთხვევაში ნაპოლეონ მესხია და ლორენცო შარანგია ზედმეტად პროაფხაზურად მსჯელობენ და შიდა მტრები ამის უფლებას არ მოგვცემენ...

არა და არა! სწორედ მონანიებით და ბოდიშის მოხდით, სწორედ შეცდომების აღიარებით უნდა დავიწყოთ!

სპარტაკ ქოზულია,
„საქართველოს რესპუბლიკის“
მთავარი რედაქტორი

* * *

ახლა კი გაეცანით 10 წლის წინანდელ ინტერვიუს, რომელიც, როგორც გითხარით, მაშინ არ გამოქვეყნებულა და დღეს უფრო აქტუალურია!..

ლორენცო შარანგია

თუ რუსეთ-საქართველოს შორის არ დათბა ვითარება, გამორიცხულია, რომ აფხაზები დაგველაპარაკონ!

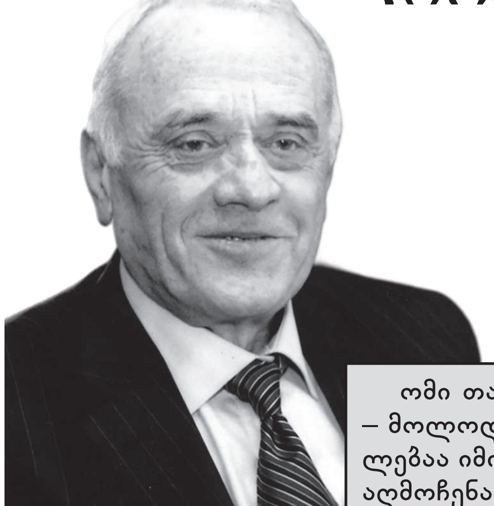

ომი თავდაპირველად იმედია, რომ ჩვენ ყველაფერი კარგად გვექნება; მერე – მოლოდინია იმისა, რომ ისინი ცუდ დღეში ჩავარდებიან; შემდეგ – დაკმაყოფილებაა იმით, რომ ისინი ჩვენზე უკეთესად არ არიან; და ბოლოს – მოულოდნელი აღმოჩენაა იმისა, რომ ჩვენცა და ისინიც შავ დღეში ვართ.

კარლ კრაუსი, ავსტრიელი მწერალი

– ბატონო ლორენცო, ალბათ, რამდენი რამე გაქვთ სათქმელი, თუმცა, ისიც ფაქტია, რომ „ბეწვის ხიდი“ უნდა გაიაროთ. როგორც ვიცი, არ გსურდათ უხუცესთა საბჭოს თავმჯდომარეობა, იმიტომ ხომ არა, რომ თქვენ უკეთ გესმით აფხაზების განწყობა, ვიდრე აქ თბილისში წარმოუდგენიათ?

– ამაზე ერთმნიშვნელოვანი პასუხის გაცემა შეუძლებელია...

რაც თავი მახსოვს, ქართულ-აფხაზური პრობლემა სულ არსებობდა. სისხლითა და ხორცით მკვიდრნი ვართ. ჩვენი ფესვები აფხაზეთშია, სამურზაყანოში, სოფელ მუხურში. აქ წარმოიშვა ეს გვარი და გასაბჭოებამდე სოფელს ერქვა კიდეც საშარანგიო. შარანგიები ნათესაურად, მეზობლობით, მეგობრობით აფხაზებს ვუკავშირდებით. მამაჩემის დედა აფხაზი ქალი იყო, ჩემი მეუღლე – აფხაზია, რძალი – საიდა ავიძბაც ცნობილი საზოგადო მოღვაწის, პროფესორის, აფხაზეთის უნივერსიტეტის ყოფილი რექტორის – ზაურ ავიძბას ქალიშვილია. სკოლაში, ინსტიტუტში, სამსახურში, სამეზობლოში, სამეგობროში გამუდმებით აფხაზთა გარემოცვაში ვტრიალებდი. ამიტომ სულით, გონებით, თუ გინდათ, სისხლით ვგრძნობდი და ვგრძნობ მათს ტკივილსა და წუხილს...

– თქვენ სამი წიგნი მიუძღვენით აფხაზეთს, ქალაქ ოჩამჩირეს, სადაც გაატარეთ ყრმობა და ახალგაზრდობა და იქ კარგად ჩანს, რაოდენ კეთილგანწყობილი ხართ აფხაზების მიმართ...

– რა თქმა უნდა, მათ ძალიან დიდ პატივს ვცემ, ახლაც ვმეგობრობ და ურთიერთობა დღემდე არ გაგვიწყვეტია.

– თქვენ უმაღლესი განათლება რუსეთში მიიღეთ, თუმცა თქვენი ვაჟიშვილები ქართულ სკოლაში ატარეთ, რაც იმ დროს, ცოტა არ იყოს, უცნაურადაც კი ჩაგითვალეს...

– ჩემს ვაჟებს ქართული სახელები დავარქვი: მერაბი, რეზო, ლევანი და შოთა. მეუღლე ლამარა ემუხვარი რუსული ენისა და ლიტერატურის მასწავლებელი იყო და მეშინოდა, რომ შვილები გარუსდებოდნენ. ამიტომ მოვინდომე და ქართული განათლება მივეცი. სხვათა შორის, დედა და შვილები ერთად ითვისებდნენ ქართულ ენას. ჩემმა ვაჟებმა უმაღლესი განათლებაც ქართულად მიიღეს. ასპირანტურა თბილისში დაამთავრეს... აქვე მინდა გითხრათ, რომ მამაჩემიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კურსდამთავრებული იყო და ამით ძალიან ამაყობდნენ შარანგიები.

– ბატონო ლორენცო, ჰარმონიული ცხოვრების მიუხედავად, ყოველთვის იყო შინაგანი დაძაბულობა ქართველებსა და აფხაზებს შორის, რამაც საბოლოოდ მიგვიყვანა ყველაზე არასასურველ შედეგამდე – სამოქალაქო, ძმათამკვლელ ომამდე. როცა აფხაზებსა და ქართველებს აბსოლუტურად განსხვავებული დამოკიდებულება აქვთ არსებული რეალობის მიმართ, როგორ ფიქრობთ მათთან საერთო ენის გამონახვას?

– აფხაზეთში უხუცესთა საბჭოს დიდი ძალა აქვს. მათი ცნობიერებიდან, მენტალიტეტიდან, უფროს-უმცროსობის მტკიცე ტრადიციებიდან გამომდინარე ეს საბჭო ძალიან ქმედითია. უხუცესებს შეუძლიათ, ნებისმიერი სახელმწიფო მოხელე დაიბარონ და „ყური აუწიონ“.

ჩვენთანაც შეიქმნა უხუცესთა საბჭო, მაგრამ ახლა მთავარია, ვის დაველაპარაკებით: აფხაზების მხრიდანაც ხომ უნდა იყოს ამისთვის მზაობა და სურვილი? არის მეორე ფაქტორიც: მიიღებენ თუ არა ისინი იმ ხალხს, ვინც ჩვენს უხუცესთა საბჭოში გვყავს, რამდენად ისურვებენ ჩვენთან საუბარს. მათ კარგად იციან, რომ ჩვენს პოზიციებს საერთო შეხების წერტილი არა აქვს. თანაც თუ რუსეთ-საქართველოს შორის ვითარება არ დათბა, გამორიცხულია, რომ აფხაზები დაგველაპარაკონ.

შეგახსენებთ: ომიდან ხუთი წლისთავზე თქვენს გაზეთში გამოვაქვეყნე წერილი, სადაც ვწერდი: **ორის დავაში არასოდეს არ ხდება, რომ ერთი სრულიად მართალი იყოს, მეორე კი – სავსებით დამნაშავე. შთამომავლობისა და წინაპრების ხსოვნის წინაშე ქართველები და აფხაზები ვალდებულნი არიან, შეუნდონ ერთმანეთს და პირველი ნაბიჯი ჩვენ, ქართველებმა უნდა გადავდგათ-მეთქი.**

არ მიიღეს ჩემი მოსაზრება აფხაზებმა. გაღიზიანდნენ, ლორენცო შარანგიას ასე დაუწერია და რა გვაქვს ჩვენ მოსანანიებელი ქართველების შინაშეო?

– ე. ი. ისინი მხოლოდ ჩვენ გვადანაშაულებენ ამ კონფლიქტში?

– დიახ, ჩვენ ქართველები დაგვესხნენ თავს იარაღით, გაგვქურდეს, დაგვაყაჩაღეს, ახალგაზრდობა ამოხოცეს, არადა, ძმებს გვიწოდებდნენო. მეც მახსენდება ასეთი ფაქტი. ერთ-ერთ სერიოზულ შეხვედრაზე, სოხუმში, შემოდის გენერალი კაცი. გადააგდო ცარიელი ჩანთა და დამწუხრებული ამბობს, **სადაც არ შევედი, ყველგან ყველაფერი წაღებულიაო.** ეს გენერალი დღესაც თბილისშია, ცოცხალია. რა თქმა უნდა, ომი თავისი სისასტიკით გამოირჩევა, მაგრამ ყველაფერს თავისი საზღვარი აქვს. შეიძლებოდა ძმების ძარცვა, გლეჯა, ასე გაუბედურება? ჩვენ სიმართლეს თვალებში უნდა ჩავხედოთ და აუცილებლად ვაღიაროთ ჩვენი დანაშაული. გაუბედურებული, გაღატაკებული მამა-პაპური სახლ-კარიდან იძულებით გადმოხვეწილი ლტოვილობის გამო თბილისში გახშირდა მეგრული სიტყვიერება, მეგრულად ლაპარაკი... ზოგიერთებს ეს აღიზიანებთ... მე მათ გასაგონად ვამბობ – **ჩვენ აფხაზებმა კი არ გამოგვყარეს ჩვენი მიწიდან, არამედ თბილისიდან მოსულმა ქართველმა „სარდლებმა“, ჟანგიანი ტანკებით რომ შემოიჭრნენ აფხაზეთში-მეთქი. ვითომც რკინიგზას ვიცავთო და, ამ დროს აფხაზეთის მთავრობის სახლიდან აფხაზური დროშა ჩამოაგდეს და მხოლოდ საქართველოს დროშა ააფრიალეს, თითქოს რაიხსტაგი ყოფილიყო. ყველაზე რადიკალურად განწყობილი აფხაზიც კი ვერ წარმოიდგენდა, რომ ასეთი „სატოპკე“ სიტუაცია შეიქმნებოდა და 350 ათასი ქართველის ერთბაშად გაძევებას შეძლებდნენ აფხაზეთიდან!!!**

– თქვენ გინდათ თქვათ, რომ იქ სეპარატიზმი არ იყო?

– როგორ არ იყო, მაგრამ ამ სეპარატიზმის ჩახშობა შეიძლებოდა. აი რა მახსენდება: გუდაუთაში წასულია თითქმის ყველა აფხაზი, ხოლო სოხუმი „ჩვენია“, ტარდება მიტინგი. ორატორები მკერდზე მჯიღს ირტყამენ, გამოდიან და ამბობენ ჩვენი ინტელიგენციის რჩეული წარმომადგენლები: ძმებო, ეს მიწა ჩვენია, აქ აფხაზების დაბრუნება არ უნდა დავუშვათო... როგორც კი ეს ამბავი მოახსენეს გუდაუთაში

„გამაგრებულ“ არძინბას, ასე თქვა: **ომი ომია, ყოველგვარი მოლაპარაკებები დამთავრდაო!**

იყო კიდევ ერთი სულ უბრალო საკითხი, რომლის გადაწყვეტა უპრობლემოდ შეიძლებოდა: რამდენი უსიამოვნება მოჰყვა იმ ფაქტს, რომ აფხაზურ დასახლებებს ქართული სახელები დაარქვეს! ოფიციალურ შეხვედრაზე მეც გამოვედი და ხმამაღლა ვთქვი, რა მოხდება, თუ ამ ტერიტორიებს კვლავ ძველი ტოპონიმებს დავარქმევთ-მეთქი. ამას ქართველთა საშინელი რეაქცია მოჰყვა, კინაღამ ჩამქოლეს!!!

ასეთი „წვრილმანი“ ფაქტებისგან იძაბებოდა ვითარება და ბოლოს მივიღეთ ის, რაც მივიღეთ!

— ომის დაწყება ზოგადად ყოველთვის შეცდომაა ხოლმე...

— დიახ ასეა. შევარდნაძე 2014 წლის 25 იანვარს, თავისი დაბადების დღეზე ერთ-ერთ ინტერვიუში ამბობს **„უპატიებელ შეცდომად**

ედუარდ შევარდნაძე:
უპატიებელ შეცდომად მიმაჩნია, რომ აფხაზეთის ომი ვერ ავიცილე თავიდან, არადა, ამის შესაძლებლობა იყო.

მიმაჩნია, რომ აფხაზეთის ომი ვერ ავიცილე თავიდან, არადა, ამის შესაძლებლობა იყო“. დიახაც, რომ იყო! ახლა ხშირად ვფიქრობ ომის მიზეზებზე. ჩემი გადასახედიდან მგონია, რომ შევარდნაძეს რამდენიმე ფაქტორმა უბიძგა ომისკენ: მას ნამდვილად ეგონა, რომ რუსეთში არეული ვითარების გამო ისინი აფხაზეთისთვის ვერ მოიცლიდნენ. მეორეც, ჩვენთანაც დაძაბული პოლიტიკური მოვლენები იყო და ის ომით ცდილობდა ამის გადაფარვას; და მესამე — შეიძლება არ დამეთანხმონ, მაგრამ მას შინაგანი მიუღებლობა ჰქონდა აფხაზების მიმართ. თქვა კიდეც შემდეგ, როცა უკვე სოხუმი აღებული ეგონა, ამიერიდან აფხაზებს პრობლემების გადასაწყვეტად სიარული მოუწევთ არა მოსკოვში, არამედ თბილისშიო. ბუნებრივია, ასეთმა დამოკიდებულებამ კიდევ უფრო გაამწარა აფხაზები.

— ყირიმის მოვლენების კვალდაკვალ კიდევ უფრო დამაინტრიგებელია აფხაზეთში დატრიალებული ტრაგედიის გახსენება...

— რუსეთმა ყირიმში ყველა საერთაშორისო ნორმა დაარღვია, რუსეთი აგრესორია, მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ ისტორიულად ყირიმი რუსეთის ტერიტორია იყო, ხრუშჩოვმა, რომელიც უკრაინელების სიძე გახლდათ, კიევს აჩუქა ყირიმი...

აფხაზები კი ბედავდნენ და ჯერ კიდევ სტალინისა და ბერიას დროს აყენებდნენ დამოუკიდებლობის საკითხს. ითხოვდნენ გაფართოებულ უფლებებს. ისინი — დიდი და პატარა, დღესაც დარწმუნებული არიან, რომ უკანასკნელი 100 წლის განმავლობაში ყველა ქართულ მთავრობას ერთი პოლიტიკა ჰქონდა, როგორმე აფხაზები ექციათ ქართველებად. თუმცა ქართველებს რომ ეხმარათ მეტი ჭკუა, სიბრძნე და დიპლომატია, აფხაზებს ეგრძნოთ ჩვენგან სიყვარული, გულახდილობა და არა ქადილი — რაც კარგები ვართ, ქართველები ვართ, ყოველწუთს არ შეეხსენებინათ აფხაზებისთვის ეს ჩვენი მიწაა — თქვენ ჩამოსახლებულები ხართო, დროთა განმავლობაში აფხაზები ქართველებს ბოლომდე შეითვისებდნენ და შეერწყმებოდნენ. ძალით ეს არ გამოვიდა და მივიღეთ ის, რაც გვაქვს.

— ახლა რა ელოდებათ აფხაზებს, რუსებთან ასიმილაცია არ აშინებთ, არ ხედავენ საფრთხეს?

— აფხაზები ის არ არიან, რაც იყვნენ 50-60 წლის წინათ. სინამდვილეს ჭეშმარიტად აფასებენ, ყველაფერს ხედავენ, მათი პოზიცია უტეხია — ყველაფერზე წავლენ, ოღონდ, არ დაუბრუნდნენ საქართველოს. დღეს ეს ასეა. და ჩვენ ამ სინამდვილეს უნდა გავუსწოროთ თვალი. აფხაზები ამაყი და ძლიერი ზნეობრივი საწყისის ხალხია და მატერიალური მათთვის მეორადია!

ხომ ხედავთ — ძალიან უჭირთ, მაგრამ ქედს არ იხრიან... თქვენ იცით, რომ აფხაზი ზღვის თევზს არ ჭამს?! საუკუნეების წინათ, როცა რუსებმა აფხაზები თურქეთში გადაასახლეს, ბევრი დაიღუპა მგზავრობისას და გვამები ზღვაში გადააგდეს — იქნებ ზღვის თევზს თავის დროზე ჩემი ძმის ხორცი უჭამიაო, ზიზღით ამბობენ აფხაზები.

— აფხაზეთში „პირველობის“ თემაც პოპულარული იყო. თქვენ რას ფიქრობთ?!

— პოპულარული კი არა — პროვინციულად გამაღიზიანებელი იყო. იმის ძახილი, თანაც რადიკალ-ნაციონალისტების მხრიდან, რომ აფხაზები ჩამოსახლებულები არიან, უბრალოდ არაეთიკურია, რადგანაც საუკუნეებია ისინი აქ ცხოვრობენ, აქ მარხია მათი წინაპრები, მშობლები — ეს მათი სამშობლოა, მათ სხვა სამშობლო არა აქვთ!

ენგურს გაღმიდან მოსული ქართველი რომ ეუბნება აფხაზს, ეს არ არის შენი მიწა, ჩემიაო — როგორი მოსასმენია?! მე მინდა, რომ ყველამ კარგად გააცნობიეროს ერთი მნიშვნელოვანი გარემოება — თუკი აფხაზებს თვითიმყოფადობას შევინარჩუნებთ, ამით საკუთარ თავსაც გადავირჩენთ. გლობალიზაციის პირობებში პატარა ერებს დროთა განმავლობაში გაქრობა ემუქრებათ. რაც უფრო ადრე გაქრება აფხაზი, მით უფრო ადრე დადგება ჩვენი გაქრობის რიგი...

საბჭოთა პერიოდში, ედუარდ შევარდნაძის ხელმძღვანელობის დროს, ბევრი რამ გაკეთდა აფხაზეთში — გაიხსნა უნივერსიტეტი, სუბტროპიკული მეურნეობის ინსტიტუტი, გაიხსნა ტელევიზია, გამომცემლობა, გახშირდა მშენებლობები და ა. შ. აფხაზები მას ბოლომდე მაინც არ ენდობოდნენ, არ უყვარდათ — ამბობდნენ, ჩახუტებით, ღიმილით უნდა რომ დაგვახრჩოსო. ამ ყველაფერს ღიად, გულწრფელად იმიტომ ვამბობ, რომ კარგად აგიხსნათ ის განწყობილება, რაც აფხაზეთში იყო. ხომ იცით, საგანი რომ აითვისო, კარგად უნდა გაიგო იმ საგნის შინაარსი!

— ასეთ უმძიმეს ფონზე თქვენ როგორ წარმოგიდგენიათ სახალხო დიპლომატიის წარმატება?!

— უპირველესად, აფხაზმა ხალხმა უნდა იგრძნოს, რომ ჩვენ, ქართველები ვნანობთ რაც მოხდა, გვესმის მათი მდგომარეობა, ტკივილი და მზად ვართ შეძლებისდაგვარად ამოვუდგეთ მხარში.

ცნობილ აფხაზ საზოგადო მოღვაწეს სერგეი შამბას ეკუთვნის ასეთი სიტყვები: **ყველაზე დიდი ძალა, რომელიც ეწინააღმდეგება აფხაზეთის შესვლას საქართველოს შემადგენლობაში, ესაა აფხაზი ხალხის ნება.** დღეს სოხუმში, მით უმეტეს გუდაუთაში, ქართულად საუბარი საშიშია. აფხაზეთში სახელმწიფო მოღვაწეს თუ არ უნდა თავი დაიღუპოს, ოდნავ პროქართული პოზიციაც რომ დაიკავოს, თანამდებობას ვინ ჩივის, შეიძლება შეეწიროს.

მთავარია, აფხაზები დაგველაპარაკონ. იქაც უნდა გააცნობიერონ, რა სჯობს მათთვის, ზედმეტი სიამაყე, გულისწყრომა თუ... გადარჩენა, შერეული ოჯახების და გენოფონდის გამრავლება...

ენგურის ნაპირაბთან ახლოს, აფხაზეთის ტერიტორიაზე რუსეთი აშენებს სამხედრო ბაზებს თავისი ინფრასტრუქტურით. ამ დროს, ჩვენ ყოველდღე ვიმეორებთ, რომ საქართველოს სვლა ნატოსკენ და დასავლეთისკენ შეუქცევადიაო. ე. ი. მოსკოვმა გამთლიანებული საქართველოს საზღვრებში მოქცეული თავისი ბაზები ნატოს და დასავლეთს გადაულოცოს?!

ნუთუ ვინმეს ეჭვი ეპარება, რომ აფხაზეთ-საქართველოს პრობლემის გასაღები კრემლშია!

დამეთანხმებით იმაშიც, რომ, ავია თუ კარგია — რუსეთი ჩვენი მუდმივი, თანაც დიდი, მძლავრი და დაუნდობელი მეზობელია...

ჩემი აზრით, ჩვენმა მთავრობამ უნდა მიაღწიოს აფხაზებთან ურთიერთდამოკიდებულების დათბობას. უპირველესად გადასაწყვეტია ლტოლვილების პრობლემა — ამ წარმოუდგენლად გაუბედურებული ხალხის დაბრუნება. აქაც მინდა მოგახსენოთ ბ-ნ ანქვაბის სიტყვები: **„ჩვენ არ შეგვიძლია ყველა რაიონში დავაბრუნოთ ქართველები და უზრუნველვყოთ მათი უსაფრთხოება. ჩვენ ვერ დავუშვებთ იმას, რომ ჩვენივე ხელით შევქმნათ აფხაზეთში ქართველთა უპირატესობა და დავკარგოთ ის, რაც ამდენი მსხვერპლით, სისხლით არის მოპოვებული“**

თუმცა, ჩემი აზრით, კოდორამდე მაინც ლტოლვილების დაბრუნება ხელს შეუწყობს აფხაზეთში უფრო ჯანსაღ დემოგრაფიულ გარემოს. მით უმეტეს — რამდენი დაბრუნდება? — ბევრმა აქ აიწყო ცხოვრება, ბევრმა დატოვა აქაურობაც, 20 წლის ახალგაზრდებს არც მოუნდებათ იქ ცხოვრება.

— მოკლედ ომიდან 20 წლისთავზე საკმაოდ პესიმისტურად ხართ განწყობილი.

— რეალობა არ მაძლევს ოპტიმიზმის საფუძველს და მეორეც, თუ საქმეს ხელს მოკიდებ, სურათი რეალური უნდა გქონდეს. ჩვენ მოქმედებაში სიჩქარე, არარეალური დაპირებები არ ივარგებს. ჩვენი საბჭოც მაშინ უნდა გააქტიურდეს, როცა ზოგადად დამოკიდებულება შეიცვლება კონფლიქტების მიმართ, რუსეთ-საქართველოს შორის დათბება ვითარება. არ უნდა ვიმეორებდეთ ჯიუტად — ჩვენთვის უმთავრესია ტერიტორიული მთლიანობაო...

დიახ, მოთმინება, დათბობა, დაახლოება — ჯერ ეს არის საჭირო, რაც არ უნდა ვილაპარაკოთ, ჩვენი პრობლემის გასაღები — რუსეთშია. დარწმუნებული ვარ, რომ იმ ფორმით, როგორც იყო აფხაზეთი საქართველოს შემადგენლობაში, არ გამოვა. აფხაზები სავარაუდოდ ავტონომიის სტატუსზე არ დათანხმდებიან, ამიტომ ჩვენც უნდა ვიფიქროთ იმ ფორმატზე, რა უნდა შევთავაზოთ აფხაზებს. სახელმწიფო მოწყობის რომელი მოდელი იქნება მისაღები მათთვის და ჩვენთვისაც. **ამას წინათ დიდი იმედი ჩამისახა პრემიერ-მინისტრის ირაკლი ღარიბაშვილის სიტყვებმა, რომელიც მან სამეგრელოში ჩასვლისას ბრძანა:** „პირველ რიგში უნდა დავეყრდნოთ იმ განწყობას, რომელიც აფხაზებს განსაკუთრებით სამეგრელოს მიმართ აქვთ შენარჩუნებული. ჩვენ აფხაზებთან ერთად ვიპოვით გამოსავალს, ჩვენი მთავარი მიზანი ერთმანეთის ნდობის მოპოვება იქნება. საქართველოში აფხაზეთი თავისი ნებით უნდა დაბრუნდეს და რაც მთავარია აფხაზები საიმედო, რეალური და სასურველი მომავლის წყურვილმა უნდა მოიყვანოს ჩვენთან... ურთიერთობის აღდგენის გარეშე ტერიტორიულ მთლიანობაზე ლაპარაკს აზრი არა აქვს!“

აბსოლუტურად ვეთანხმები ბატონ ირაკლის და მჯერა, რომ სწორედ ასეთი დამოკიდებულებითა და მიდგომით თუ შეძლებს ჩვენი მთავრობა ჩვენსა და აფხაზებს შორის ჩატეხილი ხიდის აღდგენას. ამის ფონზე კი სახალხო დიპლომატია კიდევ უფრო ქმედითი და ეფექტიანი იქნება...

— ბ-ნო ლორენცო — უხუცესთა საბჭოს გარშემო ალბათ არიან ადამიანები, რომლებიც განსაკუთრებით მიღებულია აფხაზეთში.

ალექსანდრე ანქვაბი:
ჩვენ არ შეგვიძლია ყველა რაიონში დავაბრუნოთ ქართველები და უზრუნველვყოთ მათი უსაფრთხოება. ჩვენ ვერ დავუშვებთ იმას, რომ ჩვენივე ხელით შევქმნათ აფხაზეთში ქართველთა უპირატესობა და დავკარგოთ ის, რაც ამდენი მსხვერპლით, სისხლით არის მოპოვებული...

ირაკლი ღარიბაშვილი:
პირველ რიგში უნდა დავეყრდნოთ იმ განწყობას, რომელიც აფხაზებს განსაკუთრებით სამეგრელოს მიმართ აქვთ შენარჩუნებული. ჩვენ აფხაზებთან ერთად ვიპოვით გამოსავალს, ჩვენი მთავარი მიზანი ერთმანეთის ნდობის მოპოვება იქნება. საქართველოში აფხაზეთი თავისი ნებით უნდა დაბრუნდეს და რაც მთავარია აფხაზები საიმედო, რეალური და სასურველი მომავლის წყურვილმა უნდა მოიყვანოს ჩვენთან... ურთიერთობის აღდგენის გარეშე ტერიტორიულ მთლიანობაზე ლაპარაკს აზრი არა აქვს!“

შეიძლებოდა თუ არა ისინი გამოეყენებინა მთავრობას?

— როგორ არ არიან! და, რა თქმა უნდა, ისინი გონივრულად უნდა გამოვიყენოთ. მაგალითსაც მოვიყვან. — ბ-ნი გურამ ოდიშარია, მას აფხაზეთში პატივს სცემენ როგორც გაწონასწორებულ, პატიოსან ქართველს, პროფესორი გია ანჩაბაძე, ცნობილი მეცნიერის, აფხაზეთის უნივერსიტეტის დამაარსებლის პროფესორ ზურაბ ანჩაბაძის ღირსეული ვაჟიშვილი, ქართულ-აფხაზური ურთიერთობების მკვლევარი, ცნობილი ნეიროქირურგი ნაპო მესხია — მას აფხაზები იცნობენ როგორც ობიექტურ, პირდაპირ, ღირსეულ მამულიშვილს და სხვებს...

— და მაინც, როგორ ხედავთ მომავალს?

— ვინ იფიქრებდა საბჭოთა კავშირის დაშლაზე?! ან ახლა რაც ხდება უკრაინაში, ყირიმში, შეიძლება კონფლიქტების დარეგულირების კუთხით ისეთი ძვრებიც მოხდეს, რომელსაც არავინ ელოდება...

ჩემი აზრით, რუსეთის მომავალი საბოლოოდ მაინც ევროპაა, დასავლეთი... ის თანდათან გააცნობიერებს, რომ მას საფრთხე ემუქრება აღმოსავლეთიდან: ეს იქნება ჩინეთი, თუ მუსლიმანური სამყარო. თუკი ჩვენ და რუსეთი ერთად აღმოვჩნდებით ევროკავშირში (შესაძლებელია ნატოშიც), მაშინ საუბრები სულ სხვა მიმართულებით წარიმართებოდა და აფხაზეთის დაბრუნების პერსპექტივაზე ფიქრიც უფრო რეალურად შეგვეძლებოდა.

...მე ვგრძნობ, რომ ჩემი აზრები ზოგიერთი მკითხველისთვის მიუღებელი შეიძლება იყოს, მაგრამ კიდევ ერთხელ ვიმეორებ — საგანი რომ აითვისო, უნდა იცოდე მისი არსი...

ესაუბრა
თეა მოსია

რისი დასტურია ტრამპის განცხადება პალესტინელების გადასახლების შესახებ?!

For.ge ჯერ კიდევ ორი წლის წინ წერდა, რომ ისრაელი ღაზაში ბუფერული ზონის შექმნასა და ღაზის 2-მილიონიანი მოსახლეობის აყრას აპირებდა. აშშ-ის მაშინდელი ვიცე-პრეზიდენტი და ტრამპის კონკურენტი საპრეზიდენტო არჩევნებში კამალა ჰარისი არ იწონებდა ამ აზრს და ამბობდა, რომ აშშ არავითარ შემთხვევაში არ დაუშვებდა პალესტინელების აყრას და ღაზის ალყას.

დღეს კი დონალდ ტრამპი ამ იდეას ისევ აცოცხლებს. სად წავლენ ღაზაში მცხოვრები პალესტინელები, ამაზე ტრამპს უკვე ნაფიქრი აქვს. ისინი ეგვიპტესა და იორდანიაში გადასახლდებიან, ღაზას ტერიტორია კი ამერიკას გადაეცემა.

დონალდ ტრამპის ხმაურიანი განცხადებით, აშშ კონტროლს აიღებს ღაზას სექტორზე და მას დაეუფლება. შეერთებული შტატები ღაზას განადგურებული ანკლავის აღდგენას გეგმავს.

„პალესტინელები, ჩაკ შუმერის (სენატში დემოკრატების ლიდერი) მსგავსი ხალხი, რეგიონში უფრო უსაფრთხო და ლამაზ დასახლებებში ახალი და თანამედროვე სახლებით იქნებიან გადასახლებულები. მათ შანსი ექნებათ, ბედნიერები, საფრთხისგან დაცულები და თავისუფლები იყვნენ“, – წერს დონალდ ტრამპი.

პარალელურად, ვაშინგტონი მუშაობას იწყებს ეგვიპტე-იორდანიასთან ღაზას სექტორის მოსახლეობის მისაღებად. ტრამპმა ხელი მოაწერა განკარგულებას გაეროს ადამიანთა უფლებებათა საბჭოსთან თანამშრომლობის შეწყვეტისა და გაეროს პალესტინელ ლტოლვილთა დახმარების სააგენტოს დაფინანსების შეჩერების თაობაზეც.

ღაზას ზოლის პალესტინელებისგან „გასუფთავებას“ არ იზიარებენ არაბული ქვეყნები. ამ იდეას თავად ღაზელებიც ეწინააღმდეგებიან, მიუხედავად იმისა, რომ მილიონობით პალესტინელი უკვე ცხოვრობს იორდანიაში, ხოლო ათი-ათასობით – ეგვიპტეში.

არიან ისეთი პალესტინელებიც, რომლებიც იზიარებენ ტრამპის შეთავაზებას და ამბობენ, რომ მათ უნდათ მშვიდობიანი ცხოვრება საკუთარი შვილებისთვის, უნდათ საკუთარ სახლში და არა კარავში ცხოვრება.

ჩინეთის საგარეო უწყებაც აკრიტიკებს ტრამპის გადაწყვეტილებას და ამბობს, რომ ღაზა პალესტინის განუყოფელი ნაწილია და ის არ შეიძლება ჯუნგლების კანონს დაექვემდებაროს.

„ღაზა პალესტინელებს ეკუთვნით. არ შეიძლება პოლიტიკურ თამაშებში მისი კოზირად გამოყენება“, – ამბობს ჩინეთის საგარეო უწყების პრესსპიკერი და დასძენს, რომ ჩინეთი მტკიცედ უჭერს მხარს პალესტინელი ხალხის ლეგიტიმურ ეროვნულ უფლებებს.

ირანიც გმობს ტრამპის გეგმას ღაზას სექტორიდან პალესტინელების აყრის შესახებ და მას ეთნიკური წმენდის ტოლფასს უწოდებს. არაბულმა ქვეყნებმაც უარყვეს პალესტინელების გადასახლება ღაზადან.

ანალიტიკოსი ნიკა ჩიტაძე for.ge-სთან საუბრისას აცხადებს, რომ პალესტინელების აყრა ტრამპის გადასაწყვეტი არ არის და მას არ აქვს უფლება განაცხადოს, რომ ღაზას სექტორი აშშ-ის კონტროლის ქვეშ იქნება.

„ტრამპმა განაცხადა, რომ ღაზას სექტორში ამერიკული ჯარების გაგზავნა არ იგეგმება. ცხადია, აბსოლუტურად მიუღებელია „ჰამასის“ საქმიანობა, მაგრამ პალესტინის მოსახლეობამ უნდა განსაზღვროს ეს ყველაფერი. თავის დროზე, 1948 წელს, პალესტინას უნდა ეღიარებინა ებრაული სახელმწიფო – ისრაელი. სამაგიეროდ, პალესტინას დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ აღიარებდნენ და კონფლიქტი, რომელიც თითქმის საუკუნე გრძელდება, აღარ გაგრძელდებოდა ამდენი ხნის განმავლობაში. ტრამპმა შეიძლება შესთავაზოს ღაზას მოსახლეობას ეგვიპტესა და იორდანიაში კარგი პირობების შექმნა, მაგრამ პალესტინელთა გადასახლებაზე მსჯელობა ეს იგივეა, რაც მანამდე გაკეთებული განცხადებები, რომ გრენლანდიაზე, პანამის არხზე ამერიკის კონტროლი უნდა დამყარდეს და კანადაში გუბერნატორს ამერიკა უნდა ნიშნავდეს. ერთი მხრივ, ეს პოპულისტური განცხადებებია, მეორე მხრივ, იმის წარმოჩენა სურს ტრამპს, რომ თავად წყვეტს მსოფლიოს ბედს“, – აღნიშნა ნიკა ჩიტაძემ.

რაც შეეხება პალესტინის ტერიტორიის კუთვნილებას, ანალიტიკოსი ამბობს, რომ იქ ებრაელები ისტორიულად უფრო ადრე ცხოვრობდნენ, ვიდრე არაბები. როდესაც მოსემ გამოიყვანა ებრაელები ეგვიპტიდან, დაასახლა სწორედ წმინდა მიწაზე. იმ დროს იქ, პირველ რიგში, ცხოვრობდნენ ებრაელები, იუდეის სახელმწიფოც არსებობდა. მერე ეს ტერიტორია დაიპყრო რომმა, გააუქმა იუდეის სამეფო, სინაგოგა გადაწვეს და ებრაელების დევნა დაიწყეს. ებრაელებმა დატოვეს ტერიტორია და განაცხადეს, რომ დაბრუნდებოდნენ. შემდეგ უკვე არაბთა სახალიფომ დაიწყო დაპყრობითი ომები, არაბებმა მე-8 საუკუნეში ჩვენს ქვეყნამდეც მოაღწიეს, იმ დროს მოხდა მათ მიერ თანამედროვე პალესტინის დაკავება და შემდგომში იქ ჩასახლდა არაბული მოსახლეობა, ანუ მოგვიანებით მივიდნენ იქ, თუმცა საუკუნეების განმავლობაში არაბებიც ცხოვრობდნენ პალესტინის ტერიტორიაზე.

ნიკა ჩიტაძის განმარტებით, ერთ-ერთი ვერსიით, თითქოს ფილისტიმელებისგან მოდის ტერმინი „პალესტინა“. ცნობილი ბრძოლაცაა ასახული, როგორ ამარცხებს დავითი ფილისტიმელებს, ფარებს მიუშვერენ მზეს, ამ ფარების ანარეკლი სხივი

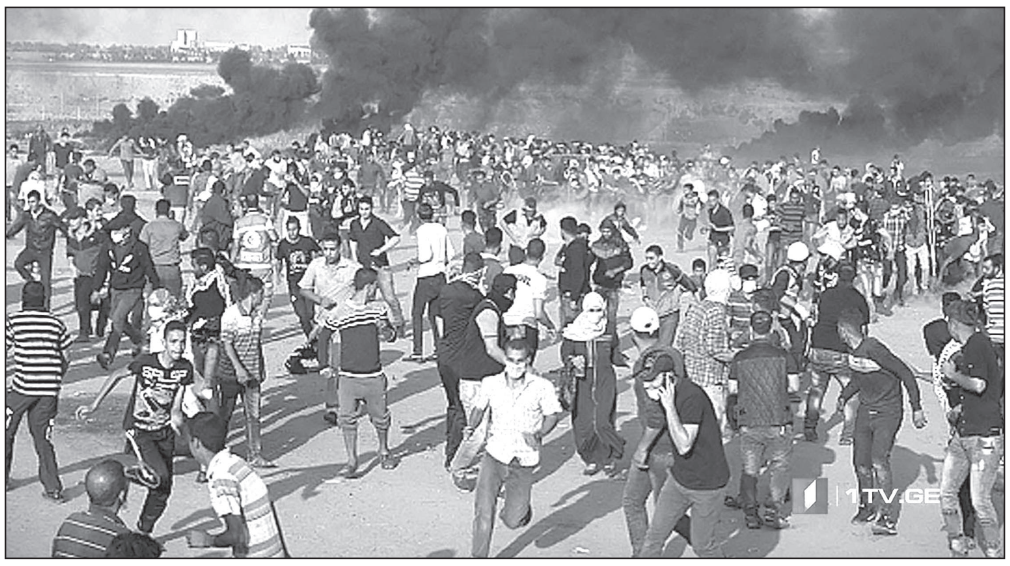

მესამე გვერდიდან

ახლა ეს საშიშროება არ არსებობს, მაგრამ არსებობს სხვა სირთულეები: გაყალბებულია სისხლის სამართლის ბევრი საქმე; გამქრალია დანაშაულის დამამტკიცებელი ბევრი დოკუმენტი; გარდაცვლილია ბევრი დაზარალებული; გარდაცვლილი, ან ქვეყნიდან გასულია დანაშაულის ბევრი ორგანიზატორი და უშუალო შემსრულებელი; ცოცხალია, ჯანმრთელია და ერთობ პრესტიჟულ სახელმწიფო თანამდებობაზე მუშაობას განაგრძობს ბევრი მაშინდელი საქმეთა გამყალბებელი პროკურორი თუ მოსამართლე...

ამას დავუმატოთ ნაცოპოზიცია და თვით სააკაშვილის საერთაშორისო მფარველთა კასტა, ვისთვისაც იმდროინდელი საქმეების გამოძიება სიკვდილის ტოლფასია.

ღმერთმა ინებოს, ვცდებოდე, მაგრამ მეჩვენება, რომ ჩამოთვლილი და სხვა მიზეზების გამო, ბევრი გახმაურებული საქმის მეტ-ნაკლები ობიექტურობით გამოძიება ძალიან, ძალიან გაჭირდება. მაგალითად, გირგვლიანის ან ახობაძის საქმეებისა, რომელთა მთავარი შემოქმედები ახლაც პრესტიჟულ თანამდებობებზე „გულაობენ“.

კიდევ ერთხელ გავიმეორებ, „საგამოძიებო კომისიის“ შექმნა მართლაც საჭირო და კეთილშობილური გადაწყვეტილებაა. თუმცა, დიდი ალბათობით, პარლამენტის წევრისთვის ამ მისიის სრულფასოვნად შესრულება იქნებ დაუძლეველ პრობლემად იქცეს. ჩემი მოკრძალებული აზრით, უკეთესი იქნებოდა ამ საპარლამენტო კომისიის კომპეტენტური ნეიტრალური (არადეპუტატი) წევრებით დაკომპლექტება პარლამენტის რომელიმე წარმომადგენლის თავმჯდომარეობით.

პარალელურად, საქართველოს პარლამენტმა „გამჭვირვალობის შესახებ“ სრულად ამერიკული („ფარა“) და „მედიის შესახებ“ სრულად ბრიტანული კანონების გადმოტანის თაობაზეც გვამცნო (ალბათ აქ მშობლიური „დააანონსა“ აჯობებდა!). საქმე ის არის, რომ საქართველოში უკვე მოქმედი, ამერიკულ-ბრიტანულთან შედარებით ბევრად ლოიალური შესაბამისი კანონები, ქუჩის ოპოზიციის მტკიცებით, თურმე, არის „რუსული“.

ყოვლისმცოდნე ქუჩის ოპოზიციისგან განსხვავებით, ჯერჯერობით დეტალურად არ ვიცი, კერძოდ რა წერია იმ ამერიკულ და ბრიტანულ კანონებში და რამეს ვერც მათ ღირსებასა და ნაკლზე ვიტყვი. უბრალოდ, მეჩვენება, რომ ნებისმიერი უცხოური კანონის თუნდაც ოპოზიციის ხათრით და მისი გულის მოსაგებად ქართულ სინამდვილეში სიტყვა-სიტყვით გადმოტანა ცოტა არაბუნებრივია. უფრო ზუსტად, ცოტა საეჭვოდ მეჩვენება ბრიტანეთის სამეფოში, ან ამერიკის შეერთებულ შტატებში წარმატებით მოქმედი ნებისმიერი კანონის ქართულ სინამდვილესთან უპრობლემოდ შერწყმის შესაძლებლობა.

არც ის მიმაჩნია გამართლებულად, რომ პარლამენტი, ქვეყნის საკანონმდებლო ორგანო ოპოზიციური პარტიის მოთხოვნის შესაბამისად ან მის ჯინაზე მოქმედებდეს. ასეთ შემთხვევაში, სულაც არ არის გამორიცხული, დღეს ის კანონი მივიღოთ (მაგალითად, კოლუმბიის მაგალითზე), ხვალ რომ ქვეყანას დიქტატორული მმართველობისკენ გააქანებს.

ხელისუფლებას შევახსენებ, რომ დღევანდელ რადიკალურ ოპოზიციას აინტერესებს მხოლოდ ერთადერთი – საკუთარი თავის ხელისუფლების სათავეში აღზევება! დაუკვირდით, არცერთ ოპოზიციონერს უკვე თვეზე მეტია მოშიმშილე ჟურნალისტ მზია ამაღლობლისთვის შიმშილობის შეწყვეტისკენ არ მოუწოდებია. პირიქით, მის სიკვდილზე (ღმერთმა დაუფაროს!) ოცნებობენ, რომ მერე ეს ტრაგიკული ფაქტი საკუთარი პოლიტიკური მიზნებისთვის გამოიყენონ. სამწუხაროა, რომ ამას ვერც თავად მზია ამაღლობელი და მისი ოჯახის წევრები ხედავენ. ვერც იმას ხედავენ, რომ ყალბი „თანამოაზრეები“ ამ ქალბატონის დანაშაულის პატიებაზე სიტყვასაც არ ძრავენ.

სხვათა შორის, ძალიან საინტერესოა ერთი ფაქტიც – ასე დაჟინებით რატომ უწოდებენ ამ ქალბატონს „ჟურნალისტს“? გაზეთის, ან თუნდაც ტელევიზიის დაფუძნება რომ ჟურნალისტობას ნიშნავდეს, საქართველოს ისტორიაში ყველაზე დიდი ჟურნალისტები ხომ ვასილ მჟავანაძე და ბადრი პატარკაციშვილი იქნებოდნენ!

ვწუხვარ, მაგრამ დღევანდელ რადიკალებს, თავს რომ ოპოზიციად წარმოგვიდგენენ, მხოლოდ ერთადერთი რამ აინტერესებთ – მანი, მანი, მანიიი...

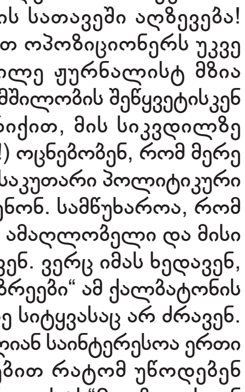

თეიმურაზ ქორიძე

11. 02. 2025

აზრმავებს ფილისტიმელებს და ებრაელები იმარჯვებენ. თუმცა ფილისტიმელები არ იყვნენ არაბების პირდაპირი წინაპრები.

„1895 წელს სიონისტური მოძრაობა შეიქმნა და ებრაელებმა თავიანთ მიწაზე დაბრუნების გადაწყვეტილება მიიღეს. ბრიტანეთმა ხელი შეუწყო, რომ ბევრი ებრაელის რეპატრიაცია მომხდარიყო და ებრაელი მოსახლეობის რაოდენობა პალესტინაში 45 ათასიდან 450 ათასამდე გაიზარდა, ანუ თითქმის ათჯერ. 1948 წელს მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება, შექმნილიყო ორი სახელმწიფო – ებრაული და არაბული. სამწუხაროდ, ეს არაბებისთვის მიუღებელი აღმოჩნდა. თვითონ პალესტინელი ერი არ არსებობს, ესენი არიან არაბები. დღეს მსოფლიოს პოლიტიკურ რუკაზე 22 არაბულენოვანი ქვეყანა და პლუს პალესტინაა, რომელიც ჯერ არ არის აღიარებული, როგორც სრულყოფილი საერთაშორისო სამართლის სუბიექტი“, – ამბობს ნიკა ჩიტაძე.

ანალიტიკოსის თქმით, ბევრ პალესტინელს სურს პალესტინაში დარჩენა და თვლის, რომ ეს მათი მშობლიური მიწაა. იქ ორი ტერიტორიული ერთეულია – ღაზას სექტორი და მდინარე იორდანეს მარჯვენა სანაპირო. ღაზას სექტორი მსიფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე მჭიდროდ დასახლებული ტერიტორიაა, თბილისზე პატარაა, თბილისი 720 კვადრატული კილომეტრია, ღაზას სექტორი კი 350 კვადრატული კილომეტრია. თბილისზე პატარაა ორჯერ, მაგრამ ორჯერ მეტი მოსახლეობა ცხოვრობს. ამდენად, ძალიან რთულია, 2 მილიონი ადამიანი დროის მოკლე მონაკვეთში უზრუნველყო ეგვიპტესა და იორდანიაში გადასასვლელად. მათი იქ ჩასახლების გადაწყვეტილება ეგვიპტემ, იორდანიამ და თავად პალესტინელმა ხალხმა უნდა მიიღოს.

* * *

ისტორიკოსი ედიშერ გვენეტაძე For.ge-სთან საუბრისას აცხადებს, რომ „ჰამლეტის“ არ იყოს, „ბევრი რამ ამ ცის ქვეშეთში გაურკვეველია“, მათ შორის, ღაზას სექტორიდან პალესტინელების აყრის საკითხი.

– ვფიქრობ, დედამიწის ხელახალი გადანაწილების პროცესში ვიმყოფებით. შემთხვევითი არ იყო, როდესაც საინაუგურაციო სიტყვაში ტრამპმა მექსიკის ყურეს სახელი გადაარქვა და უწოდა ამერიკის ყურე. შემდეგ პანამაზე განაცხადა პრეტენზია და რუბიო იქ ჩავიდა, მოლაპარაკებები გამართა პანამაში. ამავე დროს, ტრამპმა კანადის მიმართ გამოთქვა ინტერესი, გრენლანდიითაც დაინტერესდა. რა განცხადებებიც გაკეთდა ღაზას სექტორთან დაკავშირებით, შემთხვევითი არ არის, რადგან ისრაელი და ახლო აღმოსავლეთი ამერიკის სასიცოცხლო ინტერესშია. ვინ ელოდა სირიაში იმ პროცესების განვითარებას, რომელიც უმოკლეს ხანებში განვითარდა, რომ ბაშარ ასადი ასე უბრძოლველად დატოვებდა ხელისუფლებას და იქ ხელისუფლებაში მოიყვანდნენ ტერორისტებს?! ამას არავინ ელოდა. ამიტომ ვფიქრობ, რომ ეს არის მსოფლიოს გადანაწილების კიდევ ერთი გეგმა და ტრამპი შემთხვევით განცხადებას არ გააკეთებდა ღაზას სექტორთან მიმართებით. აქედან გამომდინარე, უნდა ვეცადოთ, ამ არეულ, უფრო სწორად კი, თავარეულ მსოფლიოში, რომელიც წალეკვით ემუქრება ყველას და ყველაფერს, ისეთმა პატარა ქვეყანამ, როგორც საქართველოა, თავი გადაირჩინოს, – ამბობს ედიშერ გვენეტაძე.

მოამზადა
მანანა ნოზაძემ

ევროპაში გაზზე ფასმა ორწლიან მაქსიმუმს მიაღწია

ევროპაში 1 მეგავატ-საათი გაზის ფასი 58,75 ევროს შეადგენს, რაც 4,1% აღემატება ორი წლის წინანდელ მაჩვენებელს. ინფორმაციას სააგენტო Bloomberg-ი ავრცელებს.

აღნიშნული მაჩვენებელი ყველაზე მაღალია, რაც კი დაფიქსირებულა ევროპაში 2023 წლის თებერვლიდან, იუწყება სააგენტო.

როგორც Bloomberg-ი წერს, ჩრდილო-დასავლეთ ევროპის ქვეყნები უახლოეს დღეებში ყინვებისთვის ემზადებიან, რამაც, შესაძლოა, გაზზე ფასის ზრდას შეუწყოს ხელი.

გაზის მოხმარების მაღალმა მაჩვენებელმა მიწისქვეშა საცავებში ისედაც მწირი მარაგების კლება გამოიწვია. დღეს, როგორც სააგენტო წერს, ევროპის გაზის საცავები 49% არის შევსებული, ხოლო 2024 წლის თებერვალში ეს მაჩვენებელი 67% აღწევდა.

ორგანიზაცია Global Risk Managment-ის ანალიტიკოსი არნე ლომან რასმუსენი აცხადებს, რომ გაზაფხულისთვის ევროკავშირის გაზის მარაგები „ძალიან დაბალ დონეზე აღმოჩნდება“.

როგორც Bloomberg-ი აღნიშნავს, გაზრის მონაწილეები აშშ-ის პრეზიდენტის დონალდ ტრამპის მოქმედებებსაც აკვირდებიან, ვინაიდან მან ცოტა ხნის წინ განაცხადა, რომ ფოლადისა და ალუმინის იმპორტზე 25-პროცენტიანი ტარიფების შემოღებას გეგმავს.

თუ ევროკავშირი სარკისებურად უპასუხებს ტრამპს, ეს თხევად ბუნებრივ აირზე, რომლის ერთ-ერთ მთავარ მიმწოდებლად ამერიკა ითვლება, ფასს გაზრდის.

მართლმსაჯულების რაინდი ჯიმი ყიფიანი 85

ისევე, როგორც გასაოცარი ისტორიისა და განუმეორებლობით გამორჩეულ ქალაქებს, თბილისსაც – ყველა დროსა და ყველა თაობაში – განსაკუთებული თვისებებით, გასაოცარი ხიბლით ნიშანდებული პიროვნებები ამშვენებდნენ და დღესაც შვენიან. მათი ვინაობა საზოგადოებისთვის კარგადაა ცნობილი, ავტორიტეტი კი საუცხოო ადამიანური თვისებებითა და მაღალი პროფესიული რეპუტაციითაა გამაგრებული. ეს ის ხალხია, რომელიც დღენიადაგ იღვწის სამშობლოს კეთილდღეობასა და ქვეყნის აღმშენებლობისთვის და ამ კეთილშობლური მისიის შესასრულებლად ძალ-ღონეს არ იშურებს. მათ მამულიშვილურ სულისძგერას დიდებულად ერწყმის გასაოცარი შინაგანი სითბო, ერთგულება, მზრუნველობა, ვაჟკაცური ბუნება, მოყვასისთვის ხელის გამართვის უშრეტი მზადყოფნა და კიდევ მრავალი სხვა ღირსეული თვისება.

ერთ ასეთ ყოველმხრივ გამორჩეულ კაცს, გვარიშვილობით, შთამომავლობითა და გულითადობით ცნობილ ჩვენს მეგობარს, ჯიმი ყიფიანს, 13 თებერვალს 85 წელი უსრულდება!

ბატონი ჯიმი ყიფიანის სახელი საზოგადოებრივ ცნობიერებაში, უმთავრესად, ქვეყნის უზენაეს სასამართლო ინსტანციაში მუშაობას უკავშირდება.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დამთავრების შემდეგ, შრომითი საქმიანობა დედაქალაქის ერთ-ერთი რაიონის ცენტრალური შემნახველი სალაროს უფროსად დაიწყო, რა დროსაც ხშირად უწევდა სერიოზულ იურიდიულ საკითხებთან დაკავშირებით მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებების მიღება – სწორედ ამ გარემოებამ შეასრულა გადამწყვეტი როლი იმაში, რომ მეორე უმაღლესი განათლება ჯიმი ყიფიანმა იურისპრუდენციაში მიიღო. 1960-იან წლებში იგი იყო თბილისის ორჯონიკიძის რაიონის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს წევრი და საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარე.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისტემაში მუშაობა კი ბატონმა ჯიმი ყიფიანმა 1973 წელს, მართლმსაჯულების ამ უმაღლესი ინსტანციის მაშინდელი თავმჯდომარის, ბატონ აკაკი კარანაძის პირადი ინიციატივით დაიწყო, ორგანიზაციის საქმეთა მმართველის თანამდებობაზე. 1977 წელს საქართველოს სსრ უმაღლესმა საბჭომ იგი საქართველოს უზენაესი სასამართლოს მოსამართლედ აირჩია, რის შემდგომ მრავალი წლის განმავლობაში, ამ უწყებაში მთელ რიგ უმნიშვნელოვანეს თანამდებობაზე უმწიკვლოდ ემსახურა მართლმსაჯულებას, ბოლოს კი, როგორც თავად იხსენებს, „2001 წელს, მესამე ათწლიანი უფლებამოსილების ამოწურვის გამო, უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის თანამდებობა დავტოვე. არ მოსწონხარ და არ აგირჩევენ – ასეთია დღესაც კანონი, ან როგორ უნდა მოვწონებოდი მიშა სააკაშვილს? წელგამართულმა დავტოვე მართლმსაჯულების სასახლე, ვფიქრობ, პარლამენტსა და ხელისუფლებაზე გამარჯვებულმა“.

ბატონ ჯიმი ყიფიანზე კიდევ უამრავი საგულისხმო რამის თქმა შეიძლება, თუმცა ამ ჯერზე განსაკუთრებულად მხოლოდ ერთი გარემოების გამოყოფა გვინდა. ცოტა ხნის წინათ დღის სინათლე იხილა მისი მოგონებების არაჩვეულებრივმა წიგნმა „შთამომავლობას“, რომლის შესანიშნავი წინათქმა – **„მე არ ვიქნები, მაგრამ თქვენ გზებს გაგიადვილებთ ჩემი განვლილი ცხოვრება და საქმე კაცური“**, ფაქტობრივად, სრულად ასახავს მის მამულიშვილურ კრედოს – იყოს ქვეყნის ღირსეული შვილი და მოქალაქე.

ჯანმრთელობას და ულევ სიკეთეს ვუსურვებთ ჩვენს ძვირფას მეგობარს, შესანიშნავ პიროვნებასა და ღირსეულ კაცს ჯიმი ყიფიანს! სიხარულსა და ბედნიერებას ვუსურვებთ მისი დიდი ოჯახის ყველა წევრს!

დემურ ყიფიანი, ზურა ჩხეიძე, დიმა კოტეტიშვილი, ვახტანგ ვეფხვაძე, ოთარ ბრეგვაძე, გურამ ერგემლიძე, მურთაზ მნათობიშვილი, ჯუმბერ პატიაშვილი, გურამ გალოგრე, ბადრი წილოსანი, ავთო წილოსანი, დათო მაღალთაძე, გოჩა ძასოხოვი, ნუცა კუპატაძე, მერაბ ახობაძე, ირაკლი ბიბილაშვილი, როინ მეტრეველი, მინდია უგრეხელიძე, რამაზ ხუროძე, თემურ ხუროძე, ოთარ კვესიტაძე, ელიზბარ ჯაველიძე, ვალერი ასათიანი, სპარტაკ ქობულია,დათო სალარიძე, გრიშა ონიანი, დემიკო ლოლაძე, ზურა სვანიძე, ჰამლეტ ლაგვილავა, ვოვა კერესელიძე, ალიკა ოლლიშვილი, ლაური ჯანაშია, თამაზ ტუღუში, გივი სიხარულიძე, ამირან ბუაძე, გივი ნაცვლიშვილი, გელა უგრეხელიძე, ჯუმბერ ბერაძე, ივა ბერაძე, კობა ამირხანაშვილი, სერგო გეგეჭკორი, გელოდი კობალაძე, თამაზ გელაშვილი, გივი შუღაროვი, ილო ხუციშვილი, გია მიძელაძე, მურიკო თოფურიძე, აჩიკო გოგელია, თამაზ კუჭავა, ივერი ჭელიძე, ვალერი მუძერია, გოგი თოფაძე, ზურა ტყემალაძე, იმედო კახიანი, გურამ სალარაძე, ომარ პაიჭაძე, გივი ვარდიაშვილი, ოთარ ჭითანავა,დიტო სარდანაძე, კოკი კეკელიძე.

ვინ და რამ ამოისროლა „დიდების მწვერვალზე“ ჩვენი მდაბიო პრეზიდენტები?!

ნიჰილიზმის რევოლუციები

ჩვენში დრამატიზმით აღსავსე მოვლენების გათვალისწინებით, რომელიც კიდევ უფრო მძაფრდება (ვგულისხმობ ბოლოდროინდელ ვითარებას, როდესაც საქართველოს დელეგაცია სრულიად უსამართლოდ გამოაძევეს ევროკავშირიდან, იმავე ევროკავშირიდან და აშშ-დან ფულით მოსყიდული დემონსტრანტების სულ უფრო მეტი გათავხედება საზოგადოებრივი მაუწყებლის ე. წ. ოპოზიციის ხელში ფაქტობრივი გადასვლა, მოსახლეობის ფართო ფენების, განსაკუთრებით პენსიონერების გაღატაკება, მოსახლეობის გაძლიერებული ტემპით საქართველოდან გადინება და სხვ. და სხვ.), მაფიქრებინებს, რომ საჭიროა გონების თვალით გადავხედოთ ჩვენს ახლო წარსულს, როდესაც სსრკ-ის დაშლის შედეგად საქართველოს, როგორც იტყვიან, დამოუკიდებლობა ხონჩით მოგვართვეს!..

რაც შეეხება წერილის სათაურს, აქ ვგულისხმობ რევოლუციების გზით საქართველოს პრეზიდენტების თავიდან მოშორებას (ზ. გამსახურდია, ედ. შევარდნაძე, თვით ს. ზურაბიშვილი, ოღონდ, მასთან დაკავშირებით პირიქით ხდება: მისი სურვილია, რომ რევოლუციის გზით კვლავ დაიბრუნოს... პრეზიდენტობა), და თუ რატომ ვუწოდე ასეთ რევოლუციებს ნიჰილისტური, ამაზე თავად ლათინური სიტყვა მიგვანიშნებს: **Nihil – არარა, ე. ი. არარასთან მიმყვანი რევოლუციები, ე. ი. იმავე მდგომარეობასთან მიმყვანი რევოლუციები, საიდანაც დაიწყო ეს რევოლუციები – გველი, რომელიც თავის კუდს კბენს, მაგიური წრე, მარად კვლავ დაბრუნებადი.**

თქმა არ უნდა: ყველაზე სისხლიანი, საქართველოსთვის ყველაზე საზიანო იყო ზ. გამსახურდიას პრეზიდენტობის დამხობა. რუსეთის პათოლოგიურად მოძულემ საქართველოსთვის სრულიად საზიანოდ ჯერ სამხრეთ ოსეთის ავტონომია გააუქმა, რასაც პირველი სისხლისღვრები მოჰყვა, შემდეგ მისმა არ გადადგომამ („არ გადავდგები!“) საქართველოში სამოქალაქო ომი გამოიწვია.

ზვიადისტებისგან ხშირად გვსმენია, რომ ზ. გამსახურდია დაამხო რუსეთმა და შევარდნაძეც რუსეთმა მოგვივლინაო. მაგრამ, რატომ გააპრეზიდენტებდა შევარდნაძეს რუსეთი, როდესაც ეს უკანასკნელი აშკარად აშშ-ის ინტერესებს ატარებდა და რუსეთის დაშლას ლამობდა?

მოვუსმინოთ, ამის თაობაზე თუ რას ყვება საქართველოს იმდროინდელი სახელმწიფო უშიშროების მინისტრი **იგორ გიორგაძე:** „როდესაც პარლამენტის სხდომის დროს ედუარდ შევარდნაძეს წამოაძახეს, რომ ის კრემლის აგენტია, მან ხმამაღლა და მკაფიოდ თითქმის იყვირა: ეს მე ვარ კრემლის აგენტი? მე, რომელიც ვშლიდი საბჭოთა კავშირს?“ „შემდეგ, – განაგრძობს ი. გიორგაძე – როგორც მისი მთავრობის უშიშროების მინისტრს, ედ. შევარდნაძემ განმიცხადა: **„საქართველო აშშ-სთვის უნდა გახდეს მეორე ისრაელი კავკასიაში!“** ატარებდა რა რუსეთთან დამოკიდებულებაში კონფრონტაციულ პოლიტიკას და უმტკიცებდა რა ამერიკას თავის ერთგულებასა და მზადყოფნას, ყველგან გაეტარებინა მისი ინტერესები, შევარდნაძეს **სურდა, საქართველო „ჩაეშენებინა“ დასავლური ცივილიზაციისა და ნატოს სისტემაში“ (Игор Гиоргадзе, Лоза моей памяти, Москва 2002, стр. 214, 221-224).**

ასეთმა პოლიტიკამ სამწუხარო შედეგები მოუტანა საქართველოს. ჯერ მარტო აფხაზეთი რად ღირს, როდესაც ქართული ჯარი, ჩრდილო კავკასიელების გარდა, რუსული ჯარის ნაწილებსაც დაუპირისპირდა და აფხაზეთი დათმო.

გულგახეთქილი „მთავარსარდალი“, ედ. შევარდნაძე აფხაზეთიდან უვნებელი დაგვიბრუნდა. მე, როგორც იმჟამინდელმა „სახელმწიფო საბჭოს“ წევრმა, თავდახრილმა მოვისმინე მისი განცხადება: „თავს ვერ მოვიკლავ!..“ ამ დროს სოხუმში უღმერთოდ იყო მიტოვებული ჟიული შარტავა თავისი რაზმით, რომლებიც მთლიანად ამოწყვიტეს. მიტოვებული აღმოჩნდა მთელი ქართული მოსახლეობაც, რომელიც საშინელი და ჟრუანტელის მომგვრელი ტერორის მსხვერპლი გახდა აფხაზ-ჩეჩენსომეხთა „ბოევიკების“ მხრიდან. ამას თუ დავამატებთ შევარდნაძის მხრიდან უსიტყვო მორჩილებას აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის ბეიკერის „თხოვნისადმი“, რის შედეგადაც საქართველოში ჩამოითესლა „იეჰოველების“ სექტა და ამასვე თუ დავამატებთ მოსახლეობის ტოტალურ გაღატაკებას, აი, ის მიზეზი, რამაც გული ამაყრევინა შევარდნაძეზე და გულუბრყვილოდ მივესალმე სააკაშვილის გაპრეზიდენტებას (თუმცა, მისდამი არანაირი სიმპათია არ მქონია)!

მაგრამ, თურმე ჯერ სად ხარ!

ახლა დავუბრუნდეთ ზ. გამსახურდიას და მის პრეზიდენტობის პერიოდს. როგორც ვიხილეთ, თავიდან სრულიადაც არ შედიოდა რუსეთის ინტერესებში ზ. გამსახურდიას „დამხობა“ და მით უმეტეს მის ნაცვლად ედ. შევარდნაძის გაპრეზიდენტება. ეს მოხდება გაცილებით გვიან, როდესაც საქართველოდან გაქცეული ზ. გამსახურდია ჯოხარ დუდაევს დაუმეგობრდება, დაუმეგობრდება თუნდაც იმის გამო, რომ 1991 წლის დასასრულს, ნოემბერში, მან ჩეჩნეთის დამოუკიდებლობა აღიარა.

მაშინ, სამართლიანად ვიკითხავთ, ვინ დაამხო გამსახურდია? საქმეც ის გახლავთ, რომ ასეთი პრეზიდენტის მმართველობის დროს დაიწყო სახელისუფლებო კრიზისი, მსგავსად მედიცინური ტერმინისა, რომელსაც ხმარობენ ორგანიზმის მიმართ, როდესაც იწყება თავად მასში გარდატეხა, გარედან ჩაურევლად, რომელიც მიემართება ან სიკვდილისა და ან სიცოცხლისკენ. გამსახურდიას ხელისუფლება კვდომისკენ მიექანებოდა.

მაშინ ისმის კითხვა: რატომ დადგა კრიზისი? რა მიზეზმა განაპირობა მისი წარმოშობა?

ერთ-ერთი ასეთი მიზეზი გახლავთ ის, რაც მოხდა 1989 წლის 9 აპრილს ღამით, პარლამენტის შენობის წინ, როდესაც დაინიშნა მიტინგი საქართველოს რუსეთიდან („სსრკ“-დან) გამოყოფის მიზნით.

მიტინგი დანიშნეს და მას ხელმძღვანელობდნენ ირ. წერეთელი, გ. ჭანტურია, ზ. გამსახურდია, მ. კოსტავა, თ. ჩხეიძე... ე. ი. ყველა ისინი, ვისაც გამოვლილი ჰქონდა საბჭოთა ციხე და გადასახლება.

როდესაც ჩვენი პატრიარქი ილია II მათთან მივიდა მოწოდებით – „გადავინაცვლოთ ქაშვეთთან“, რადგან მოსალოდნელი იყო რუსი სპეცრაზმელების თავდასხმა, მათ ყური არათხოვეს პატრიარქს, ის კი არადა, ირ. წერეთელმა ხელიდან გამოგლიჯა მას მიკროფონი და თვითონ დაიწყო „მამაო ჩვენოს“ ლოცვა. შედეგი ძალზე სამწუხარო აღმოჩნდა: ათეულობით მომიტინგე დაიღუპა, ხოლო „ბელადები“ საღ-სალამათი დაბრუნდნენ სახლებში. ახლა ისმის კითხვა: რა ფსიქოლოგიური ფაქტორი განაპირობებდა, რომ ისინი დაუპირისპირდნენ პატრიარქის ნებას? ამაზე არსებობს ერთადერთი პასუხი: **სიამაყე! დიახ, ის სიამაყე, ქრისტიანებისთვის პირველი ცოდვა – რომ აი მე, „ერის ინტერესებისათვის რუსეთის წინააღმდეგობის გამო“ ციხეში ვიმყოფებოდი და ყველამ, ყველამ, პატრიარქის ჩათვლით, თაყვანი უნდა მცეთ!**

ეს ვითარება ძალზე მაგონებს თომას სტერნზ ელიოტის პიესას „მკვლელობა ტაძარში“. აქ არქიეპისკოპოს თომას ბეკეტს აცდუნებს ოთხი მაცდუნებელი. პირველი სამი მას აცდუნებს დიდებით, ძალაუფლებითა და სიტკბოებით, რასაც არქიეპისკოპოსი თავიდან ადვილად იცილებს, მაგრამ აი, მეოთხე მაცდუნებელი, მას საგონებელში აგდებს. იგი მას მიუთითებს, რომ მოწამის გვირგვინი მხოლოდ შენი კუთვნილებაა, მხოლოდ შენ ამაღლდები ცაზე და მაცდუნებლის ლაპარაკი მასში შეუმჩნეველ სიამაყეს იწვევს. მაგრამ, არქიეპისკოპოსი ამ ცდუნებასაც თავიდან იცილებს – **შორს ჩემგან, „სიამაყის წყევლავ“,** ამბობს იგი.

მიმაჩნია, რომ ზემოხსენებული მიტინგის ხელმძღვანელები „სიამაყის წყევლით“ არიან დაღდასმულები.

აი, ასეთ „ბელადებს“ გაჰყვა ხალხი ცხვრის ფარასავით და ამიტომაც **უფსკრულში გადაიჩეხა.**

აქედან ერთი დასკვნის გამოტანა შეიძლება: გამსახურდიამ თავისი ჩვეული სიამაყით კი მოირგო პრეზიდენტობის გვირგვინი, მაგრამ პრეზიდენტობის რანგისთვის აუცილებელი სახელმწიფოს მართვის ცოდნა, გონება, სიბრძნე და, რაც მთავარია, მაღალი ზნეობა, ჩემი აზრით, ზ. გამსახურდიას არ გააჩნდა, ისევე როგორც მის შემდეგდროინდელ პრეზიდენტებს.

ამ მხრივ, ყველაფერთან ერთად, კომიკური ვითარება სუფევს ზ. გამსახურდიასთან, მის პრეზიდენტობიდან ჩამოგდებას, ამდენი ხალხი რომ არ შეწირვოდა სამოქალაქო ომს. ჯერ იყო და ცხონებულმა თავისი პრეზიდენტობისას დაბადების დღეზე სუფრა პატრიარქს აკურთხებინა. შემდეგ, სამოქალაქო ომის დროს, რაკი პატრიარქმა მას ერთმნიშვნელოვნად მხარი არ დაუჭირა, „უცებ შეატყობინეს, რომ პატრიარქი კგბ-ს აგენტი იყო“, რის საფუძველზეც მთელი აფხაზეთის ქართველებს მოუწოდა, გამოსულიყვნენ ჯოხარ დუდაევის სურათებითა და პატრიარქის გადახაზული სურათებით ხელში, რაც შეასრულეს კიდეც.

საერთოდ, დანანებით უნდა აღვნიშნოთ, რომ ხდებოდა ზვიადისტების მიერ თავიანთი ბელადის, მაშინაც და ახლაც, გაღმერთება (ასევე სააკაშვილისტების მიერ თავიანთი ბელადის).

ადამიანების ცოცხლად გაღმერთება ან მათი სიკვდილის შემდეგ ღმერთად გამოცხადება, ეს ანტიკური ტრადიციაა, როდესაც აღმერთებდნენ იმპერატორებს, რაც ქრისტიანებისთვის მიუღებელი იყო. ეს იწვევდა მათ დევნასა და კოლიზეუმის არენაზე მხეცებისთვის მათ დასაგლეჯად მიგდებას. ქრისტიანებისთვის ეს ასევე მიუღებელია დღესაც.

აქ აღიძვრის პრინციპული კითხვა: დასაშვებია თუ არა აჯანყება ხელისუფლების წინააღმდეგ? ამისთვის მივმართავ დიდ ფრანგ იურისტს მორის ორიუსს (1865-1929) – ასე მოიხსენიებს მას გამოჩენილი მოაზროვნე და სამართალმცოდნე კარლ შმიტი თავის „მიწის ნომოსში“. მივმართავ ორიუსის „საჯარო სამართლის საფუძვლებს“ (**Principes de Droit Public**, 1910).

თავში, რომელსაც ეწოდება „სახელმწიფოებრივი ცხოვრების შემთხვევითობები და ავადმყოფობები“ იგი წერს:

„1. **განსხვავება შემთხვევითობებსა და ავადმყოფობებს შორის.**

შემთხვევითობებს ვუწოდებთ პერტურბაციის იმ მიზეზებს სახელმწიფოებრივ ცხოვრებაში, რომლებიც მოდიან გარედან, მაგალითად, სხვა სახელმწიფოებთან ომის დროს; ავადმყოფობებს ვუწოდებთ იმ მიზეზებს, რომლებიც აღმოცენდებიან თავად სახელმწიფოს შიგნით და რომლებიც საერთოდ წარმოადგენენ შედეგს ან განსაკუთრებული ძალაუფლების მოყვარულობის, რომლებიც იწვევენ შეთქმულებებს, ან რომელიმე იდეალური პრინციპებიდან ზომაგადასული განვითარების, რომელთა ჰარმონიული წონასწორობა წარმოქმნის სახელმწიფოს ნორმალურ რეჟიმს“. შემდეგ იგი განაგრძობს: **„პირველ ყოვლისა, აღიძვრის კითხვა, დასაშვებია თუ არა აჯანყება ხელისუფლების წინააღმდეგ, სანამ აჯანყების მომენტამდე ის არსებობდა, როგორც კანონიერი ხელისუფლება. ეს მორალის უმაღლესი პრინციპების საკითხია. მაგრამ საჭიროა, დავინახოთ განსხვავება რევოლუციასა და სახელმწიფოებრივ გადატრიალებას შორის. ჩვენ გვაქვს, ზუსტი გაგებით, რევოლუციასთან საქმე, როდესაც ქვეშევრდომნი ჯანყდებიან ხელისუფლების წინააღმდეგ; ჩვენ სახელმწიფო გადატრიალებასთან გვაქვს საქმე, როდესაც თავად ხელისუფლება ჯანყდება ძალზე დეცენტრალიზებულ და საქმეთა ძალზე რევოლუციური ვითარების წინააღმდეგ. იმ შემთხვევებში, როდესაც პოლიტიკური ძალაუფლება აჯან-**

როდესაც ჩვენი პატრიარქი ილია II მათთან მივიდა მოწოდებით – „გადავინაცვლოთ ქაშვეთთან“, რადგან მოსალოდნელი იყო რუსი სპეცრაზმელების თავდასხმა, მათ ყური არ ათხოვეს პატრიარქს, ის კი არადა, ირ. წერეთელმა ხელიდან გამოგლიჯა მას მიკროფონი და თვითონ დაიწყო „მამაო ჩვენოს“ ლოცვა.

საქართველოს რესპუბლიკა

აი, ახლა გავბედავ და ვიტყვი, რომ საქართველოში XX საუკუნის ბოლოს და XXI საუკუნის დასაწყისში დატრიალდა ნიჰილიზმის რევოლუციები ან, საერთოდ არავითარი რევოლუციები არ მომხდარა და ჩვენში ნიჰილიზმი ,,ბუნებრივად" ამოიზარდა იმ დამპალი, სულის შემხუთველი, ზნეობრივად გახრწნილი ნიადაგიდან, როდესაც XVI საუკუნიდან მოყოლებული, ორი მტაცებელი სახელმწიფოს, თურქეთისა და სპარსეთის ზეგავლენით, ჩვენი მოსახლეობის წამხდარი ნაწილი, მათზე დედასა და შვილს ჰყიდდა (საქართველოს ისტორიის არმცოდნეს ვურჩევ ამ თემასთან დაკავშირებით წაიკითხოს იტალიელი მისიონერების წერილები, აკად. ნ. ბერძენიშვილის შრომები და სხვ. და სხვ.).

ყების მომენტამდე განიხილებოდა როგორც კანონიერი ხელისუფლება, მაგრამ რომელიც გადაგვარდება აუტანელი ტირანიის ფორმაში, იძირება დანაშაულებრივ უსამართლობაში ან სავსებით ღიად ღალატობს თავის ქვეშევრდომთა ინტერესებს, მაშინ თვით თეოლოგიაც აღიარებს აჯანყების სამართლიანობას... იმ შემთხვევებში, როდესაც აჯანყებას ან სახელმწიფო გადატრიალებას შედეგად ახლავს კანონიერი ხელისუფლების დამხობა, საკითხი დგება ფაქტობრივ ხელისუფლებათა შესახებ, რადგან ქვეყანას არ შეუძლია, იყოს სახელმწიფო ძალაუფლების გარეშე, ამიტომ იმწამსვე ხდება რევოლუციური მთავრობის ორგანიზება. რასაკვირველია, თუკი რევოლუციური ხელისუფლება შეინარჩუნებს ძალაუფლებას, მაშინ თვით იგი გადაიქცევა კანონიერ ხელისუფლებად, მიღებული იქნება ამისი გამფორმებელი კანონები და ქვეშევრდომნი, ბოლოს და ბოლოს, შეუერთდებიან კანონიერების ამ ახალ გამოვლინებას".

სამართლებრივი შეფასებიდან გადავიდეთ ფილოსოფოსთა მოსაზრებებზე და ასევე მოკლედ განვიხილოთ ისინი. ვინ-ვინ და „რეაქციონერად" აღიარებული ფრანგი ჟოზეფ მარია გრაფი დე მესტრი (1753-1821) თითქოს წყევლა-კრულვას უნდა უთვლიდეს ნებისმიერ რევოლუციას, მაგრამ სინამდვილეში იგი უფრო ღრმად აფასებს მოვლენებს. ქვემოთ დე მესტრის აზრებს წარმოვაჩენ გამოჩენილი ინგლისელი ისტორიკოსისა და ფილოსოფოსის კრისტოფერ ჰენრი დოუსონის (1889-1970) წიგნიდან „რევოლუციის ღმერთები".

დოუსონი წერს: „განმანათლებლობის წარმომადგენლები ცხოვრების ზედაპირზე იმყოფებოდნენ. ისინი უარყოფდნენ თვით იდუმალების იდეას და ყველაფერი იღონეს მათზე დამოკიდებული, რათა იგნორირება გაეკეთებინათ და ჩამოეშორებინათ ყოველგვარი ირაციონალური და ბნელი. მათ განმარტეს არსებობის პრობლემა, განაცხადეს, რომ ასეთი პრობლემა საერთოდ არ არსებობს. დე მესტრი, თავის მხრივ, მთელ თავის ყურადღებას ცხოვრების მეორე მხარეს აქცევდა და მიაჩნდა, რომ ტანჯვა და ამქვეყნიური ბოროტება – ეს არის გასაღები მისი გაგებისათვის. ამ სიჯიუტემ, რაც ვლინდებოდა ცხოვრების ბნელი ასპექტების მნიშვნელობის მიმართ, დე მესტრს მოუპოვა პესიმისტის, ფატალისტისა და კაცობრიობის მტრის რეპუტაცია, რაც, უეჭველია, შოკში აგდებდა ადამიანებს, რომლებიც გაზრდილნი იყვნენ XVIII საუკუნის ზედაპირული ოპტიმიზმის აზროვნებაზე. მაგრამ დე მესტრი, ალბათ, უპასუხებდა, რომ ფილოსოფია, რომელიც ამდაგვარი შემთხვევების იგნორირებას ახდენს, ამით თავად რეალობის არსის იგნორირებას ეწევა. ომი და რევოლუცია – ეს არ არის უბედური შემთხვევები, ისინი გახლავთ თავად ქსოვილი ისტორიული ცვლილებისა. ისინი არ არიან ინდივიდთა თავისუფალი არჩევანის შედეგი. ადამიანები, რომლებიც მოსჩანან – როგორც გამარჯვებულნი, ასევე მსხვერპლნი – წარმოადგენენ მხოლოდ უპიროვნო ძალთა ინსტრუმენტებს, რომლებიც მიემართებიან მიზნობრივად დანიშნული გზებით, რომელთა წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია.

საზოგადოება ინდივიდთა ჯამს კი არ წარმოადგენს, რომლებმაც გაცნობიერებულად გადაწყვიტეს გაერთიანება ადამიანთა დიდი რიცხვის დიდი ბედნიერებისათვის, ის ცოცხალი დინებაა, რომლის ზედაპირი შეიძლება, ნაწილობრივ გაშუქდეს გონების მოციმციმე შუქით, მაგრამ რომელიც სათავეს იღებს მიწისქვეშა წყაროებიდან და მიედინება იდუმალი ზღვისკენ.

ამ განუწყვეტელ დინებაში, ძალთა ამ მორევში, სადაც ყველა საგანი ჩაივლის და მაინც იმადვე რჩება, როგორ შეიძლება განასხვავო მიზეზი ქმედებისაგან და საშუალებები – მიზნისაგან? და თუკი საქმენი ამდაგვარად არის მთელი ისტორიის მანძილზე, მაშინ ეს უფრო მეტადაა რევოლუციის დროს, როდესაც ცვლილებათა დინება უეცრად მატულობს და თავის გზაზე წალეკავს ყოველივე მტკიცე დადგენილს. ბრძენკაცებს და სულელებს, გმირებს და დამნაშავეებს – ყველას თავისი წვლილი შეაქვს მის წარმატებაში, სურთ მათ მისდამი წინააღდგომა თუ თავიანთი მიზნებისაკენ მისი წარმართვა. თვით ის ადამიანები, რომლებიც, როგორც ჩანს, ხელმძღვანელობდნენ და ბატონობდნენ მასზე, აღმოჩნდებოდნენ პასიურ იარაღად შემთხვევათა ხელში და იქნენ დამსხვრეულნი და გვერდით მოსროლილნი, როდესაც მათი დრო გავიდა. მაგრამ ამ სანახაობას ადამიანური უსუსურობისას, რაიმე შეცვალოს ისტორიის დინებაში, დე მესტრი არ მიჰყავდა ფატალიზმამდე ან სასოწარკვეთამდე, იდუმალ ძალაში, რომელიც ჩალის ღერივით თან წარიტაცებს ადამიანებს გამალებულ დინებაში, იგი ხედავდა ღვთის ძლიერებას, რომელიც ამსხვრევს, რათა შექმნას, და ამოშალოს, **რათა ხელახლა ჩაწეროს... დე მესტრი განიხილავდა რევოლუციას, როგორც განმწმენდელ ცეცხლს, რომელშიც ბოროტების ძალები არიან ამოქმედებულნი, თავიანთი ნების საწინააღმდეგოდ, როგორც შუამავალნი განწმენდისა და გარდაქმნისა".**

ყოველივე ზემოთქმული კარგად უნდა დაიმახსოვრონ იმათ, ვინც ხელაღებით გაიძახის, რომ „ნებისმიერმა რევოლუციამ კარგი არაფერი მოუტანა საქართველოს" და ეს გაითვალისწინოს ხელისუფლებამაც, რომ, თუ ის უმსგავსო რეჟიმად გადაკეთდება, შესაძლებელია რევოლუცია.

მე კარგად ვხედავდი, რომ გამსახურდიას დამხობაში კრიმინალებიც ღებულობდნენ მონაწილეობას, მაგრამ დე მესტრის არ იყოს, მათ მივიჩნევდი ღვთის მიერ დაშვებულ „განმწმენდელ ცეცხლად".

აი, ახლა გავბედავ და ვიტყვი, რომ საქართველოში XX საუკუნის ბოლოს და XXI საუკუნის დასაწყისში დატრიალდა ნიჰილიზმის რევოლუციები ან, საერთოდ არავითარი რევოლუციები არ მომხდარა და ჩვენში ნიჰილიზმი „ბუნებრივად" ამოიზარდა იმ დამპალი, სულის შემხუთველი, ზნეობრივად გახრწნილი ნიადაგიდან, როდესაც XVI საუკუნიდან მოყოლებული, ორი მტაცებელი სახელმწიფოს, თურქეთისა და სპარსეთის ზეგავლენით, ჩვენი მოსახლეობის წამხდარი ნაწილი, მათზე დედასა და შვილს ჰყიდდა (საქართველოს ისტორიის არმცოდნეს ვურჩევ ამ თემასთან დაკავშირებით წაიკითხოს იტალიელი მისიონერების წერილები, აკად. ნ. ბერძენიშვილის შრომები და სხვ. და სხვ.).

* * *

მაგრამ ყველაფერი თანმიმდევრობით. არსებობს რევოლუციის ორი, დიამეტრულად განსხვავებული ტიპი: 1) საყოველთაო მორალური დაცემა წარმოადგენდა გოტფრიდ ვილჰელმ ლაიბნიცისთვის საკმაო მიზეზს, რომ მთელ ევროპას დამუქრებოდა საყოველთაო რევოლუცია. „თუკი კიდევ გამოვა სულის ამ ეპიდემიური დაავადების მკურნალობა, რომლის დამღუპველი შედეგები აშკარა ხდება, მაშინ, შეიძლება ეს უბედურობები თავიდან იყოს აცილებული. მაგრამ, თუკი იგი პროგრესირებას განიცდის, მაშინ განგება ადამიანებს გამოასწორებს სწორედ იმ რევოლუციის დახმარებით, რომელიც ყოველივე ამან უნდა წარმოშვას", სოციალური რევოლუცია, რომელზედაც მარქსი ლაპარაკობს, ამთავრებს წინაისტორიას და თავი წარმოუდგენია უკეთესი მომავლის განმჭვრეტად: „იგი თავის პოეზიას მოიპოვებს... მომავლიდან" (**Der 18-te Brumaire des Lois Napoleon (1852), MEW S. 117**).

აშკარაა, რომ ამ უკანასკნელის სახით ჩვენს წინაშეა ნიჰილიზმის რევოლუცია: **ღვთისმგმობი, არარასთან მიმყვანი, იმედების მსხვრევის რევოლუცია.**

არა ასეთი რევოლუცია სურდა გონიერ ქართველ საზოგადოებას, როდესაც განდევნა ზ. გამსახურდია, დაამხო ე. შევარდნაძე (ე. წ. „ვარდების რევოლუცია"), რევოლუციური სულისკვეთებით მხარი დაუჭირა არჩევნებზე ბ. ივანიშვილს და აღკვეთა სააკაშვილისა და მისი ბანდის პარპაში საქართველოში, დღეს კი რა ხდება? ფულზე იყიდება საქართველო!

სად არის გამოსავალი?! – იკითხავს კეთილშობილური მრისხანებით აღსავსე მკითხველი. აქ დავესესხები ერთი ფილოსოფოსის მოსწრებულ გამონათქვამს, რომელიც უპირისპირდება ასეთ გზასაცდენილ რევოლუციებს: „დამხობის კვლავ დამხობა", „რევოლუცია რევოლუციის წინააღმდეგ!"

დოსტოევსკის დღიურში არის თავი, რომელსაც ეწოდება „ჩემი პარადოქსი". ამ თავის არსი იმაში მდგომარეობს, რომ აი, ევროპაში, არიან სოციალისტები, მემარცხენეები, რომლებიც ებრძვიან „ევროპული ცივილიზაციის მთელ წყობას". მაგრამ ამ წყობას ვებრძვით ჩვენც, – წერს დოსტოევსკი – უკიდურესი რუსი მემარჯვენეები და სლავიანოფილები, და გამოდის, რომ ევროპელ სოციალისტებთან, მემარცხენეებთან კავშირში ვიმყოფებით. „აი ამ მოსაზრებასო, – ამბობს დოსტოევსკი – ვუწოდებ ჩემს პარადოქსს". და შემდეგ აყალიბებს ცნებას, რასაც გამოიყენებენ კონტრრევოლუციონერები. „ჩვენ ვართ, – წერს დოსტოევსკი – **რევოლუციონერები კონსერვატიზმიდან".**

აი ასეთი „რევოლუცია კონსერვატიზმიდან" უნდა დაუპირისპირდეს ჩვენში „ნიჰილიზმის რევოლუციას".

* * *

ახლა ისმის საინტერესო კითხვა, თუ რა განაპირობებს „ნიჰილიზმის რევოლუციებს", ან, უფრო სწორად თუ დავსვამთ კითხვას, რა ხდება ასეთი რევოლუციების შემოქმედთა თავში, როდესაც იწყებენ ასეთ რევოლუციებს? რადგან, თვით პრეზიდენტ ზ. გამსახურდიას თუ ავიღებთ, ისიც ასეთი რევოლუციის შემოქმედია, როდესაც მოინდომა საქართველოში ერთპიროვნული მმართველობისა და ტირანიის დამყარება.

არსებობს ერთი ფრანგული ენიდან წარმომდგარი სიტყვა – **Ressentiment** („მალული, გულში ჩახვეული მტრობა"), რომელიც აღნიშნავს: წინასწარშექმნილ ნეგატიურ შეხედულებაზე, დამცირებულის გრძნობებზე, შურზე და ა. შ. დამყარებულ ემოციურ არაკეთილგანწყობას. ო, რა შორს არის ასეთ მდაბიო პრეზიდენტებზე თუ მმართველებზე სულით და სისხლით არისტოკრატი ილია ჭავჭავაძე, რომელიც ასეთმავე მდაბიოებმა მოკლეს!

არსებობს კიდევ ერთი გარემოება რამაც განსაზღვრა ჩვენში (და მსოფლიოშიც) ასეთი პრეზიდენტების მოვლინება.

1929 წელს მადრიდში გამოიცა ესპანელი ფილოსოფოსის ხოსე ორტეგა-ი-გასეტის წიგნი La rebelion de las masas (მასების აჯანყება). წიგნს ავტორი პირდაპირ ასე იწყებს: „ჯობუროების ფენომენი. ხდება მოვლენა, რომელიც, საბედნიეროდ თუ საუბედუროდ, განსაზღვრავს თანამედროვე ევროპულ ცხოვრებას. ეს ფენომენი – მასების მიერ სრული მიტაცებაა საზოგადოებრივი ხელისუფლების. რამდენადაც მასამ, განსაზღვრების მიხედვით, არ უნდა და არც შესწევს უნარი, რომ მართოს თავისი თავი, და მით უმეტეს საზოგადოება, ლაპარაკია ევროპელი ხალხებისა და კულტურების სერიოზულ კრიზისზე, შესაძლებელთა შორის ყველაზე სერიოზულზე. ისტორიაში მსგავსი კრიზისი აღმოცენდებოდა არაერთგზის. მისი ხასიათი და შედეგები ცნობილია. ცნობილია მისი სახელწოდებაც. მისი სახელია მასების აჯანყება".

„მასა – ეს უფერულობაა" – წერს ორტეგა ი გასეტი და ასეთმა უფერულობამ ამოისროლა „დიდების მწვერვალზე" ჩვენი მდაბიო პრეზიდენტები.

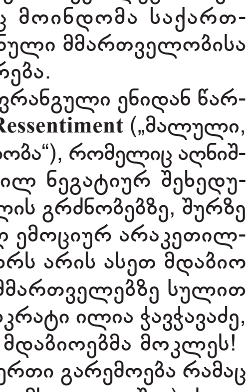

ვიქტორ რცხილაძე

ქართული რეპრესიული კანონმდებლობა სააკაშვილიდან დღემდე!

საქართველოს პარლამენტმა ცვლილებები ადმინისტრაციული და სისხლის სამართლის კოდექსებსა და შეკრებისა და მანიფესტაციის შესახებ კანონში დაჩქარებული წესით მიიღო.

„ვამკაცრებთ კანონმდებლობას, რათა ქვეყნის უსაფრთხოების, სუვერენიტეტისა და ადამიანის უფლებების დაცვა უკეთ იყოს შესაძლებელი!“ – განაცხადა პარლამენტის ტრიბუნიდან იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე არჩილ გორდულაძემ.

მმართველი პარტიის თვალსაზრისით, კანონში ცალსახად განისაზღვრა სპონტანური შეკრების, მანიფესტაციის ცნება ისე, როგორც ეს გათვალისწინებულია სამართლიანი სახელმწიფოს და მაღალი დემოკრატიის ქვეყნებში. ასევე, რეგულირდება კონსტრუქციების დემონტაჟის საკითხი. ის კონსტრუქციები, რომელიც არ არის აუცილებელი შეკრება-მანიფესტაციების ჩატარებისთვის, დემონტაჟს დაექვემდებარება. თუ ეს ასე არ მოხდება, სამართალდამცავები უზრუნველყოფენ კონსტრუქციების დემონტაჟს, ხოლო სამართალდამრღვევს შესაბამისი სახდელის გადახდა დაეკისრება. იკრძალება შეკრება-მანიფესტაციების ჩატარება დახურულ სივრცეში მესაკუთრის წინასწარი წერილობითი თანხმობის გარეშე.

ცხადია, კანონმდებლობის გამკაცრებას აწ უკვე უმანდატო ოპოზიცია კრიტიკის ნიაღვრით შეხვდა. სხვა მოლოდინი არც ყოფილა. საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის განცხადებით, „ქართული ოცნება“ პროტესტის ჩახშობას რეპრესიული კანონების მიღებით ცდილობს.

„თბილისი მოლთან“ დაანონსებული მაგისტრალის გადაკეტვის შეუმდგარი აქციის შემდგომ გიგი უგულავას დამცველებმა განაცხადეს, რომ „გზაზე გადასვლა ქალაქში დასჯადი გახდა“.

ზვიად ქორიძემ არც აცია, არც აცხელა და განაცხადა: „დგებუაძეს, „ხარებას“, გომელაურს, კობახიძეს ივანიშვილმა უკარნახა, „ყველანი სისხლის სამართლით დაიჭირეთ, ყველანი უნდა ჩავსვათ ციხეშიო. რატომ შეიძლება ნორმალურმა სახელმწიფომ ასეთი რეპრესიული მექანიზმი გამოიყენოს იმ აქციის გამო, რაც „თბილისი მოლთან“ ხდებოდა. რა ხდებოდა მოლთან ისეთი, რომ ასეთი რეპრესიული მანქანა გამოიყენეს? – არაფერი. ეს რეპრესიული მანქანა ივანიშვილს იმისთვის სჭირდება, რომ კიდევ ერთი ნაბიჯით გააძლიეროს თავისი დიქტატურა“.

წინასწარ ატეხილი აჟიოტაჟი, რომ უგულავას და კიდევ 7 პირს აუცილებლად დააპატიმრებენ, გირაოს სანაცვლოდ მათი გათავისუფლებით დასრულდა. თუმცა ქორიძეს მთელი ეს ამბავი სულ სხვა აქცენტებისთვის დასჭირდა:

„არ არის ეს ნორმალური ვითარება. ჩვენ ძალიან დიდ, გლობალურ სურათში უნდა დავინახოთ, რომ შეიძლება მთლიანად შემოგვეფცქვნას ხელში ისეთი ტერმინები, როგორიც არის „სახელმწიფო“, „დემოკრატია“, „თავისუფლება“. ამიტომ ახლა ჩვენი მიდგომა გაცილებით სხვა უნდა იყოს, ვიდრე ამას ხშირად საჯარო სივრცეში ვხვდები“.

მკითხველმა გვაპატიოს, რომ ისევ უახლეს წარსულს უნდა მივუბრუნდეთ და ისიც გავიხსენოთ, მართლაცდა როგორ შემოგვეფცქვნა ხელში დემოკრატიაც და თავისუფლებაც.

2003 წლის 13 თებერვლიდან 2012 წლის 1 ოქტომბრამდე საქართველოს მოქმედ სისხლის სამართლის კოდექსში განხორციელდა 92 ცვლილება და დამატება, ხოლო საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში 64 ცვლილება და დამატება. ხოლო 2010 წელს მიღებულ საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექში 2012 წლის 1 ოქტომბრამდე განხორციელდა კიდევ 24 ცვლილება და დამატება.

ფართომასშტაბიან რეპრესიულ ღონისძიებათა მოსამზადებლად საკანონმდებლო წესით გადაწყდა ორი კერძო სამართლის იურიდიული პირის სტატუსის მქონე ფონდის შექმნა – „პროკურატურის ინსტიტუციური განვითარების ფონდი“ და „თავდაცვის ფონდი“ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროსთან. ზუსტად ეს ორი ფონდი იქცა იმ „ყულაბებად,“ რომლებშიც დაილექა სასამართლო-საგამოძიებო ექსპროპრიაციის ან ჩვეულებრივი სახელმწიფო რეკეტის გზით ბიზნესის წარმომადგენლებისთვის და ყოფილი ჩინოვნიკებისთვის ჩამორთმეული ქონება. რა რაოდენობის თანხები იყო მობილიზებული ორივე ფონდში 2004-2008 წლებში, საზოგადოებამ დღესაც არ იცის. არსებობს მხოლოდ ვარაუდი, რომ საუბარია მილიარდებზე, რომელიც აბსოლუტურად უკონტროლოდ იხარჯებოდა იმდროინდელი ხელისუფლების მიერ.

1997 წლის 21 ივლისს საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლომ ანტიკონსტიტუციურად სცნო ქონების კონფისკაციის, როგორც სასჯელის დამატებით სახის არსებობა სისხლის სამართლის კოდექსში, რადგან იგი წინააღმდეგობაში მოდიოდა საქართველოს კონსტიტუციის 21-ე მუხლთან. საკონსტიტუციო სასამართლომ შესაძლებლად ჩათვალა მხოლოდ სპეციალური კონფისკაციის არსებობის შესაძლებლობა, სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობაში და კანონში ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ. საკონსტიტუციო სასამართლოს ეს გადაწყვეტილება საერთოდ იქნა უგულებელყოფილი და საქართველოს 2005 წლის 28 დეკემბრის კანონით საქართველოს უკვე ახალი სისხლის სამართლის კოდექსის 52-ე მუხლში შეტანილ იქნა შესაბამისი დამატება, რომელმაც შესაძლებელი გახადა ქონების ჩამორთმევა სპეციალური კონფისკაციის ფარგლებს მიღმაც.

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში საქართველოს 2004 წლის 13 თებერვალს შედის შესაბამისი დამატებები, რომლებმაც დააკანონეს რომანულ-გერმანულ სამართლის სისტემაში შემავალი ქვეყნებისათვის ადრე უცნობი ინსტიტუტი, რომელიც გადმოღებული იყო აშშ-ის კანონმდებლობის გავლენით. საუბარია საპროცესო შეთანხმებებზე, რომლის ქართული ანალოგი გაცილებით უფრო რეპრესიული და სამართლებრივად გაუმართავია, ვიდრე ამერიკული ცნობილი „გარიგება ბრალის აღიარებასთან დაკავშირებით.“

ამან ძალზე მძიმედ იმოქმედა საქართველოს მოსახლეობაზე და დასაბამი მისცა მართლაც რეპრესიული ტენდენციების დამკვიდრებას, როგორც წინასწარი გამოძიების, ასევე სასამართლოში მართლმსაჯულების განხორციელებისას. ქართული საპროცესო შეთანხმება გამოიყენებოდა პრაქტიკულად ყველა კატეგორიის დანაშაულზე, ისე, რომ ძალზე ცოტა რამ ეკითხებოდა დაზარალებულს, სულ მალე კი მას საერთოდ აღარ ეკითხებოდნენ, სურდა თუ არა სისხლის სამართის საქმის საპროცესო შეთანხმებით დასრულება. **2011 წელს საპროცესო შეთანხმებების, გირაოსა და ქონების კონფისკაციების წყალობით საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტმა მიიღო 108 000 000 ლარზე მეტი. 2010 წელს მათი რაოდენობა 86 000 000 ლარზე მეტი იყო. სულ ქონების კონფისკაციით, საპროცესო შეთანხმებებით საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტში 2004-2011 წლებში მობილიზებულ იქნა ერთ მილიარდ ლარზე მეტი თანხა.**

2005 წელს საქართველოს პრეზიდენტმა საქართველოს პარლამენტში გაკეთებულ ყოველწლიურ მიმართვაში გამოაცხადა დეკლარაცია „ნულოვანი ტოლერანტობა დამნაშავეთა მიმართ“ და „ყველა დამნაშავე ციხეში“. აღნიშნული პოლიტიკური განცხადების შემდეგ ქართველმა კანონმდებელმა განახორციელა მთელი რიგი ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა საქართველოს მოქმედ სისხლის სამართისა და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსებში. **ეს ცვლილებები დაკავშირებული იყო მკაცრი სისხლის სამართლის პოლიტიკის შემოღებასთან, რომლის შედეგად ქართულ ციხეებში აღმოჩნდა 2012 წლის მონაცემით, 25 000 პატიმარ (სასამართლოს განაჩენით ან წინასწარი პატიმრობაში მყოფი ბრალდებულები). 2004-2012 წლების პერიოდში სხვადასხვა დანაშაულისათვის დაპატიმრებული და თავისუფლებააღკვეთილი იყო 150 000-ზე მეტი ადამიანი. ხოლო პრობაციულ აღრიცხვაზე მყოფ პირთა რაოდენობა გაცილებით მეტი იყო.** მკაცრი სისხლისსამართლებრივი პოლიტიკის შემოღებამ განაპირობა სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის გამკაცრება საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის კერძო ნაწილის თითქმის ყველა მუხლში. განსაკუთრებით გამძაფრდა პასუხისმგებლობის ხარისხი პოლიტიკური და ეკონომიკური საქმიანობის სფეროში ჩადენილ დანაშაულებზე. **2005 წლიდან საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსიდან ამოღებულ იქნა აღკვეთის ღონისძიებების შედარებით ლიბერალური ზომები (შინაპატიმრობა, პოლიციის ზედამხედველობაში გადაცემა, გაუსვლელობის ხელწერილი, პირადი თავდებობა). ამავე დროს გამკაცრდა პატიმრობის, როგორც აღკვეთის ღონისძიების გამოყენების მასშტაბი. მარტო 2005-2008 წლებში საქართველოში დაპატიმრებას, როგორც აღკვეთის ღონისძიებას იყენებდნენ გაცილებით უფრო მეტად, ვიდრე მსოფლიოს ნებისმიერ ქვეყანაში. მაგალითად, 2005-2006 წელს - 70%-ზე მეტ შემთხვევაში.**

მკაცრი სისხლისსამართლებრივი პოლიტიკის შედეგი იყო საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსში ასევე ამერიკული კანონმდებლობის ზეგავლენით გადმოღებული სასჯელის სრულად შეკრების წესი. აღნიშნული საკანონმდებლო ნოვაციით შესაძლებელი გახდა თავისუფლების აღკვეთის ადრე არნახული ვადების შემოღება (მაგალითად, **2006 წლის 29 დეკემბერის კანონით, განაჩენთა ერთობლიობის შემთხვევაში, თავისუფლების აღკვეთის უმაღლესი ვადა განისაზღვრა 40 წლით). საყურადღებოა აღინიშნოს, რომ საბჭოთა კავშირის დაშლის დროს საქართველოს სისხლის სამართის კოდექსით გათვალისწინებული თავისუფლების აღკვეთის მაქსიმალური ვადა 15 წელს არ აღემატებოდა.**

„დემოკრატიის შუქურის“ კიდევ ერთი საკანონმდებლო მარგალიტი იყო საქართველოს კანონში „პოლიციის შესახებ“ შემოტანილი ეგრეთ წოდებული „გონივრული ეჭვის“ ცნება, რომლის არსებობის შემთხვევაში დაკანონდა საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით გათვალისწინებული წესის გამოყენება ფიზიკური პირის შეჩერებისა და ზედაპირული შემოწმების უფლება.

ანუ პოლიციელი უფლებამოსილია, საკუთარი უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად, გონივრული ეჭვის არსებობის შემთხვევაში შეჩერებული პირის ტანსაცმელზე აწარმოოს ზედაპირული შემოწმება. თუ ზედაპირული შემოწმებისას წარმოიშვა ჩხრეკის საფუძველი, უფლებამოსილი თანამდებობის პირი ატარებს ჩხრეკას საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსით დადგენილი წესის შესაბამისად.

2009 წლის 17 ივლისს საქართველოს კანონის „პოლიციის შესახებ“ მე-12 მუხლში, რომელიც ეხებოდა სპეციალური საშუალებების გამოყენების სამართლებრივ მოწესრიგებას, პოლიციის საქმიანობაში შეიტანეს ცვლილებები და დამატებები. კერძოდ, სპეციალურ საშუალებათა ჩამონათვალს (ხელბორკილი ან შებორკვის სხვა საშუალება, რეზინის ხელკეტი, ცრემლსადენი გაზი, ფსიქოლოგიური ზემოქმედების შუქბგერითი მოწყობილება, დაბრკოლების დამანგრეველი და ტრანსპორტის იძულებითი გაჩერების საშუალება, ჯავშანმანქანა, სპეციალური საღებავი, სამსახურებრივი ძაღლი და ცხენები, ელექტროშოკური მოწყობილობა), რომელიც ამომწურავი იყო, დაემატა: წიწაკის გაზი, აკუსტიკური საშუალება, არალეტალური იარაღი (მათ შორის არალეტალური ჭურვი).

აღნიშნული ცვლილებებისა და დამატებების მიღება სრულებით არ იყო შემთხვევითი და მას ჰქონდა ძალზე მწვავე საფუძველი. საკითხი ეხებოდა საქართველოს პოლიციის მიერ 2007 წლის 7 ნოემბერს ქალაქ თბილისში, რუსთაველის გამზირსა და რიყეზე დემონსტრაციის დასაშლელად გამოყენებულ სპეციალურ საშუალებებს (აკუსტიკურ რადიოტალღურ იარაღს, არალეტალურ (არასაბრძოლო) სპეციალურ საშუალებებს „AL6“ და „FN303“, რომელთა მეშვეობითაც ისვრიან სპეციალურ ჭურვებს დემონსტრაციის დასაშლელად). იგივე განმეორდა 2009 წლის 6 მაისს ქალაქ თბილისის პოლიციის შენობის წინ შეკრებილი მომიტინგეების დასაშლელად.

ქართული პოლიციის მიერ გამოყენებულმა არალეტალურმა იარაღმა დააზიანა ათობით ადამიანი, მათ შორის სამი მოქალაქე – მძიმედ; მათ მხედველობა დაკარგეს (როგორც ხედავთ, „თვალთხარიობა“ დიდი ხნით ადრე დამკვიდრდა აქციების დარბევისას, მაგრამ დღევანდელ „ჰუმანისტებს“ ამ თემაზე მაშინ დიდი აჟიოტაჟი არ აუტეხავთ)! აღმოჩნდა, რომ დემონსტრაციის დაშლისას პოლიციამ სპეციალური საშუალებები გამოიყენა უკანონოდ, რადგან საქართველოს კანონი „პოლიციის შესახებ“

დღევანდელი „რეპრესიული კანონმდებლობით" აღშფოთებული სოცქსელის მომხმარებელი საჯაროდ ჭმუნავს: „ხელისუფლება იღებს ისეთ დრაკონულ კანონებს, როგორიც აბსოლუტურად წარმოუდგენელია ოდნავ მაინც დემოკრატიის მსურველი ქვეყნისთვის. პრევენციული დაკავება, სამედიცინო ნიღბის გამო უზარმაზარი ჯარიმა, საჯარო მოსამსახურის აბსოლუტური უუფლებობა, თანამდებობის პირების ხელშეუხებლობის გარანტიები. იცით, რომ ახლახან გააუქმეს საჯარო მოხელეებისთვის ქონებრივი დეკლარაციების წარდგენის ვალდებულება? ჯერ წვდომა აკრძალეს დეკლარაციებზე და ახლა საერთოდ გააუქმეს. ქალაქების მერებს აძლევენ უფლებას, ნებისმიერი ადგილი გამოაცხადონ ქალაქისთვის მნიშვნელოვნად და იქ აკრძალონ შეკრებისა და მანიფესტაციის უფლება. საშინლად, მოქალაქეთა სოციალური მდგომარეობისადმი სრულიად არაადეკვატურად გაზრდილი ჯარიმები და ასე შემდეგ. რომელი ერთი ჩამოვთვალო ახლად მიღებული კანონებიდან. არც ეს გაწუხებთ...

სასამართლოს სრული და 100%-იანი დამოკიდებულება პროკურატურაზე, რაც გამოიხატება იმაში, რომ უამრავ ადამიანს, ყოველგვარი მტკიცებულებების გარეშე უფარდებენ სასჯელს. მაგალითად, ბრალდებულის მიერ გზის გადაკეტვის მტკიცებულებად მოაქვთ ორი ვიდეო, რომელთაგანაც ერთში საერთოდ არ არის ბრალდებული, ხოლო მეორეში ბრალდებული ტროტუარზე დგას. მოსამართლეს თვითონაც უკვირს, მაგრამ მაინც გამოაქვს გამამტყუნებელი განაჩენი. მეორე შემთხვევაში, ბრალდებას მოაქვს ვიდეო, რომელზეც დამნაშავედ მითითებული ადამიანი აშკარად არაა ბრალდებული. ანუ, სხვა ადამიანის „დანაშაულზე" ასამართლებენ და განაჩენი გამოაქვთ სულ სხვა პიროვნებისთვის. უამრავია ასეთი ფაქტები, მაგრამ ეს არ უქმნის არანაირ უხერხულობას არც პროკურატურას, არც მოსამართლეებს და სამწუხაროდ, არც თქვენ!

ასეთი კანონების მიღებით, ყველა დიქტატურა იწყებს ცოტ-ცოტა რეპრესიებით და შემდეგ გადადის დიდ რეპრესიებზე. დიქტატურისთვის მთავარი მტერია ადამიანების ერთობა. ამიტომ, ჯერ ერთ ჯგუფს ამოილებს მიზანში და მას დახატავს მტრად. ამ ჯგუფის განადგურების შემდეგ მეორე ჯგუფს ამოილებს მიზანში და ასე შემდეგ. სანამ საბოლოოდ არ მიიღებს მორჩილ, მშიშარა და უპრეტენზიო მასას. ასე იქმნებოდა დიქტატურები ყველა დროსა და ქვეყანაში. ზუსტად იგივე სცენარი თამაშდება დღეს საქართველოში. რამ დაგაბრმავათ? ვიღაცის სიძულვილით ჯერ არც ერთი ქვეყანა არ აშენებულა. არც ვიღაცისადმი შიშით. ეს ხომ უკვე გავიარეთ?! გადახედეთ ჩვენს ისტორიას. გადახედეთ სხვა ქვეყნების ისტორიას. მიმოიხედეთ სამეზობლოში. ნუთუ ისტორია მხოლოდ იმას გვასწავლის, რომ მისგან ვერაფერს ვსწავლობთ?"

რაკი ისტორიისგან სწავლის თემა კვლავ წამოიჭრა, ურიგო არ იქნება მივიწყებული დიქტატურის ქრონიკის გახსენება, რომელიც ბევრ კითხვას გასცემს პასუხს.

ასეთი სპეციალური საშუალებების ჩამონათვალს არ ითვალისწინებდა. სკანდალი აგორდა და, რა თქმა უნდა, ნებისმიერ სამართლებრივ სახელმწიფოში პოლიციის ასეთ მოქმედებას სათანადო გამოძიების შემდეგ უნდა მისცემოდა შესაბამისი სამართლებრივი შეფასება. თუმცა საქართველოს ხელისუფლებას არც აღნიშნული საქმეები გამოუძიებია და არც პასუხი მოუთხოვია ვინმესთვის. გამართლება საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან მეტად „დამაჯერებელი" იყო, თითქოს ყველაფერი კანონიერად მოხდა და საერთაშორისო სამართალი და დასავლეთის ქვეყნების კანონმდებლობა ასეთი არალეტალური საშუალებების გამოყენების უფლებას ითვალისწინებდა!

რაც ყველაზე საინტერესოა, ქართველმა კანონმდებლებმა 2007 წლის 7 ნოემბერს და 2009 წლის 6 მაისს პოლიციის მიერ აქციების დარბევისას განხორციელებული ზომები „გაალეგალურეს", ოღონდ – 2009 წლის 17 ივლისს!

2005 წლის დეკემბერში საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 263-ე მუხლის მე-2 ნაწილში, რომელიც ეხებოდა დანაშაულის ჩადენის შესახებ ცნობების განხილვის წესებს, შეიტანეს საკანონმდებლო ნოვაცია. თუ ადრე ანონიმური ცნობები არ წარმოადგენდა სისხლის სამართლის საქმის აღძვრის საბაბს და ასეთი ცნობები მხოლოდ მოწმდებოდა ოპერატიულ-სამძებრო ღონისძიების ფარგლებში (ფარული მეთოდებით, პირის გამოძახებისა და გასაუბრების გარეშე), ახლა ანონიმური ცნობის საფუძველზე გამომძიებელი და პროკურორი უფლებამოსილნი იყვნენ, დაეწყოთ წინასწარი გამოძიება. უფრო მეტიც, მაშინდელმა საპარლამენტო უმრავლესობამ აღნიშნული ცვლილება დიდი ზარ-ზეიმით მიიღო.

შემთხვევით არ შეშფოთდნენ ქართული ბიზნესის წარმომადგენლები – ხომ არ იყო აღნიშნულ საკანონმდებლო „ნოვაციაში" ისეთი რამ დაფარული, რაც დააზარალებდა ბიზნესს და, რა თქმა უნდა, ადამიანის უფლებებს? სამწუხაროდ, მათი შიში უსაფუძვლო არ აღმოჩნდა: ამ საკანონმდებლო ცვლილების შემდეგ დაიწყო ბიზნესმენთა ნამდვილი დატერორება და ყველას ძალიან კარგად ეხსომება, რომ პირველი დარტყმის ობიექტი „ნიკალას" სწრაფი კვების ობიექტები აღმოჩნდა.

ტერმინი „ანონიმური" ბერძნული წარმოშობისაა და ქართულად ხელმოუწერელ, უსახელო საბუთს ნიშნავს, რომლის ავტორის ვინაობა ცნობილი არ არის.

საბჭოთა კავშირის დროს, როდესაც ცალკეული პირები, შურისძიების თუ სხვა რაიმე ქვენა გრძნობით, წლების განმავლობაში ხელმოუწერელი განცხადებებითა და საჩივრებით მიმართავდნენ საკავშირო თუ რესპუბლიკურ საბჭოთა, პარტიულ თუ სამართალდამცავ ორგანოებს, წერილებში აღნიშნული „ფაქტების" შესამოწმებლად შექმნილი კომისიები ატარებდნენ სპეციალურ შემოწმებებს.

ანონიმური განცხადებების უდიდესი ნაწილი არ დასტურდებოდა. გასული საუკუნის 30-70-იან წლებში უკვე ჩნდებიან მხოლოდ საბჭოთა სისტემისთვის დამახასიათებელი უნიკალური „პროფესიონალი ანონიმშჩიკები". ამ ხალხმა, ვისაც წერა არ ეზარებოდა, უამრავ კეთილსინდისიერ ადამიანს შეურყიეს ჯანმრთელობა, მოუსწრაფეს სიცოცხლე.

ამ სოციალური სიმახინჯის დასაძლევად სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1988 წლის 2 თებერვლის ბრძანებულებით, მოქალაქის წერილობითი მიმართვა, თუ მასში არ იყო მონაცემები წერილის ავტორის პიროვნების, მისი სამუშაო, სასწავლო ან საცხოვრებელი ადგილის შესახებ, მიიჩნეოდა ანონიმურად და განხილვას არ ექვემდებარებოდა. ერთი სიტყვით, ის, რაც ავად სახსენებელმა საბჭოთა იდეოლოგიამაც კი დაგმო და აკრძალა, სრული ძალით აღადგინა „დემოკრატიის შუქურამ".

2010 წლის 1 ოქტომბერს ამოქმედებული საქართველოს ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 101-ე მუხლის მე-3 პუნქტში ხაზგასმულია, რომ გამომძიებელი უფლებამოსილია, ანონიმური ცნობის საფუძველზე დაიწყოს წინასწარი გამოძიება. დაუშვებელია პირის მიმართ სისხლისსამართლებრივი დევნის განხორციელება მხოლოდ ანონიმური ცნობის საფუძველზე. როგორც იტყვიან, კომენტარი აქ ზედმეტია. ის, რაც მიუღებელი იყო მეცნიერული, შედარებითი სამართალმცოდნეობის კუთხით და ელემენტარული საღი აზრით, კვლავ მისაღები გახდა, რადგან ასეთი იყო პოლიტიკური ნება;

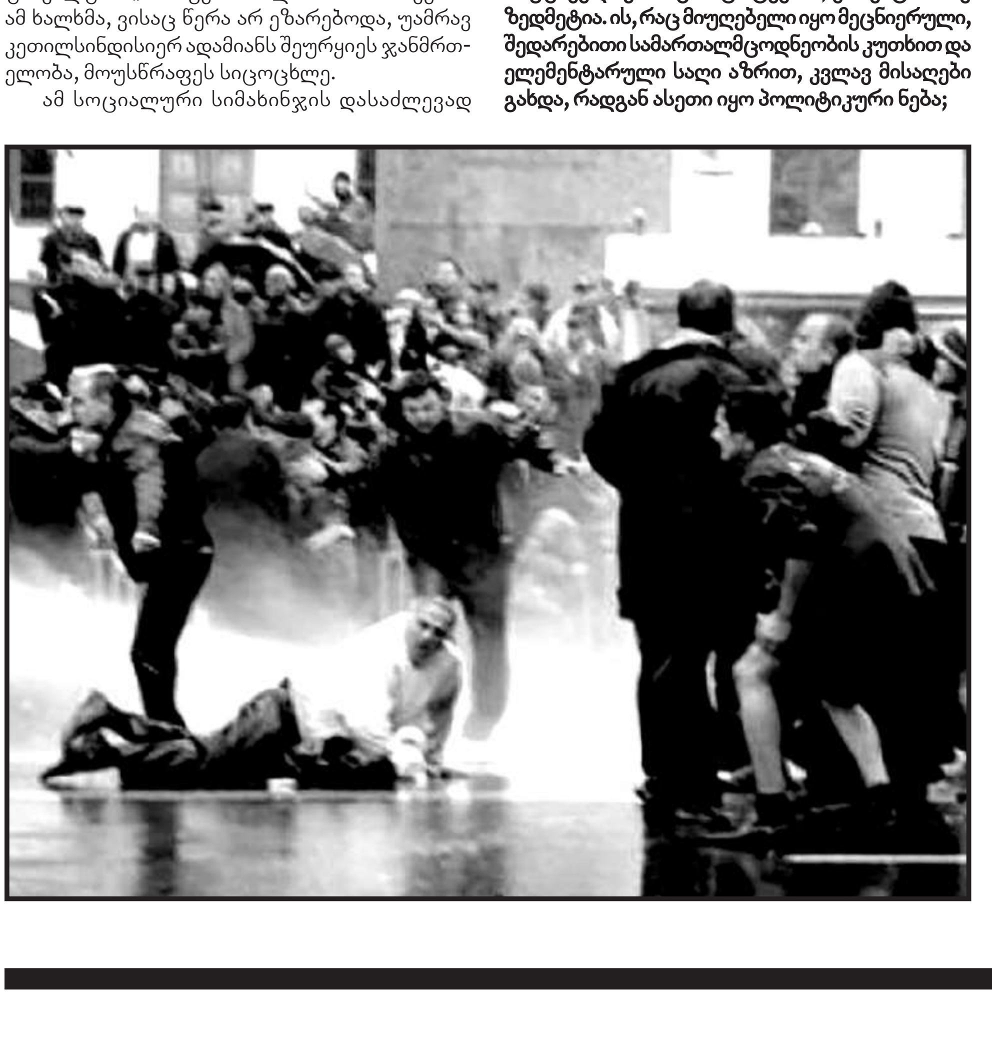

2005 წლის 20 დეკემბრის კანონით, საქართველოს ძველი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 161-ე მუხლიდან ამოიღეს მე-3 ნაწილი, რომლის მიხედვითაც აკრძალული იყო საგამოძიებო იზოლატორში დაპატიმრებულ ბრალდებულთან ოპერატიული მუშაობის განხორციელება.

ამ, ერთი შეხედვით, უმნიშვნელო ცვლილებამ დაანგრია ის გენერალური ხაზი, რომელიც გასდევდა იმჟამინდელი საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსს. საერთაშორისო სამართლით, კონსტიტუციითა და სისხლის სამართლის საპროცესო კანონმდებლობით გარანტირებულ ბრალდებულის უფლებას, ყოველგვარი ფიზიკური თუ ფსიქიკური იძულების გარეშე ნებაყოფლობით მიეცა ჩვენება, თავისუფლად ჩამოეყალიბებინა მისთვის ცნობილი ყველა გარემოება და არ ეპასუხა იმ კითხვებზე, რომლებიც ააშკარავებს მას დანაშაულის ჩადენაში, საფუძველი გამოეცალა.

ოპერატიულ-სამძებრო სამსახურებში ადრე არსებულ, მაგრამ დაგმობილ პრაქტიკას ახლა მწვანე შუქი უკვე საკანონმდებლო წესით აუნთეს.

საგამოძიებო იზოლატორში (საპყრობილეში) წინასწარ პატიმრობაში მყოფი ბრალდებულის ე. წ. აგენტურული დამუშავების ძირითადი მიზანი მისგან ფარულად, მისი ნების საწინააღმდეგოდ სხვა ან იმავე დანაშაულთან დაკავშირებით ისეთი ინფორმაციის მიღება იყო გათვალისწინებული, რომლის შესახებ არ იცოდა გამოძიებამ და ოპერატიულმა სამსახურებმა. ხოლო ამ „დამუშავების" უკან ძალზე ხშირად იმალებოდა შანტაჟი, ცემა-წამება, აბუჩად აგდება, მამათმავლური ძალადობა ან ასეთი ძალადობით დაშინება. საიდუმლო აქტებით მოწესრიგებული „აგენტურული დამუშავება" ხორციელდებოდა ოპერატიული თანამშრომლების მიერ გადაბირებული კონფიდენტების (ფარული აგენტების) მეშვეობით, რომელთა უდიდესი ნაწილი „კრიმინალური ავტორიტეტები" იყვნენ. ასეთი „დამუშავების" შემდეგ დაპატიმრებული ბრალდებული უფრო „გულწრფელი" იყო გამომძიებელთან დაკითხვაზე და ხშირად „ნებაყოფლობით" იძლეოდა აღიარებით ჩვენებებს.

საქართველოს ძველი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსიდან 161-ე მუხლის მე-3 ნაწილის ასეთმა ხელაღებით ამოღებამ არსებითი წინააღმდეგობა შეუქმნა ადამიანის უფლებათა შესახებ 1950 წლის ევროპული კონვენციის (რატიფიცირებულია საქართველოს პარლამენტის მიერ) მე-5 მუხლის პირველ ნაწილს, რომლის მიხედვით აკრძალულია ბრალდებულისგან აღიარებითი ჩვენების მიღება მოტყუებით, ძალადობით, შანტაჟით, მაძიებლობით და ამ უფლებების ხელყოფა ითვლება ადამიანის ფუნდამენტურ უფლებათა უხეშ ხელყოფად.

დაპატიმრებულ ბრალდებულთან და, საერთოდ, თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში განთავსებულ პირებთან ოპერატიული მუშაობა ევროპისა და ამერიკის ქვეყნების კანონმდებლობითაც ნებადართულია. ოღონდ მას ახორციელებენ საპყრობილეების ოპერატიული სამსახურები იმ მიზნით, რომ არ მოხდეს პატიმართა გაქცევა, ძალადობა პატიმრების მიმართ, პატიმართა ბუნტი და სხვა კანონსაწინააღმდეგო მოქმედებანი. მას არავითარი კავშირი არ აქვს პოლიციასთან და საგამოძიებო ორგანოებთან. საპყრობილეების ოპერატიული სამსახურები არ მუშაობენ გაუხსნელ დანაშაულზე.

არცთუ შორეულ წარსულში ჩვენ ვიყავით შემადგენელი ნაწილი იმ საზოგადოებისა, რომელსაც ცხოვრება და საქმიანობა უწევდა ე.წ. პრესხატებისა და პრესიზოლატორების (სიტყვიდან „დაპრესვა" და „პრესი") პირობებში. ეს იყო ის საპყრობილეები, სადაც გამოძიება დანაშაულის გახსნასა და ბრალდებულისგან აღიარების მიღებას აღწევდა სწორედ ოპერატიული საქმიანობის შედეგად.

როგორ შეხვდა ქართველი საზოგადოება ამ საკანონმდებლო ნოვაციას, განსაკუთრებით უფლებადამცველები, ადვოკატები და პოლიტიკური მოღვაწეები? არანაირად! ყველამ პირში წყალი ჩაიგუბა. ყველაზე საშინელ სიზმარშიც კი ვერავინ წარმოიდგენს, თუ რა მოხდებოდა, ასეთი საკანონმდებლო ნოვაცია რომ „ვარდების რევოლუციამდე" ან „ქართული ოცნების" მმართველობისას გაჩენილიყო. აი, მაშინ გენახათ, როგორ მოახდენდნენ რეაგირებას ჩვენი უცხოელი „რევიზორები" თუ ქართველი პოლიტიკოსები...

დაბოლოს, „დემოკრატიის შუქურის" (და მისი დღეს ვითომ ზნეშეცვლილი თანამებრძოლების) ყველაზე მთავარი მიღწევა: ავად სახსენებელ სტალინური რეპრესიების წლებში – გასული საუკუნის 30-40-იან წლებში სასამართლოს გამამართლებელი განაჩენები 10%-ს შეადგენდა, ხოლო „დემოკრატიის შუქურის" მმართველობის წლებში – მხოლოდ 0,01%-ს!

ვიქტორ ორბანი

ჩვენ დასავლელ გზადაკარგულ ცხვარს გვეძახდნენ, ახლა კი ნათელია, რომ მომავალი ჩვენ გვეკუთვნის

შვეიცარიის გერმანულენოვან გაზეთ Neue Zьrcher Zeitung-ში („ციურიხის ახალი გაზეთი“) გამოქვეყნებულია ვრცელი ინტერვიუ უნგრეთის პრემიერ-მინისტრ ვიქტორ ორბანთან, სათაურით „ჩვენ დასავლელ გზადაკარგულ ცხვარს გვეძახდნენ, ახლა კი ნათელია, რომ მომავალი ჩვენ გვეკუთვნის“ (ესაუბრებიან ივო მიინსენი, მერეტ ბაუმანი და აკოს ზტილერი).

Neue Zürcher Zeitung

პუბლიკაციას ასეთი შესავალი აქვს:

„უნგრეთის პრემიერ-მინისტრმა ვიქტორ ორბანმა თავისი კაბინეტის გვერდით მდებარე ბიბლიოთეკაში მიგვიღო. მან ისეთნაირად შეატრიალა გლობუსი, რომ აშშ კარგად გამოჩენილიყო.

როცა უნგრეთის პრემიერ-მინისტრი ჟურნალისტებთან საუბრობს, მისი გუნდი პრაქტიკულად ყველაფერს ყურადღებას აქცევს. ინტერვიუს დროს ყოველი ნიუანსი წინასწარ არის გათვლილი და შემთხვევითი არაფერია – ყველაფერს თავისი დანიშნულება და აზრი აქვს. დავიწყოთ ინტერვიუს ადგილიდან: ჩვენ ვიმყოფებით ბუდაპეშტის კარმელიტის მონასტერში, რომელიც ქალაქის ზემოთ, კარმელის მთაზე მდებარეობს და რომელიც უნგრეთის პრემიერ-მინისტრის რეზიდენციას წარმოადგენს. სარკმლიდან თვალწარმტაცი პეიზაჟია გადაშლილი – ცისფერი დუნაი და ქვეყნის პარლამენტის შენობა. რეზიდენცია ორსართულიანია, პირველი და მეორე სართულები ერთმანეთთან ხვეული კიბით არის დაკავშირებული, ყველა კედელზე თაროებია, წიგნებით სავსე. ჩვენს მაგიდაზე უნგრეთის სახელმწიფო დროშის შემცირებული ასლი დგას.

ოთახში შემოდის 61 წლის პოლიტიკოსი, გვესალმება, ხელს გვართმევს და ფოტოსურათს იღებს თითქმის ჩვენი სიმაღლის მქონე დიდ გლობუსთან, რომელზეც გამოსახულია პლანეტის სახელმწიფოები პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ და, რა თქმა უნდა, უპირველესად, იმპერიული ევროპა, უნგრეთის ჩათვლით, 1920 წლის საზღვრებში. მაგრამ სანამ ფოტოგრაფი ღილაკს თითს დააჭერდეს, ვიქტორ ორბანი გლობუსს მარჯვნივ ატრიალებს და აშშ-ის კონტურებს გვაჩვენებს. „არ გაჩვენებთ უნგრეთის ისტორიულ საზღვრებს, თორემ ვაითუ ზოგიერთებს ისევ ეწყინოთ“, – ამბობს პრემიერი, – „დღევანდელ სიტუაციაში ამერიკის ნახვა უფრო პერსპექტიულია“.

– დონალდ ტრამპი თეთრ სახლში დაბრუნდა. თქვენ მას მხარს უჭერთ 2016 წლიდან და ყოველთვის იმედოვნებდით, რომ იგი კვლავ აშშ-ის პრეზიდენტი გახდებოდა. რას ნიშნავს თქვენთვის დონალდ ტრამპის პრეზიდენტობა?

– ტრამპისეულმა ტორნადომ ბოლო ათი წლის განმავლობაში მსოფლიო ძალიან შეცვალა. რაც შეეხება უნგრეთს, ყველაფერი მარტივადაა: ჩვენ ბრიუსელისა და ვაშინგტონის ზეწოლის ქვეშ ვიყავით. როცა ათმილიონიან ქვეყანას მკერდზე ორი ჩექმა აწვება, მას პრაქტიკულად გადარჩენა არ შეუძლია. ჩვენ დასავლელ გზააბნეულ ცხვარს გვეძახდნენ, ახლა გამოდის, რომ იმას, რასაც დონალდ ტრამპი აკეთებს, ჩვენ ბოლო 15 წლის განმავლობაში ვაკეთებდით. სწორედ ეს არის ჩვენი მომავალი, ამიტომ თავს ბედნიერად ვგრძნობთ და მშვიდად ვართ.

ამერიკელ დემოკრატებს საშინლად ვძულდით. ჩვენ საწინააღმდეგო პოზიციები გვქონდა მიგრაციის პრობლემის მიმართ, გენდერული თანასწორობის შესახებ და უკრაინის სიტუაციის ირგვლივ. დემოკრატები მხარს უჭერდნენ უნგრეთის ყველა ოპოზიციურ მასმედიას, რომლებიც ჩემს წინააღმდეგ იყვნენ განწყობილნი. დონალდ ტრამპმა ამ ყველაფერს ბოლო სწრაფად მოუღო. ჩვენ ახლა იმედი გვაქვს, რომ ამერიკელი ბიზნესმენები უფრო მეტ ინვესტიციებს შემოიტანენ უნგრეთში და ჩინურ ინვესტიციებს გადააჭარბებენ.

– და რას მოასწავებს ეს ყველაფერი უსაფრთხოების პოლიტიკის თვალსაზრისით?

– იმას, რომ ევროპელებს ცოტა მოკრძალებული ქცევა გვმართებს. ევროკავშირი მუდმივად ლაპარაკობს, რომ გლობალურ მოთამაშეს წარმოადგენს, მაგრამ ეს ასე არ არის. ევროკავშირს სიტუაციის გაკონტროლება თავის რეგიონშიც კი არ ძალუძს. მაგალითად, ევროკავშირმა ვერ შეძლო რუსეთ-უკრაინის ომის თავიდან აცილება. ვერ შეძლო ბალკანეთის ინტეგრირება... არცერთი სერიოზული მოთამაშე ასე არ იქცევა.

– თქვენი ქვეყანა მუდმივად აჭიანურებს ან ბლოკავს ევროკავშირის მიერ გამოცხადებულ ანტირუსულ სანქციებს...

– ჩვენ სანქციების მოწინააღმდეგეები ვართ. ბოლო სამი წლის განმავლობაში სანქციების გამო 19,5 მილიარდი ევრო დავკარგეთ – მოგვიწია ვაჭრობის შემცირება, ენერგიაზე კი ფასებმა მოიმატა. მოკლედ, რუსეთის საწინააღმდეგოდ მიმართული სანქციებით უნგრეთი უფრო მეტად დაზარალდა, ვიდრე რუსეთი. (...) ჩვენ არასოდეს არ გვითქვამს, რომ სანქციები კარგი მეთოდია სამხედრო მოქმედებების შესაწყვეტად. ჯო ბაიდენს ეგონა, რომ სანქციებით რუსეთი დამარცხდებოდა, მაგრამ არ გაუმართლა.

– და მაინც, როგორც თქვენ თქვით, რუსეთი აგრესორია...

– ეს ევროკავშირის ოფიციალური პოზიციაა, მე კი მისამართ ლოიალური ვარ...

– პირადად როგორი დამოკიდებულება გაქვთ რუსეთის მიმართ?

– მოდით, შეფასებების გაკეთება ისტორიკოსებს მივანდოთ. მე პოლიტიკოსი ვარ. უნგრეთი ევროკავშირის წევრია. არსებობს ევროკავშირის გადაწყვეტილება, რომელიც მავალდებულებს ვთქვა, რომ „რუსეთი აგრესორია“.

– მაგრამ რატომ აკრიტიკებთ მუდმივად ევროკავშირს „ომის პოლიტიკის“ გამო?

– იმიტომ, რომ ჩვენ, ევროკავშირმა ძალიან დიდი შეცდომა დავუშვით 2022 წლის თებერვალში. ჩვენ დაუყონებლივ უნდა ჩაგვექრო კონფლიქტი, უზრუნველგვეყო ცეცხლის შეწყვეტა და მოლაპარაკების დაწყება. თავიდანვე ჩანდა, რომ ომში უკრაინა ვერ გაიმარჯვებდა, საქმე კი შეიძლებოდა მესამე მსოფლიო ომამდე მისულიყო. დღეს ჩვენ უკრაინისადმი დახმარება მხოლოდ ცეცხლის შეწყვეტასა და მშვიდობის მიღწევაში შეგვიძლია. უკრაინას იმედი არ უნდა ჰქონდეს, რომ ომში ჩვენ მის გვერდით ვიქნებით.

– როგორ წარმოგიდგენიათ ცეცხლის შეწყვეტა? მოუწევს თუ არა უკრაინას ტერიტორიების დათმობა?

– ომის დაწყების პირველ დღეებში ცეცხლის შეწყვეტა შედარებით უფრო იოლი იქნებოდა... დღემდე ძალიან ბევრი უკრაინელია დაღუპული – (მათ ეგონათ, რომ ომში გაიმარჯვებდნენ). მაგრამ ახლა რატომ იღუპებიან? ეს სერიოზულ მორალურ დილემას წარმოადგენს, თუმცა, საბედნიეროდ, ჩემთვის არა. ეს არის დილემა იმ პოლიტიკოსებისთვის, რომლებმაც ომს მხარი დაუჭირეს.

უკრაინას რუსეთთან ომში გასამარჯვებლად არანაირი იარაღი არ ეყოფა. დასავლეთს გამარჯვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეუძლია, თუ უკრაინაში რუსების წინააღმდეგ რეგულარულ საარმიო ქვედანაყოფებს გაგზავნის, ეს კი გამორიცხულია. უკრაინას არც ჯარისკაცები არ ჰყოფნის... სწორედ ამიტომ არის საჭირო და აუცილებელი დონალდ ტრამპის ჩარევა.

– და რის გაკეთება შეუძლია აშშ-ის პრეზიდენტს?

– როცა თქვენ გორდიას კვანძს ვერ ხსნით, მაშინ ის უბრალოდ უნდა გადაჭრათ. თქვენ ამ დროს ძლიერი უნდა იყოთ და ხელში ხმალი უნდა გეჭიროთ. დონალდ ტრამპი რუსებთან და უკრაინელებთან ერთად მაგიდასთან უნდა დაჯდეს და მათ ასე უნდა უთხრას: „ბიჭებო, მოდით ზავი დავდოთ, რადგან ეს ერთადერთი გამოსავალია“. სუსტი ლიდერები ომს იწვევენ, ძლიერები კი მშვიდობას აღწევენ.

– როგორ ფიქრობთ, რუსეთი შეჩერდება და წინ აღარ წავა, თუ კონფლიქტი გაიყინება? პუტინს არაერთხელ განუცხადებია, რომ იგი უკრაინას ხელოვნურ სახელმწიფოდ თვლის, რომელსაც არსებობის უფლება არ აქვს...

– არავინ არ იცის, თუ რას ფიქრობს ვლადიმერ პუტინი. ამაზე საუბარს აზრი არ აქვს, მაგრამ აშკარაა, რომ დღეს ჩვენ დიპლომატია გვჭირდება. ევროპელებს მიაჩნიათ, რომ უკრაინისადმი დახმარება უნდა გაგრძელდეს, ანუ ომი არ დასრულდეს. ევროპელებს ჰგონიათ, რომ მორალურად იქცევიან. ეს აბსურდია და მეტი არაფერი! მოლაპარაკება სწორედ ომის დროს არის აუცილებელი. სხვანაირად ისინი ერთმანეთის საბოლოო განადგურებამდე იბრძოლებენ, თუმცა პირველ რიგში მაინც უკრაინა განადგურდება.

– თქვენ ბევრჯერ ხართ შეხვედრილი ვლადიმერ პუტინთან, სულ ბოლოს კი მას 2024 წლის ივლისში ესაუბრეთ. თქვენ მას ენდობით?

– როცა მე ხელისუფლებაში დაბრუნებას ვაპირებდი 2009 წელს, მე მას შევხვდი და მოველაპარაკე, რომ სამომავლოდ ერთად ვიმოქმედებდით. მე, მჯეროდა, რომ მოსკოვთან კარგი ურთიერთობა მჭიდრო ეკონომიკური თანამშრომლობა უნგრეთის გეოპოლიტიკურ ინტერესებს პასუხობს. ჩვენ დღემდე ბევრი ხელშეკრულება გვაქვს დადებული რუსეთთან. იგი თავის სიტყვას ყოველთვის ასრულებს. ბოლო 15 წლის გამოცდილება იმაზე ლაპარაკობს, რომ უნგრეთს შეუძლია რუსეთს ენდოს.

– მაგრამ უკრაინას სულ სხვა გამოცდილება აქვს... თქვენ ამბობთ, რომ ვლადიმერ პუტინი ნატოს წევრ ქვეყანას თავს არ დაესხმება... მაგრამ თუ მის მოქმედებას გაიხსენებთ 2021 წელს, როცა იგი ნატოს აღმოსავლეთით გაფართოებას ეწინააღმდეგებოდა და ალიანსს ემუქრებოდა... ეს ხომ თქვენ გეხებათ, როგორც ნატოს წევრს...

– მე პუტინს პირდაპირ ვკითხე – გაქვთ თუ არა უნგრეთთან კითხვები ნატოს წევრობასთან დაკავშირებით-მეთქი. მან მიპასუხა, რომ არ ჰქონდა – იმიტომ, რომ ჩვენს ტერიტორიაზე ნატოს ჯარები და იარაღი არ არის განთავსებული... ძნელი წარმოსადგენია, რომ უნგრელებმა მოსკოვი დაიპყრონ (იცინის).

– და მაინც თქვენი მეგობრული დამოკიდებულება რუსეთის მიმართ გასაკვირია.

– მაგრამ მე რუსეთის მომხრე არ ვარ. მე უნგრეთის მომხრე ვარ.

– გავიხსენოთ ფაქტები: უნგრეთს რუსეთთან რთული ისტორია აქვს. რუსეთის ჯარებმა ჩაახშეს უნგრეთის რევოლუცია 1849 წელს და უნგრელთა აჯანყება 1956 წელს...

– მე და პუტინმა მოვილაპარაკეთ, რომ ისტორიის კვლევა ისტორიკოსებს დავუთმოთ. მე ნამდვილად არ მინდა, რომ რომელიმე ქვეყანამ უნგრეთის ოკუპირება მოახდინოს. არც ერთ სახელმწიფოს არა ქვს უფლება უნგრელებს უთხრას, თუ როგორ უნდა იცხოვრონ... მაგრამ ფაქტია, რომ დღეს რუსეთი უნგრეთის სუვერენიტეტს და თავისუფლებას არ ემუქრება.

– თქვენს გამოსვლებში ხშირად ამბობთ ხოლმე, რომ ბრიუსელს უფრო დიდ საფრთხედ თვლით, ვიდრე მოსკოვს...

– ვგულისხმობ სხვადასხვა განზომილებებს, მაგრამ მეტ-ნაკლებად ასეცაა. რუსებთან იოლად შეიძლება რაციონალური შეთანხმების დადება, ბრიუსელელ პოლიტიკოსებთან მოლაპარაკება კი საშინელებაა. ისინი ჩემს ოპონენტებს მხარს უჭერენ, წარმოგიდგენიათ? მე ევროკავშირს არასამთავრობო ორგანიზაციების საკითხში ბრძოლა მოვუგე. ძნელია იმასთან ერთად დაჯდე მაგიდასთან, ვისაც შენი განადგურება სურს ყოველ არჩევნებში...

მოამზადა

სიმონ კილაძემ

წყარო: https://www.nzz.ch/international/viktor-orban-ueber-sein-vertrauen-in-putin-trumps-rolle-im-krieg-und-ungarns-weg-ld.1869123

ტენესის შტატში სროლას ქართველი ახალგაზრდა ემსხვერპლა

9 თებერვალს, დილით, ტენესის შტატში სროლას ქართველი ახალგაზრდა, გიორგი მერაბიშვილი ემსხვერპლა. სამწუხარო ინფორმაცია სოციალურ ქსელში, ემიგრანტების ჯგუფში გავრცელდა.

„საკმაოდ დიდი თანხაა საჭირო გიორგის სამშობლოში გადასასვენებლად. არ იყო საქართველოს მოქალაქე და შესაბამისად, არ აფინანსებს საკონსულო მის გადასვენებას. გთხოვთ, გადააზიაროთ და რითაც შეგეძლებათ დახმარება გავუწიოთ ოჯახს. გიორგი 33 წლის იყო და 2 მცირეწლოვანი შვილი დარჩა“.

ბრიტანულმა გაზეთმა **„გარდიანმა“ (The Guardian)** გამოაქვეყნა სტატია სათაურით **„წყვილმა სასამართლოს მეშვეობით კომპენსაცია მიიღო ლონდონში სახლის ყიდვისათვის, რომელიც ჩრჩილებით სავსე აღმოჩნდა“** (ავტორი – ბადინ ბადშაჰი).

გთავაზობთ პუბლიკაციას მცირე შემოკლებით:

The Guardian

ჩრჩილით სავსე ლონდონური სახლი

ზოგჯერ ჩრჩილიც მარგებელია

წყვილმა სასამართლოს მეშვეობით კომპენსაცია მიიღო ლონდონში სახლის ყიდვისათვის, რომელიც ჩრჩილებით სავსე აღმოჩნდა

უილიამ ვუდვორდ-ფიშერი მეუღლესთან ერთად

ია პატარკაციშვილი და დოქტორი ევგენი ხუნიაკი

ქართველი მილიარდერის ქალიშვილს და მის ქმარს ფული დაუბრუნდათ მას შემდეგ, რაც მათ 32 მილიონ გირვანქა სტერლინგად ლონდონში სახლი იყიდეს, რომელიც ჩრჩილით იყო სავსე.

ია პატარკაციშვილმა და დოქტორმა ევგენი ხუნიაკმა ნოთინგ-ჰილში ვიქტორიანული სტილით აგებული სახლი, შვიდი საძინებელი ოთახით, 2019 წლის მაისში იყიდეს. მასში იყო აუზი, სპა-სალონი, სავარჯიშო დარბაზი, ღვინის სარდაფი, ბიბლიოთეკა, კინოთეატრი და „მხვრინავთა ოთახი“, რომელიც მშვიდი ძილის დამაფრთხობლებისთვის არის განკუთვნილი.

სახლში საცხოვრებლად გადასვლიდან რამდენიმე დღის შემდეგ ცოლ-ქმარმა შენიშნეს, რომ სახლიში ბევრი ჩრჩილის პეპელა ბუდობს, რომლებიც ტანსაცმლის დაზიანებასა და სასმელ-საჭმლის გაფუჭებას იწვევენ. მათ სარჩელი შეიტანეს ადგილობრივ სასამართლოში სახლის გამყიდველ უილიამ ვუდვორდ-ფიშერის წინააღმდეგ და მოითხოვეს გადახდილი ფულის უკან დაბრუნება.

ევგენი ხუნიაკმა, რომელიც ჩელსში ბავშვთა სტომატოლოგად მუშაობს, მოსამართლეს უთხრა, რომ პეპლები სხდებოდნენ კბილის ჯაგრისებზე, მაგიდის ჭურჭელზე, სასმელის ჭიქებსა და ბოკალებზე, ხშირად ბავშვების საჭმელზეც კი.

მოსამართლე ჯასტის ფენკორტმა დაადგინა, რომ შენობის ადრინდელმა მფლობელმა და გამყიდველმა უილიამ ვუდვორდ-ფიშერმა მყიდველები მოატყუა და ნამდვილი მონაცემები არ გადასცა სახლის მდგომარეობის თაობაზე, თუმცა იქვე აღნიშნა, რომ მყიდველებმა სახლი ყიდვის წინ რამდენჯერმე დაათვალიერეს.

უილიამ ვუდვორდ-ფიშერის ადვოკატმა ჯონ მაგკმა განაცხადა, რომ სახლის გამყიდველს მყიდველის მოტყუება განზრახული არ ჰქონია. იგი თვითონაც ხოცავდა მწერებს და ეგონა, რომ მთლიანად მოსპო.

ამასთან, მოსამართლე ჯასტის ფანკორტის თქმით, უილიამ ვუდვორდ-ფიშერს, რომელიც ადრე დიდი ბრიტანეთის მონიჩბეთა ნაკრები გუნდის წევრი იყო, განგებ არ მოუტყუებია მყიდველები, არ უთაღლითია, იგი თვითონაც წარმატებით ებრძოდა ჩრჩილის პეპლებს და თითქმის გაანადგურა კიდეც (დღეში ასზე მეტს ხოცავდა). მას, უბრალოდ, სახლის სწრაფად გაყიდვა სურდა. მან იცოდა, რომ შესაძლოა სიმართლე გამჟღავნებულიყო, მაგრამ რისკზე წავიდა, თუმცა შეცდომა დაუშვა.

მოსამართლის გადაწყვეტილებით, უილიამ ვუდვორდ-ფიშერმა თანხა 32,5 მილიონი გირვანქა სტერლინგი უკან უნდა დაუბრუნოს ევგენი ხუნიაკს, მან ასევე უნდა გადაიხადოს კომპენსაციის სახით 4 მილიონი გირქვანქა სტერლინგი ტანსაცმლის დაზიანების და სხვადასხვა გადასახადების ასანაზღაურებლად.

ადვოკატ კრის უებერის თქმით, რომელიც ცოლ-ქმრის ინტერესების წარმომადგენელია, ეს საქმე გაკვეთილი და გაფრთხილება უნდა იყოს არაკეთილსინდისიერი ბინის მფლობელებისათვის, რომლებიც მყიდველების ნდობით ისარგებლებენ და დეფექტებს დამალავენ“.

როგორც სასამრთლოს სხდომაზე გახდა ცნობილი, უილიამ ვუდვორდ-ფიშერმა, თავის ცოლთან, დიზაინერ კერისთან ერთად სახლი 2011 წელს იყიდა და გაარემონტა, მისი რეკონსტრუქცია მოახდინა, სანამ იგი შენობას ქართველი მილიარდერ-ბიზნესმენის მემკვიდრეს მიჰყიდდა.

ია პატარკაციშვილი ქართველი მილიარდერის, ბიზნესმენ ბადრი პატარკაციშვილის ქალიშვილია, რომელიც რუსეთის პრეზიდენტს ვლადიმერ პუტინს დაუპირისპირდა, დიდ ბრიტანეთში საცხოვრებლად გადასვლის წინ, 2000 წელს. იგი გულის შეტევით მოულოდნელად გარდაიცვალა 2008 წელს.

წყარო: https://www.theguardian.com/uk-news/2025/feb/10/couple-win-refund-after-buying-moth-infested-london-mansion

მოამზადა
სიმონ კილაძე

სერ რანულფ ფაინსი — ავანტიურისტი თუ... მსოფლიოს უდიდესი ცოცხალი მკვლევარი

როდესაც ადამიანები მოგზაურ-მკვლევრებზე საუბრობენ, ისინი ხშირად იხსენებენ ფიგურებს წარსულიდან — მაგელანს, შეკლტონსა თუ ლივინგსტონს, თუმცა თანამედროვე სამყაროში ერთი სახელი დანარჩენზე მაღლა დგას: სერ რანულფ ფაინსი — გინესის რეკორდსმენი, „მსოფლიოს უდიდესი ცოცხალი მკვლევარი“, რომელმაც ცხოვრება გამძლეობის, გადარჩენის ზღვარზე გაატარა.

1944 წელს დაბადებულ რანულფს მამა მეორე მსოფლიო ომში მოუკლეს. მას შემდეგ ის თავგადასავლების ძიებაში გაიზარდა. მსახურობდა ბრიტანეთის არმიაში, შეუერთდა ელიტარულ SAS-ს, სანამ სამსახურიდან გაათავისუფლეს საკმაოდ უჩვეულო დანაშაულის, კაშხლის აფეთქების მცდელობის (არაავტორიზებული სასწავლო წვრთნების ფარგლებში) გამო. თუმცა, სწორედ ეს გახდა გარდამტეხი მომენტი მის ცხოვრებაში, რადგან მალევე ფაინსი ექსტრემალური კვლევებით დაინტერესდა.

მისი ერთ-ერთი უდიდესი მიღწევა 1993 წლით თარიღდება, როდესაც რანულფი და მისი პარტნიორი, დოქტორი მაიკ სტროუდი გახდნენ პირველი ადამიანები, რომლებმაც ფეხით გადაკვეთეს ანტარქტიდა. ეს გახლდათ ურთულესი მოგზაურობა 1350 მილის მანძილზე, მინუს 50^{C}-მდე ტემპერატურის პირობებში. ამ მოგზაურობამ მათი სიცოცხლე კინაღამ შეიწირა.

ალბათ, ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი (და შემზარავი) ამბავი 2000 წელს მოხდა. არქტიკული ექსპედიციის შემდეგ, სადაც მკვლევარს თითები მოეყინა, ექიმებმა უთხრეს, რომ მისი მკვდარი თითების მოშორებას თვეები დასჭირდებოდა. მოუთმენელმა ფაინსმა ყველაფერი საკუთარ ხელში აიღო — ბაღის ფარდულში შევიდა და თითების ნაწილები ხერხით მოიჭრა.

თითქოს, დედამიწის ყველაზე ცივი ადგილების დაპყრობა არ იყო საკმარისი, ფაინსს ყველაზე მაღალი ადგილის დაპყრობაც სურდა. 65 წლის ასაკში, მრავალჯერადი წარუმატებელი მცდელობის შემდეგ (მათ შორის, გულის შეტევა 8500 მეტრზე), საბოლოოდ მიაღწია ევერესტის მწვერვალს და გახდა ყველაზე ხანდაზმული ბრიტანელი, ვინც ეს შეძლო.

2003 წელს, გულის ოპერაციიდან სულ რაღაც ოთხი თვის შემდეგ, ფაინსმა შვიდი დღის განმავლობაში შვიდი მარათონი გაირბინა შვიდ კონტინენტზე.

მიუხედავად მისი, თითქმის, ზეადამიანური მიღწევებისა, ფაინსი უფრო მეტია, ვიდრე უბრალოდ ავანტიურისტი. წლების განმავლობაში, მან შეაგროვა მილიონები საქველმოქმედო მიზნით და დაწერა ბესტსელერები.

სულიერ საგზლად გაჰყვებათ

წესით და რიგით, 21-ე საუკუნეში რაღამ უნდა გაგვაკვირვოს, მაგრამ ტექნოლოგიური ბუმის ეპოქაშიც კი მშვენიერების აღქმის უნარი არ უნდა დავკარგოთ და კეისარს კეისრისა უნდა მივუზღოთ.

ევროპის ზამთრის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალის გახსნის ცერემონიალის შესახებ მოგახსენებთ, პომპეზურობასთან ერთად სისადავითაც რომ უმაღლეს შეფასებას იმსახურებს და უკვე მერამდენედ გააცისკროვნა ჩვენი თეთრი მარგალიტის – ქათქათა ბაკურიანის იგავმიუწვდომელი სანახები.

უპირველესად, მადლობა დაუვიწყარი სანახაობის რეჟისორს – **ბაკურ ბაკურაძეს,** რომელმაც ჩვეული პროფესიონალიზმით და გემოვნებით დადგა ის ზღაპარი, სულიერ საგზლად რომ გაჰყვება პოპულარული კურორტის ათასობით სტუმარს.

როგორც მოგეხსენებათ, ნებისმიერი, თუნდაც გენიალური ჩანაფიქრის ხორცშესხმას არანაკლებ დიდოსტატური შემსრულებლები სჭირდება. აბა, რა უნდა ვთქვათ ახალი ანსამბლ აფხაზეთის ნახევარსაათიან ხორუმზე, ერისიონის ცეკვა ქართულსა თუ კახაბერისა და ხანუმების გათანამედროვებულ ძველ ჰიტთა პოპურზე?

მოკლედ, თოვლზე გამართულმა საზეიმო ღონისძიებამ კიდევ ერთხელ დაადასტურა სპორტისა და ხელოვნების ჭეშმარიტი ძალა.

კარიერულ გზაჯვარედინზე

მართალია, უსამშობლო ნაცლიბერალთათვის სლოვაკეთი პრეზიდენტ ფიცოს ფაქტორის გათვალისწინებით პუტინისტური რუსეთის ერთგულ კომუნისტურ სახელმწიფოდ ითვლება, მაგრამ საფეხბურთო ევროპაში ყველასათვის ანგარიშგასაწევ სოლიდურ ძალას წარმოადგენს და ქართველ ლეგიონერთათვის ერთგვარ მიზიდულობის ცენტრად რჩება, როგორც ტოპ-5 ქვეყნების ლიგებში დასაწინაურებელი ტრამპლინი.

სიამოვნებით გაუწყებთ, რომ ახლახან მათ რიგებს ერთ-ერთი ყველაზე პერსპექტიული ჩვენი მცველი, 19 წლის **ალექსანდრე ნარიმანიძე** შეუერთდა, რომელიც კარიერას იქაურ მეორეადგილოსან ჟილინაში გააგრძელებს.

გულშემატკივარი უკვე კარგად იცნობს იბერიის საფეხბურთო აკადემიის აღზრდილს, როგორც ბოლო სეზონში მისი მეორე გუნდის ლიდერთაგანს, ვინც საჩემპიონო შემადგენლობაში თამაშიც მოასწრო და ეროვნული ასაკობრივი ნაკრების წევრობაც დააჭაშნიკა.

შეგახსენებთ, რომ ცოტა ხნის წინათ აქტიურად განიხილებოდა ნარიმანიძის ტრანსფერი ბუდუ ზივზივაძესან კარლსრუეში, მაგრამ ერთი შეხედვით რეალური ვარიანტი ჩაიშალა. როგორც ვხედავთ, ამჯერად ყველაფერი კარგად დასრულდა და ვიმედოვნებთ, მოვლენები ისე განვითარდება, რომ სანდრო აუცილებლად მოირგებს ჭვაროსანთა მაისურს.

კარლ გელანიკი, ჟილინას სპორტული დირექტორი: „ის ნიჭიერი ახალგაზრდა ფეხბურთელია, რომელიც გამოირჩევა შესანიშნავი აღნაგობით და ბურთთან მშვიდად მუშაობს. საიმედო ცაციას ჭერ კიდევ მოუწევს საკუთარ თავზე ძალისხმევა, რათა შედარებით უფრო აგრესიული გახდეს მინდორზე კონტაქტების დროს, აგრეთვე სრულყოფილების მისაღწევად ფოკუსირება უნდა მოახდინოს ორთაბრძოლებზე. მას აქვს დიდი პოტენციალი და ვნახოთ, როგორ გაუმკლავდება დაკისრებულ მოვალეობებს.

დავძენ, რომ ბუნებით კეთილგანწყობილ ბიჭს ახალ გარემოსთან ადაპტაციის პრობლემა არ ექნება და მჯერა, რომ მალე ვნახავთ პირველ გუნდში, სადაც წარმატებებს ვუსურვებ".

საბა ფურცელაძე გვაიმედებს

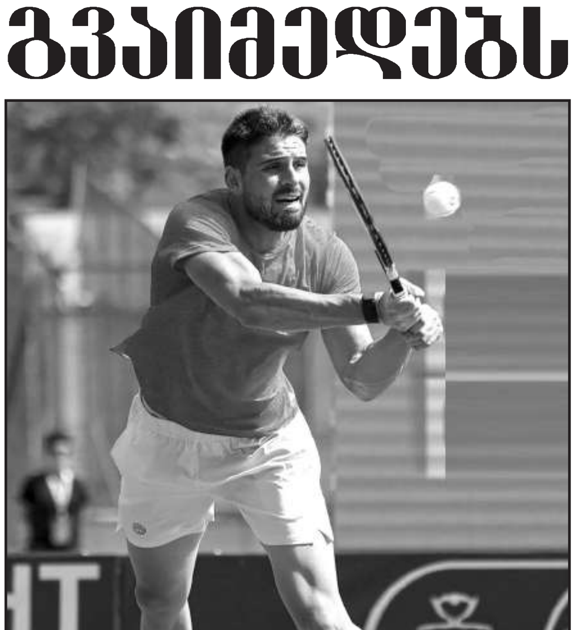

მაშინ, როცა ქართველ ჩოგბურთელთა ლიდერს ნიკოლოზ ბასილაშვილს ელიტაში დაბრუნება გაუჭიანურდა, იმედის თვალით შევყურებთ მის ახალგაზრდა თანამემამულეებს, რომლებმაც ძველი გვარდიისგან ღირსეულად უნდა გადაიბარონ ესტაფეტა.

უახლოესი რეზერვის ერთ-ერთი გამორჩეული წარმომადგენელი გახლავთ **საბა ფურცელაძე,** რომელიც მე-3 ნომრად იყო განთესილი პოპულარულ ეგვიპტურ კურორტ შარმ ელ-შეიხში გამართულ 15-ათასიან ტურნირში და სამშობლოში მთავარი პრიზით დაგვიბრუნდა.

აღსანიშნავია, რომ მან პირველის გარდა ყველა ბრძოლა სამსეტიან მარათონში მოიგო, რაც მრავლისმეტყველი ფაქტია: ალექსანდრე ჟგიროვსკისთან (რუსეთი), ნიკო ჰიპლთან (ავსტრია), დანიელ ოსტაპენკოვთან (ბელარუსი), გაბრიელ ადრიან ბოიტანისთან (რუმინეთი) და ფინალში – ჩეხ მარტინ კურმიჩთან.

გასულ უქმეებზე შვეიცარიულ კორტზე წარმატებით ითამაშა **მარიამ ბოლქვაძემაც**, რომელმაც 30-ათასიან ტურნირში მეორე ადგილები დაიკავა როგორც ერთეულებში, ისე წყვილებში.

საქართველოს სახელით

ნბა-ს რამდენიმეგზის ჩემპიონი ზაზა ფაჩულია სან ფრანცისკოში, გოლდენ სტეიტის სარბიელზე გამართულ ღონისძიებაზე გაეროს ტურიზმის ორგანიზაციის გენერალურმა მდივანმა ზურაბ პოლოლიკაშვილმა ასევე ლეგენდარულ კალათბურთელ სტეფ კარისთან ერთად აღნიშნული სტრუქტურის ელჩად წარადგინა ვულოცავთ!

ზურაბ პოლოლიკაშვილი: „სპორტულ კარიერაში მიღწეული წარმატებები და საზოგადოების განვითარებისადმი ერთგულება ორივე ვარსკვლავს სამაგალითო ფიგურებად აქცევს, ეს კი მთელ მსოფლიოში სპორტის განხრით ტურიზმის სარგებლიანობის პოპულარიზაციაზე დადებითად აისახება".

ზაზა ფაჩულია: „მთელი ცხოვრება სპორტს მივუძღვენი და ზუსტად მესმის, როგორი დადებითი გავლენის მოხდენა შეუძლია მას როგორც ტურიზმზე, ასევე ზოგადად ადამიანების ბედზე, ამიტომ ეს როლი ჩემთვის ძალიან სასიამოვნო და ამავე დროს საპასუხისმგებლოა".

უელსიც მოვიტოვეთ!

2027 წლის მსოფლიო თასის საგზური ევროპიდან საქართველომ, პორტუგალიამ, ესპანეთმა და რუმინეთმა მოიპოვეს. ისინი 2025 წლის რაგბი ევროპის ჩემპიონატის ნახევარფინალში ჯგუფური ეტაპის დასრულებამდე ერთი ტურით ადრე გავიდნენ.

ამრიგად, საქართველო ზედიზედ მეშვიდედ ითამაშებს (2003 წლიდან) მსოფლიო თასზე, თუმცა რაგბი ევროპის ჩემპიონატის მე-17-ედ მოგება მთავარ მიზნად რჩება, რათა ტიტულის შენარჩუნებასთან ერთად, ავსტრალიაში ევროპა1-ის სახელით გავიდეთ. ჯგუფური ეტაპის დასკვნით მატჩში რუმინეთი პორტუგალიას 15 თებერვალს დაუხვდება, ხოლო საქართველო ესპანეთს 16 თებერვალს მადრიდში ეთამაშება და ნახევარფინალური წყვილებიც მისი დასრულების შემდეგ გაირკვევა. რაგბი ევროპის ჩემპიონატის ნახევარფინალები 1-2 მარტს, ხოლო ფინალები 15 ან 16 მარტს გაიმართება.

აღსანიშნავია, რომ ევროპიდან ავსტრალიის მსოფლიო თასზე მოხვედრის შანსი კიდევ ერთ გუნდს აქვს. რაგბი ევროპის ჩემპიონატის მე-5 გუნდი რეპეშაჟში ჩაერთვება.

გასულ კვირაში ქართული რაგბისთვის კიდევ ერთი საინტერესო ამბავი მოხდა. მსოფლიო რაგბის ყოველკვირეულ, განახლებულ რეიტინგში ბორჯღალოსნები ერთი ადგილით დაწინაურდნენ და თავის ისტორიულ მაქსიმუმს, მე-11 პოზიციას უწიეს. მართალია, შვეიცარიასა და ნიდერლანდებთან გამარჯვებებმა რეიტინგში ვერაფერი შეგვძინა, მაგრამ უელსის ნაკრებმა 2024 წლიდან დღემდე ზედიზედ 13 საერთაშორისო თამაში დათმო, 0.26 სარეიტინგო ქულა დაკარგა და მსოფლიო რაგბის რეიტინგის დაარსებიდან (2003 წლიდან) ყველაზე დაბალ, მე-12 საფეხურზე დაეშვა.

ეს არის პირველი შემთხვევა, როდესაც საქართველომ მსოფლიო რაგბის რეიტინგში უელსს გადაასწრო! აქამდე ექვსი ერის ქვეყნებიდან იტალია ერთადერთი გუნდი იყო, რომელსაც რეიტინგში ვუსწრებდით, ახლა კი მისი ადგილი „დრაკონებმა" დაიკავეს და კრიზისის ფონზე მომავალი უელსურ რაგბს კარგს არაფერს უქადის.

მოცემული მომენტისთვის საქართველოს 73,85 ქულა აქვს და მე-11 ადგილზეა. მის წინ იტალიაა 78,67 ქულით, უკან კი უელსი (73,75). მას მოყვებიან იაპონია (72,95), სამოა (72,68) და აშშ (70,02).

უელსმა იტალია სხვა საკითხშიც ჩაანაცვლა. თუკი წლების განმავლობაში მუდმივად ისმოდა მოწოდება, რომ ექვს ერზე იტალია (რომელსაც წაგებების სარეკორდო სერია ჰქონდა) საქართველოს უნდა ჩაენაცვლებინა, ახლა „აძურას" ადგილი „დრაკონებმა" დაიკავეს და ბრიტანელი რაგბის ექსპერტები ექვსი ერის გაფართოების, გადათამაშების, ან გავარდნა/აღზევების სისტემის დანერგვაზე აქტიურად ალაპარაკდნენ.

ეს მას შემდეგ მოხდა, რაც იტალიამ წლევანდელი ექვსი ერის გასულ ტურში უელსს დამაჯერებლად, 22:15 სძლია. აღსანიშნავია, რომ იტალიელებს უელსი ბოლო 4 შეხვედრიდან 3-ჯერ ჰყავთ დამარცხებული და ეს უკვე სისტემურ ხასიათს იღებს. თავის მხრივ, საქართველოს მოგებული აქვს ორივესთან (2022 წელს) და 2024 წლის შემოდგომაზე გენუაში ნაჩვენებმა თამაშმაც დაადასტურა (17:20), რომ საქართველო იტალიას პრაქტიკულად არაფრით ჩამოუვარდება და ტიერ1-ის გუნდებთან ხშირი თამაშისა და გამოცდილების შეძენის ფონზე, ბორჯღალოსანთა წინსვლა კიდევ უფრო თვალშისაცემი იქნება.

სულთათანა

თუ თეატრი მაინც არ მომეფეროს... მედეა კუჭუხიძის გამოსათხოვარი

ცოდვა უნდა გავამხილო:

ქართულ კინოში ნანა მჭედლიძე მაოცებდა;

ქართულ თეატრში – მედეა კუჭუხიძე.

მიკვირდა:

როგორ გადაიღო რეჟისორმა ქალმა „პირველი მერცხალი“;

როგორ დადგა რეჟისორმა ქალმა „პროვინციული ამბავი“.

* * *

მედეა კუჭუხიძემ არაერთი ბრწყინვალე სპექტაკლი დადგა.

იყო წლები, როცა მარჯანიშვილის თეატრის რეპერტუარს, ერთდროულად, მისი სამი ქმნილება ამშვენებდა – მკვეთრად განსხვავებულნი და მაინც ერთი რეჟისორის ხელწერით აღბეჭდილნი:

„პრემიერა“, „პროვინციული ამბავი“, „შეყვარებულთა თვითმკვლელობა ციურ ბადეთა კუნძულზე“.

* * *

მედეა კუჭუხიძე იშვიათი ერუდიციითაც გვაოცებდა.

მასთან რამდენიმეწუთიანი შეხვედრაც კი გამდიდრებდა.

მურმან ლებანიძის სტრიქონი გაგახსენდებოდა, აკაკი გაწერელიასადმი მიძღვნილი:

„საინტერესო ხართ და საინტერესოს ყვებით“...

* * *

მედეა კუჭუხიძის ცხოვრებისა და შემოქმედების ფინალი გალაკტიონის ცნობილი სტრიქონების გადაკეთების სურვილსაც გაგიჩენდა:

თუ თეატრი მაინც არ მომეფეროს...

თუმცა, ვის მოჰფერებია თეატრი?!

ჩემთანაც არაერთხელ გამოუხატავს გულისტკივილი, წინა ხელისუფლების დროს, მარჯანიშვილის თეატრიდან გაშვების გამო.

ისიც უთქვამს, რომ იქ ფეხი აღარასოდეს შეუდგამს.

ოთხმოცი წლის იუბილე „მოზარდში“ გადაუხადეს.

უკანასკნელ გზაზე კი მაინც მარჯანიშვილის თეატრიდან გააცილებენ.

მას ნამდვილად შეეძლო გალაკტიონის ზემოთ გადაკეთებული სტრიქონი ასე დაემთავრებინა:

„მე მოვკვდები, ვით რეჟისორს შეჰფერის“...

* * *

კიდევ ერთი რეჟისორი დააკლდა ქართულ თეატრს.

პროფესიონალიზმისა და ინტელიგენტური სიმშვიდის კიდევ ერთი მაგალითი.

ნუგეში მხოლოდ ისაა, რომ მაგალითი მაგალითად რჩება.

იოსებ ჭუმბურიძე

არდავიწყება

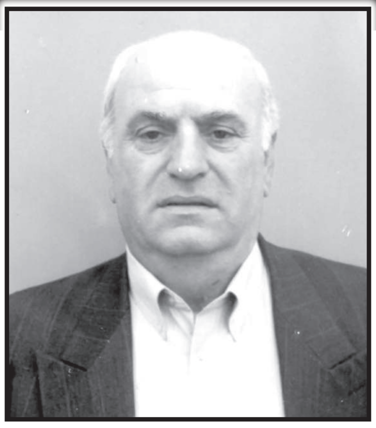

შვილები მიხეილ და სალომე ქორქაშვილები, სიძე კობა მესხი, შვილიშვილი მარიამი, ძმა მირზა ქორქაშვილი, რძალი თამარ ცაგარეიშვილი, ძმიშვილები გიორგი და ქეთი ქორქაშვილები მწუხარებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

გიორგი მიხეილის ძე ქორქაშვილი

პანაშვიდი: 12 თებერვალს, წყალტუბოს რაიონის სოფელ ყუმისთავში.

გამოსვენება: 13 თებერვალს (ხუთშაბათს), 14:00 საათზე. მისამართი: ქალაქი წყალტუბო, ყაზბეგის ქუჩაზე მდებარე წმინდა გიორგის სახელობის ეკლესიიდან.

დემურ გადელია, გურამ გუნავა, ვიტალი ხაზარაძე, ოთარ ჭითანავა, ბაკურ გულუა, ჯამბულ წულაია, რამაზ მხეიძე, მურთაზ მამისეიშვილი, ავთანდილ ბესელია, მამუკა ადამია, თენგიზ ქავთარაძე, ვახტანგ ყოლბაია, სპარტაკ ქობულია გულითადად თანაუგრძნობენ უახლოეს მეგობარს და თანამოაზრეს **მირზა ქორქაშვილს** ძმის

გიორგი ქორქაშვილის

გარდაცვალების გამო.

ხსოვნა

თბილისის 47-ე საშუალო სკოლის 1959 წლის კურსდამთავრებულები იუწყებიან თანაკლასელის

ნანული საყვარელიძის

გარდაცვალებას და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

54 წელი ღურტის ტრაგედიიდან

„ხულოს მუნიციპალიტეტის მერის მოვალეობის შემსრულებელმა ჯამბულატ მელაძემ, 1971 წლის 11 თებერვალს, სოფელ ღურტაში მომხდარი ტრაგედიის დროს დაღუპულთა ხსოვნას პატივი მიაგო“ – ამის შესახებ ინფორმაციას ხულოს მერია ავრცელებს.

მათივე ცნობით, დაღუპულთა ხსოვნას ასევე, პატივი მიაგეს და მემორიალი ყვავილებით შეამკეს საქართველოს პარლამენტის წევრმა ანზორ ბოლქვაძემ, საკრებულოს თავმჯდომარე რენარ ბოლქვაძემ, ადგილობრივი თვითმმართველობისა და სოფელ ღურტის წარმომადგენლებმა.

ცნობისთვის, 1971 წლის 11 თებერვალს, სოფელ ღურტაში დიდთოვლობის შედეგად გამოწვეულმა ზვავმა 22 ადამიანის სიცოცხლე შეიწირა.

საპატრიარქოს წმინდა იოაკიმეს და ანას სამედიცინო ცენტრს საერთაშორისო აკრედიტაცია გადაეცა

საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა იოაკიმეს და ანას სახელობის საავადმყოფოს საერთაშორისო ორგანიზაცია „Accreditaion Canada“-ის პლატინის ხარისხის ლიცენზია მიენიჭა. ინფორმაციას საპატრიარქო ავრცელებს.

კლინიკას ჯილდო გადასცეს ორგანიზაცია „Accreditaion Canada“-ის აღმასრულებელმა ვიცე-პრეზიდენტმა ეკატერინე ტარასოვამ (კანადა) და ამავე ორგანიზაციის ევროპული განვითარების მენეჯერმა იულია შჩერბინამ (იტალია). მათ დადებითად შეაფასეს საპატრიარქოს საავადმყოფოს მიერ განხორციელებული ცვლილებები, რომელთა გათვალისწინებითაც დაკმაყოფილდა სერტიფიცირების მკაცრად გაწერილი კრიტერიუმები.

„სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ქორეპისკოპოსმა, მიტროპოლიტმა თეოდორემ (ჭუაძე) და მიტროპოლიტმა ანდრიამ (გვაზავა) წმინდა იოაკიმეს და ანას სახელობის საავადმყოფოს ხელმძღვანელს ვეფხვია ოდიშარიას, სამედიცინო პერსონალს და ადმინისტრაციას მადლობა გადაუხადეს იმ დიდი შრომისთვის, რაც გასწიეს საერთაშორისო სტანდარტების დაკმაყოფილებისა და დანერგვისათვის.

საქართველოს საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ინსტიტუტის თავმჯდომარემ და „Accreditaion Canada“-ის წარმომადგენელმა საქართველოში, პროფესორმა გიორგი ფხაკაძემ, ხაზგასმით აღნიშნა, თუ რა დიდი მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ქვეყნისთვის ასეთი სერტიფიკატის მქონე საავადმყოფოს არსებობას. მისივე განცხადებით, საპატრიარქოს წმინდა იოაკიმეს და ანას სახელობის საავადმყოფოს ხელმძღვანელობამ და პერსონალმა უდიდესი ძალისხმევით მიაღწიეს დამსახურებულ საერთაშორისო აღიარებას და გამოთქვა იმედი, რომ სხვა კლინიკებიც აქტიურად ჩაერთვებიან სერტიფიცირების პროცესში, რაც საგრძნობლად გააუმჯობესებს სამედიცინო მომსახურების ხარისხს საქართველოში.

აღსანიშნავია, რომ „Accreditaion Canada“-ის აღიარება მსოფლიო მასშტაბით 14000 საავადმყოფოს აქვს, ხოლო საქართველოში 287 საავადმყოფოდან 9-ს. სასიხარულოა, რომ ამ ორგანიზაციის პლატინის ლიცენზია მოიპოვა ქუთაისის დავით აღმაშენებლის სახელობის საეკლესიო საავადმყოფომაც“, – ნათქვამია ინფორმაციაში.

ალექსანდრე წულაძემ ქალი მეცნიერები დააჯილდოვა

11 თებერვალი მეცნიერ ქალთა და გოგონათა საერთაშორისო დღეა. აღნიშნულ თარიღთან დაკავშირებით საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრმა ალექსანდრე წულაძემ 10 წარმატებული ქალი მეცნიერი და მოსწავლე-გამომგონებელი გოგონა დააჯილდოვა, – ამის შესახებ ინფორმაციას განათლების სამინისტრო ავრცელებს.

მინისტრთან ერთად მეცნიერებს საპატიო ჯილდო შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის გენერალურმა დირექტორმა თეიმურაზ დოჭვირმა გადასცა.

ღონისძიების ფარგლებში შეკრებილებს სიტყვით ასევე მიმართეს პარლამენტის ვიცე-სპიკერმა **ნინო წილოსანმა,** საქართველოს კულტურის მინისტრმა **თინათინ რუხაძემ** და საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტმა **როინ მეტრეველმა.**

ღონისძიებას ასევე ესწრებოდნენ საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის მინისტრის პირველი მოადგილე **გიორგი მოდებაძე,** მოადგილეები – **ანა მღებრიშვილი, გიორგი ჯინჭარაძე, თამარ მახარაშვილი, ბაია კვიციანი** და **თამარ ღვამიჩავა,** შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის წარმომადგენლები და სხვა მოწვეული სტუმრები.

მეცნიერებაში შეტანილი განსაკუთრებული წვლილისთვის დაჯილდოვდნენ:

დარეჯან თვალთვაძე, მზია ქუთათელაძე, ანა გოლეთიანი, როზეტა გუჯეჯიანი, თამარ ნოზაძე, ნათელა ძებისაშვილი, თამარ გუჩუა, ნინო უგრეხელიძე, რუსუდან დუმბაძე, მარიამ პერანიძე.

ქალ და გოგონა მეცნიერთა დაჯილდოების ღონისძიება საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროსა და შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ორგანიზებით ჩატარდა.

11 თებერვალს მეცნიერ ქალთა და გოგონათა საერთაშორისო დღე, გაეროს გენერალური ასამბლეის რეზოლუციის თანახმად, 2015 წლიდან აღინიშნება. მისი მიზანია მეცნიერებით დაინტერესებულ ქალთა ხელშეწყობა და მეცნიერების, ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სისტემაში მათი მზარდი როლის მხარდაჭერა. სამინისტრო ამ გლობალურ ინიციატივას უკვე წლებია, უერთდება და მეცნიერ ქალთა და გოგონათა საერთაშორისო დღესთან დაკავშირებით არაერთი ღონისძიება იმართება.

გუშინ ლიტერატურის მუზეუმში რაფიელ ერისთავის 200 წლისთავისადმი მიძღვნილი გამოფენა გაიხსნა

11 თებერვალს ლიტერატურის მუზეუმი რაფიელ ერისთავის დაბადებიდან 200 წლისთავისადმი მიძღვნილ გამოფენას მასპინძლობდა.

წარმოდგენილი იყო გიორგი ლეონიძის სახელობის ქართული ლიტერატურის სახელმწიფო მუზეუმში, საქართველოს პარლამენტის ეროვნულ ბიბლიოთეკაში, კორნელი კეკელიძის სახელობის ხელნაწერთა ეროვნულ ცენტრში, საქართველოს ეროვნულ არქივში, თბილისის ილია ჭავჭავაძის ლიტერატურულ-მემორიალურ მუზეუმში, რაფიელ ერისთავის სახელმწიფო მუზეუმსა და რაფიელ ერისთავის შთამომავლების საოჯახო კოლექციებში დაცული ფოტოები, ხელნაწერები, ფერწერული ნამუშევრები და მემორიალური ნივთები.

სიცილიაში 2000 წლის ნიღაბი აღმოაჩინეს!

არქეოლოგებმა სიცილიის ქალაქ ლიკატაში (ძველი ფინციადე) 2000 წლის წინანდელი ნიღბის ფორმა იპოვეს, რომელიც, სავარაუდოდ, მითოლოგიურ მედუზას ასახავს.

სპეციალისტების თქმით, ნაპოვნი არტეფაქტი ბერძნულ-რომაული კულტურული გავლენების შერწყმის მნიშვნელოვან მტკიცებულებას წარმოადგენს.

აღმოჩენა ანტიკური ბერძნული ქალაქის სახელოსნოში მოხდა, სადაც ნიღბების წარმოება მიმდინარეობდა.

ფინციადე ძველი წელთაღრიცხვით 282 წელს დაარსდა და მნიშვნელოვანი სავაჭრო ცენტრი იყო.

ინდოეთში მსოფლიოს ყველაზე დიდი ფესტივალი მიმდინარეობს

კუმბა-მელა, ანუ „ქოთნის დღესასწაული“, მომლოცველთა გრანდიოზული შეკრებაა ინდოეთში. ის მრავალი საუკუნეა იმართება, მაგრამ მხოლოდ ბოლო ათწლეულებია, რაც მას ათეულობით მილიონი კაცი ესწრება.

კუმბა-მელა, რომელიც იუნესკომ კაცობრიობის არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის სიაში შეიტანა, მსოფლიოში ყველაზე დიდ რელიგიურ შეკრებად ითვლება.

ინდოეთში მიმდინარე კუმბა-მელა 45 დღე გრძელდება. ფესტივალში ასობით მილიონი ადამიანი მონაწილეობს, რომლებიც წმინდა მდინარეებში ბანაობენ სულიერი განწმენდისთვის.

2025 წლის ღონისძიება 13 იანვარს დაიწყო და 26 თებერვლამდე გაგრძელდება. ფესტივალზე განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილებულია უსაფრთხოებაზე და ინფრასტრუქტურულ მოწყობაზე.

სუპერმოდელ ჟიზელ ბუნდჩენს 44 წლის ასაკში მესამე შვილი შეეძინა

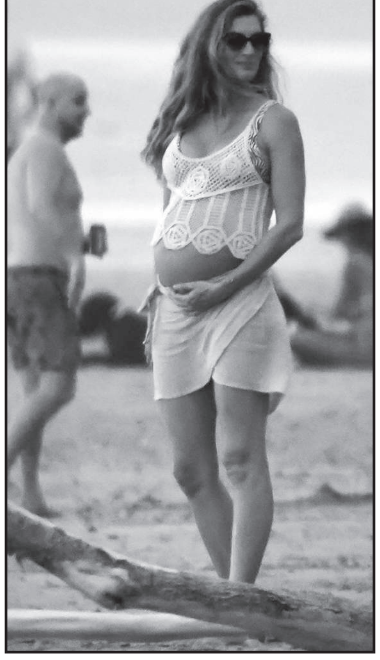

2023 წელს ცნობილი გახდა, რომ ის, ჯიუ-ჯიცუს ინსტრუქტორ ხუაკიმ ვალენტეს ხვდებოდა.

2024 წლის ოქტომბერში, გავრცელდა ინფორმაცია, რომ 44 წლის მოდელი შვილს ელოდებოდა, თუმცა ინფორმაცია წყვილს არ დაუდასტურებია. ახლა კი გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ჟიზელი და ხუაკიმი ბიჭის მშობლები გახდნენ.

როგორც წყვლითან დაახლოებული პირი გამოცემასთან ამბობს, დედა და ბავშვი თავს კარგად გრძნობენ. ბავშვის სახელი ამ დროისთვის უცნობია, თუმცა, არსებული ინფორმაციით, მეორე სახელად მას „რივერი“ დაარქვეს.

ბრაზილიელი რამდენიმე წლის წინ ქმარს, ამერიკული ფეხბურთის კვოტერბეკს ტომ ბრეიდის 13-წლიანი ქორწინების შემდეგ დაშორდა. ჟიზელს ყოფილი ქმრისგან ორი შვილი ვივიან ლეიკი და ბენჯამინ რეინი ჰყავს.

წესრიგის დარღვევას არავის აპატიებენ

ქუთაისის საქალაქო სასამართლომ ცხრა პირი, მათ შორის, **ნინო ქათამაძე, ლადო აფხაზავა** და **მაია ცირამუა** სამართალდამრღვევად ცნო და ადმინისტრაციული სახდელის სახით 5 000-ლარიანი ჯარიმა დააკისრა.

საქმეზე წარმოება ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 174-ე პრიმა პირველი მუხლის მესამე ნაწილით მიმდინარეობდა

საქართველოს რესპუბლიკა
www.sak.ge • ელ. ფოსტა: sak@sak.ge

გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი
სპარტაკ ქობულია
(599-36-00-35);

რედაქტორის მოადგილე
მამუკა ვაშაკიძე
(597-22-07-04),

შემოქმედებითი ჯგუფი:
ალეკო ასლანიშვილი,
თემურ ქორიძე,
ოთარ ტურაბელიძე,
გია პლატონიშვილი,

პიარისა და მარკეტინგის მენეჯერი
რუსუდან ქობულია
(577-77-27-17),

სტილისტ-კორექტორები:
ნაირა კეკელია,
მაია იორამაშვილი.

ოპერატორი
შორენა გვილია.

დამკაბადონებლები
გიორგი მახარაშვილი,
არჩილ სიხარულიძე.

გაზეთის განახლებული ლოგოს ავტორი
გიორგი ნადარეიშვილი

მისამართი:
თბილისი. აკაკი წერეთლის N116

წერილები გამოგზავნეთ ელექტრონულ მისამართზე:
sak@sak.ge

გაზეთი დამოუკიდებელია და ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპით. რედაქციის აზრი, შესაძლოა, არ ემთხვეოდეს ავტორთა მოსაზრებებს.

ფაქტების სიზუსტეზე პასუხისმგებელია ავტორი.
საავტორო უფლებები დაცულია. რედაქცია პასუხს არ აგებს სოციალური ქსელიდან და სხვა მედია-საშუალებებიდან გადმობეჭდილ, ან უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე.

იბეჭდება სტამბა
„კოლორში“
ე. ბაღდავაძის №3

კოლორ ჯგუფი

UAC(უაკ)070.4(479.22)
C–323

2 009882 689431

რეკლამისთვის დარეკეთ:
577-77-27-17
rkobulia29@gmail.com
ნებისმიერი თანხა ჩარიცხეთ ანგარიშზე:
GE90BG0000000538329790

გაზეთის მომდევნო ნომერი გამოვა პარასკევს, 14 თებერვალს